ኣዕናዊ ምንቅስቓስ
ናይ '73

Aenawi

mnksas 1973

PART - I

Source:

http://www.mediafire.com/download/vj6wtr9dmaafzi7/Aenawi+Minksakas+nai+1973_Part+I
+%28Menkae%29+Hizbawi+Hayltat_Tigrina+p1.pdf

ናይ '73 ናይ ምዕናው መንቀስቓስ፡

ኣብ መስከረም '73 ኣቢሉ፡ ኣብ ውሽጢ ህዝባዊ ሓይልታት ሓደ ብተበ ለጸት ዝተለዓዓለ ኣዕናዊ መንቀስቓስ፡ ነዕሊን ታሪኽን ኣዕለቢጡ፡ ንዓመት ዝኣኸለ፡ ኣብ ህዝባዊ ሓይልታት ውሽጣዊ ፍልስልስ ፈጢሩ፡ ንመዕበሊ ህዝባዊ ሓይልታት ኣደስኪሉ ጸኒሑ፡ ዲሞክራሲያዊ መንቀሊ ከም ዝተገብረሉ ዝዝከር ኢዩ፡፡ እዚ ኣብቲ እዋን'ቲ ብዙሕ ተኽእሎን ተመ ክሮን ዝነበረ ዝመበለ፡ በብእዋኑ ምሉእ ዘይኮነ ውድባዊ ምግላጺታት ይዕቀብ ነይሩ'ዩ እንተኾነ፡ ኣመጻሊሉን ዕድመዕድመታን ክምዘይነበረ ዚ ዝከር ኢዩ፡፡ ውድባዊ መንጽኢ ጥራይ ዘይኮነ፡ ነቲ ጉዳይ ምርዳእ ፍ ርዲ እትህብ ክኢት የይብ ከምዘነበረት'ውን ዝዝከር ኢዩ፡፡ ሽታ ክዒ ቲ ሰሪሑ ካብ እትውዳእ ነዊሕ ግዜ'ዩ እንተኾነ፡ ነቲ ውሳኔ መፍቲ ምን፡ ኣብ ዝቕዕም ጊዜ መግለጺ ምሃብን፡ ናይ መሪሕነት ጉዳይ ስለ ዝነበረ፡ ገዚኡ ኣኺሉ እቲ ዝዳለ መግለጺ እነሆ፡፡

ኣብ ሓደ ታሪኻዊ ጉዕዞ ናይ ሓደ ሰውራዊ ውድብ ዘጋጥሙ ተኽእሎታት ተረዲእካ ንምትርጓም፡ ናይ ነዕሊ ነዕሊ ወይ ሓፈሻዊ ሃገራት ጥራይ ክይትዛረብ፡ ዕምቆት ዘለዎ ዝርዝር ሓቅታት ኣኪብካ — ኣብ ውሽጢ እቲ ውድብ ዘለዉ ማሕበራውያን ሓይልታትን፡ ሳዕቤን ሰባት ከይተረፈ/፡ በታትኖም ናይ ሓዱ ሕዱ ዝምድናታቶም— ብስነ-ፍልጠታዊ ኣረኣእያ ተንቲንካ፡ ኣብ ውሽጢ'ቲ መዕበሊ ናይቲ ውድብ ዘሎ ኣወንታዊን ኣሉታ ዊን መዓይት ፈላሊኻ፡ ሓፈሻዊ ታሪኻዊ ጉዕዞኡ ናበይ ከምዘምርሕ ምፍ ላጥ የድሊ፡፡ እዚ ኪገበር እንከሎ ግን፡ ንሓንቲ ፍልይቲ ተኽእሎ በ ጥቕልካ፡ ወይ "ነፈልጥ ኢና" ናይ ዝብሉ ትሕዝቶ ሓሙሻም ናይ ዘቕሙ ነገራት ትዕቢተኛታት ሓበሬታ ሃለፍለፍ ኣኪብካ ርእይቶ ምሃብ ኣይኮነን፡፡ ንሓንቲ ፍልይቲ ተኽእሎ'ውን ክኸውን ኣጸቢቕካ ገምጊሞ፡ ሕሉፍ ታሪኽን ሀልዊ ውዳዓዊ ኩነታትን ኣጸቢቕካ ምፍላጥ የድሊ፡፡ ምስ'ቲ'ዚ ንእና ብቢ ብዘዕበ'ቲ መዕነዊ መንቀስቓስ ዝተማህርናዮ ስእሊን ኣጸጋቢ መብርሂን ንምቕራብ፡ ቀረብ ንድሕሪት ምልስ ኢልና ናብ ታሪኽ ናይ ብረታዊ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ፡ ብዝያዳ ድማ ናብ ታሪኽ ህዝባዊ ሓይልታት ክንጥምት ኢና፡፡

እዚ ሎሚ ከም ሓደ ውድብ ዓቢ ረብሓ ጭቁን ህዝቢ ኤርትራ ኮይኑ ዘሎ ሓይሊ፡ ከምቲ ንታሪኻዊ መዕበሊ ብናይ ውልቀሰባት ተራ ወይ ገንዘብ ወይ ኣጋጣሚ ዝተርጉሙ ኣድሓርሓርቲ ዝብሃል፡ ብዲንታን ብትምኒትን ዚ ተመስረተ ኣይኮነን፤ ህዝባዊ ሓይልታት ብናይ ሓፈሽ ጭቁናት ድልየት ዝተመስረተ ውድብ'ዩ፡፡ ኩሉ ሰውራዊ ውድባትን፡ ህዝባዊ ናይ ሓርነት መንቀስቓሳትን፡ ክፍ ኢልካ ማሕበራዊ ሕሰባት ወጺኦም ሓደ ተባዲሉ

ከመዝ ይብገስ፡ ህዝባዊ ሓይልታት ውን ኣብ ሰውራዊ መስርሕ ዘተሃንጸን
መልክዕ ዘሓዘ ዘሕዝ ዘሎ ዲሞክራሲያዊ ውድብ እዩ፡፡ ህዝባዊ ሓይ
ልታት ብናይ መልክዕ ሓድነት ዘይጀሃርን ገዕሙ ዘይኮነን፡ ናይ ብሄ
ርን፡ ሃይማኖትን፡ ዓሌትን፡ ጾታን...ካልኦት መሰረታውያን ዘይኮኑ
ናይ ሕብረተሰብ ምክፍፋላትን ኣጥፊኡ፡ ብገምድ ስነ-ሓሳብ ዝመርሖን
ኣገባር ናይ ብሓቂ ጸላኢ ዘመኪተን ጸላዊ ናይ ግዙፍ ሰፊሕ ህዝ
ባዊ ዲሞክራስያዊ ሓድነት ገምሰሪት ሰለዘሳቐን፡ ኣገባር ኩሎም ኣዶ
ቦርቦርቲ ብሕጸታትን ጉጅለታትን ዝነባሉታትን እናተቓለሰ ኣብዚ ዝበጽ
ሖን ዘቐጸለ ዘሎ ሰውራዊ ውድብ ሰለዝኾነ፡ ናይ ዝሓረገ ውልዱ፡
ናይ ዝነበረ ዘሰዓለ መንበሪታ እዩ፡፡ መረጋገጺኡ ጉሉሕ ታሪኽ ሰለዘ
ኮነ ናብ ታሪኽ ንመለስ፡፡

ህዝባዊ ሓይልታት ከበብ እትምስረት ዝሓለፈ ተመኩሮ ብረታዊ ቃልሲ
ህዝቢ ኤርትራ፡ ብቲ መልክዑ እናቕያየረ ብስም ቀደም ዓዓ ኣብ ዘሎዓ
ለ ብፋ ዘበጽሐ ጀብሃ ሓ.ሓ. ዝተመስረተት ዓለት ቀራፅ እዩ፡/
ኣዶቦርቲ መሪሕነታት እናተጋቲ፡ ብናይ ብሄራትን፡ ሃይማኖታትን፡
ዓሌታትን ከባቢ ዝደቀቐ ናይ ምምቕቓል ተርእዮታት ዝተመልአ ምምሕ
ዳሽ፡ መዐብሰልን ምግዳን፡ መገረዕን፡ መቐታልን ናይ ኣዶቦርቦ
ርቲ ውልዳት/ ኣብ ልዕሊ ዲሞክራስያውያን ሓረስት ዝጀርበበ፡ ኣመ
ታዊ ቀዓይት ተመክሮ ኣብ ገምት ዘይኮነ፡ ኣሉታዊ መዓዶቲ ዘዓብለለ
ተሞክሮ ሰለዝኾነ፡ መዕባለ ሰውራ ኤርትራ ገድሕፈት ዘተገተሉ መድርኽ
እዩ፡፡ እቲ ሓዶቦርቲ/ መሪሕነታት፡ ብዓሀረ፡ ነቲ ዝነበረ ጅቡር
ዝመጸሉ ናይቲ ሕብረተሰብ ንምቕያር ኣብ ከንዲ ዝቃለሱ፡ ከንዳኡ
ናይ ፍሩሽ ረብሓን ሃገራዊ ሕንፃጽን፡ መስንቲ ናይ ብሕቲ ረብሓ ኮም
ቀመሮም ናብ ዝጠልብ ሰለዝመለሰን ኣዶቦርቦርቲ ታት ኣብ ተመኩሮ ተነጸረ፡፡

ገዛ ፀወስዶ እምበር ናይ ሕብረተሰባት ታሪኽ ዐንቀፍት ዝኾኑ ቆዩ
ልታት ናይ ገዶን ተበርትዖም ሰለዝኾኑ፡ ኣብ ውሽጢ ቲ ብኣዶቦርቦርቲ
ዚጋተት ዝነበረ ታሪኽ፡ ናይ ፍሩሽ መሰመር ዘውክል ሕንፃጽ ተፈጢ
ብዚተወደበ መልክዕ ዘይኮነ/ ይምዕብል ነይሩ እዩ፡፡ ተፈጢሩ እናተ
ቓለሰ ይምዕብሉ ኣብ ዝነበረ እዋን፡ ነቲ ኣዶቦርቲ ቀይልታት ኣሰ
ጋኢ ሰለዝነበረ፡ ኩሉ ገዛ ብቲ ኣዶቦርቲ ስርዓት ይጥቃዕን፡ ተፈኑ
ይደከምን፡ ይጠፍእን ነበረ፡፡ ምስ ናይ ቲ ዝጀገኖ ዝነበረ ጸግዓን
ገን፡ ኣብ ውሽጢ ቲ ገንባር ነቲ ዘይሰውራዊን ዘይሃገራዊን ሕንፃጽ
ኣሪሙ ናብቲ ቅኑዕ ናይ ፍሩሽ ሕንፃጽ ከመልስ ብዘይምሕሳል ኣብ
ውሽጢ ሓደ ገንባር/ ይቓለስ ኣብ ዝነበረሉ ገዛ፡ እቲ ኣዶቦርቲ

ቁጸልታት፡ መንሪዕቶ እናኸረረ፡ እቲ ዲሞክራሲያዊ ሕንባጽ ያልቡ ኪ ቕጽለሉ ዘይኸእል ተሪዩ ዘይከነሰ፡ ንመንበሩ ንኢ ብዛዕባ ረቢሕታ ዊ መንግሥታት ኪዳህኮን ከጸንቶን ሞስ ጀመረ፡ ተነጺሉ ያልቢታቶ ከን ይቶ ናይ ገድን ከና፡፡ እቲ ዲሞክራሲያዊ ሕንባጽ ዘውክሉ ኩሎም ናይዚ ተመክሮ'ዚ ገዓይ ዘነበሩ፡ ድሕሪ ናይ ቀያሕ ዓዓ ካብ ሰልፋን ምምላስ፡ ክብሪርም ብ1970 ዘተመቕሉ ሓፋሽ ተጋደልቲ እዮም፡፡

ናይ ቀያሕ ዓዓ ገፍዒ፡ እቲ ዲሞክራሲያዊ ቁጸልታት፡ ሓባብ'ቲ ብመሰረት ዑብኔታት ኣደብዉ ኪገበር ተሓቢቶ ዘነበረ ሃገራዊ ንባኢ ዘመሸእ/ ዘተናዊሕ ያልቢ ንምሽያዱ ይሓሰበሉ ካብ ዘነበረ ገዚ፡ ብሃገደበት ዘተ ጀመረ ስለዘነበረ፣ መብዛሕትኡ ካብ'ቲ ዲሞክራሲያዊ ቁጸልታት፡ ንምፍ ላይ መሺረ፡ መደባት ንምውዳእን፡ መጸናዕቲ ንምግባርን፡ እቲ ካእከቦ ዘኽእል ቁጸሊ ንምእካብን ዕድል ስለዘይረኸበ፡ በብዘጠዓሞ ረሕ ኢሉ ንኸሙሉቕ ተሪዩ ከላ፡፡ ከምዚ ከንዲ ዚጣን ደኣ፡ ካብቲ ገንባር ፀጸእከ መቃንዎ ካብ ዘተጀመረሉ፡ ኩሎም እቶም ዲሞክራስያውያን ቁጸል ታት ካብ ቁደ ውጺብ ተመርኒኖም ያልቦም ካይጀመሩን፡፡

ነቲ ካብቲ ተመኩሮ ዘተኸንቶ ካብ መንግ ዘቲሳለሶ ግሕበራዊያን ቁጸ ልታትን ንጹሰታትን ዘበረጸ፡ ናይ ዘይምትሕምዓን፡ ምጥርጣር፡ ሰምዒታት ንምጥፋእ፡ ናብ ዘተሓተ ካዑሒደመን፡ ብቑጻ ቁደ ካዳቁርቑርቲ ዘናመር ዘነበረ ዕንቅፋታትን ካልኦት፡ ከልኦ ውዱዓዊ ሓሑራት ክብገርሞን፡ ቁደ ካከል ንምዟን ዘከዩዳያ ያልቢ ንምብራህ፡ ናይ ነፍሲ ወከፍ ከባቶም ንሀ.ቁ. ዘኞም ቁጸልታት ታሪኽ ምዕባለ እሕጽር ኣሕጽር ኣቢልና ክን ዝርዝር እና፡፡

<u>እቲ ዓሕራይ ብሰም ቀዓዓይ ወገን ዘቲፈልጠ ክፉል ሀ.ቁ.</u>

ድሕሪ መስከረም 1969፡ ካብ ቁሊር እዮን፡ ናይቲ ብቀያሕ ዓዓ ዘው ከል ዘነበረ ካዳቁርቁሪ ቁይሒ ረቢሕታዊ ናይ መቐንጻል ተገባሬት ካዝ ቀ ከብ ምስበለ፡ ናይ መብዛሕትኦም ካብቶም ካብ ናይ በለስተ ክፍልታት ሰመረትን ቀጽሂሩን፡ ካገዳር'ቲ ካብቲ ገንባር ዘነበረ ካዳቁርቁሪ ሕንባጽ ዘተቓለሱ ዲሞክራስያውያን ባእታታት ብነገበይኑ ምኽንያታትን መንገድን ካብ ሃገር ቡዓን መትኣጠካብ ኣስዓበ፡፡ ምስዞም ዲሞክራስያ ውያን ባእታታት፡ ቁደ ቁደ ረብሓኦም ዘተቶንከፍም ካዳቁርቁርቲ ውልቶ ሰብ'ውን ነይሮም እዮም፡፡ እዚ ተሪዩ ኪቱ ዘነበረ ናይ ሓፋሽ ቁጓሊ ንምንባርን፡ ያልቡ ንምቕጻልን፡ ናይ ነዮት ቁይሳን፡ ዕቃ ጅት ዩዱልዩ ስለዘነበረ፡ ናይ ነዮትን ናይ ካጽዮርን ምገጪ ዘረከበሉ መንገዲ ምዱላይ

ነፃርያ፡፡ ኣብቲ እዋን'ቲ፡ ኣብ ታሪኽ ናይ'ቲ ግንባር ከምዘጸንሖ፡ እቲ ኣድሓርሓሪ ሓይልታት፡ እቲ ዲሞክራስያዊ ሓይልታት ይጥፍእሉ ኣብ ዝነበረ ግዜ፡ ብበህፋ፡ ናይ ርእሲ ውድድር ስለዝነበር ኣብ ውሽጢ "መጅለስ ኣል ኣዕላ" ይኹን ቀያሕ ሰውራ'ን ክፍልታትን /ፈ ዳግሬ ናይ ቀያሕ ዓባ ኣብ ስልጣን ምምጻእ፡ ሓደ ክንፊ ሓዳገ ዘተ ኣታትወ / ካብቲ ኣብ ደገ ዝነበረ ኣድሓርሓሪ ጉጅለ ናይ ሳዕለናይ በይተ ስለዝተዓወተ፡ እቲ ሓደ ክንፊ ግን፡ እቲ ኣብ ዓባ ነዕኡ ዘወ ከሰ ጉጅለ፡ ምስቲ ሓፋሽ ዲሞክራሲያዊ-ሓይሊ ኣሰላሚ ተጻዩ ስለዝነ በረ፡ ኣንጻር ቀያሕ ዓባ፡ ወርገጺ ከመስሉ፡ ኣብቲ እዋንቲ ናይ ገድን ነበረ፡፡ እዚ ሓይሊ'ዚ ባሳ'ቲ ሒዙዎ ዝነበረ ቦታን፡ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ ዘተቐወሉ ኣድሓርሓሪ ናይ ፖለቲካ ሸርሒታትን፡ ናይ ንዮትን፡ ኣጸዋርን መንግዕብዒ ሓይሊ ስለዝነበረ፡ እቲ ኣብ ውሽጢ ተኣኪቡ ዝነ በረ ዲሞክራሲያዊ ሓፋሽ ንጊሉታ ዝነበረ ቅሉዕ ያልቦ ነመኽሓል፡ ነገ ዘኡ ምስ'ዚ ሓይሊ'ዚ ክተሓራረኽ ናይ ገድን ነይሩ፡፡ በዚ ምኽንያት'ዚ እቲ ሓፋሽ ዲሞክራሲያዊን ውሑዳት ናይ ውሽጢ /እቲ ኣብ ጀብሃ ብነገ በይኑ መሰከዓት ዝካየድ ዝነበረ ናይ ምዕብላል ተርእዮታት ኣብ ልዕሊ ካልኦት ጉናይ ብሕትዎ ቀጥዒ ኪምዝመዛያ ዘኖዕሩ ዝነበሩ ደገን ኣድሓ ርሓርቲ፡ ጉናይ ውሱን ግዜ ንዕዘ ብሓደ ወርገጺ ነኪሶርሎ ተሰማሚዖም ሓደ ሓደ ትካላዊ ጉዳለታት ብምውላእ ከባብ ደቡብ ደንከል በሒቶ ኣብ /ሰነ-1970 "ሰልሕዱላ" ኣብ ዝተባህለ ቦታ ኣኼባ ገይሮም፡ ሀ.ሓ.ሓ.ኤ. መስሪቶም፡ ዲሞክራስያዊ ዝኾነ ውሳኔታት ኣሕሊፎም፡ / ምስቲ ካብ ደገ ቀስቀም ኪዳን ዝካየድ ሓይሊ ዝነበሮም ስልታዊ ዝም ድና ኣብሪሆም፡ ካብ ትሽዓተ ኣባላት ዝቖመ መሪሕነት መሪጾም፡፡

ትሕዝቶ ውሳኔታት ናይቲ ካብ 100 ንላዕሊ ዝኾኑ ተጋደልቲ ዝተሳተፍዎ ካብ 26/6 – 2/7/70 ዝተገብረ ኣኼባ እዚ ዝስዕብ ነበረ፡–

– እቲ ዝኻሽሸበ ሓይሊ ህዝባዊ ሓይልታት ተባሂሉ ክጸውዕ፣
– ኣንጻር ቀያሕ ዓባ ወኪሉ፡ ንድሪዩት ህዝብን ተጋደልትን ብዝውከል ሕንጻጽ ኪዓቕ፣
– ናይ ዓሌት፡ ሃይማኖት፡ ዐገን፡ ስሚኢታት ንምድምሳስን፡ ንሓድነት ናይ ሓደ ህዝብን ኪዓቕ፣
– ናይ ህዝብን ተጋደልትን ንቕሓት ክብ ንምባል ናይ ምንቅቓሕ ጠገፍ ከቕውም፣
– ምስ ናይ ወርገጺ ሓደ ሓደ ኣባላት ብ'ሻዓና ዓባ' ክይእመን፣
– ምስ እቲ ወልደኣብን ባሰን ዝሁሉ ዝምድና ናይ ስራሕ ምትሕጋዝ

እምበር ለውጢ ለመጸ/ ናይ ደገ መሪሕነን ናይ ውሽጢ ተመሪሕነን ከይከውን፣
— ብቲ "ላዕለዋይ ባይቶ" ዝበሃል አካል ዘይምእዛዝን፣
— ሓራኽ ተጋደልቲ ዓዓ መቕበልን፣ ሰለይቲ ዝነበሩ ገገ ጅሓሪ መጽ
- ናዕቲ፣
— ንህዝቢ ብረት ብምዕጣቕ "ሚሊሽያ" ምምስራትን፣
— ሰሬሕ ውዳበ ዝባእ ንምንባርን፣ ንዕኡ እተሰናዳእ ኮሚቲ ምቕራብን።

ጅሓሪ ናይ ሰደሕዓሉ ኣሺብ፣ ንሰሬሕ ምብጋስ ኣብ ዝበነሉ ግዜ፣ በቶ ናይ ደገ ኣዳቒርቒርቲን፣ ቁደ ከልተ ናይ ውሽጢ ተቓበር ኮይን ብዘኽሕሎ ውዲት፣ ሓንባር ቲ ብቑደ ቶኸቢቢ፣ ኣብ ውሽጢ ያልቢ ቁዳንሽካ እናኣደልደልካ ምምዕባል ዝብል ቀኑዕ ሕንጻጽ፣ ኣብ ምሉእ ኤርትራ ብንኣሽቱ ጉጅለታት ተበታቲንካ ምስራሕ ዝብል፣ መስፍናዊ ኣስትራተጂ ኣምጺኦም/ ቁደ ቁደ ከቢቱ ኣሉታዊ ተመክሮ ዘቢነቶን፣ ገና ዘይጸረየ ስምዒታትን፣ ዝምባለታትን፣ ናይ ውልቀ ሰባት ጽልኢን ተመዝሚዞ፣ እቲ ቁይልታት ናይ ፈታ ምርጋ ብዝብል ንልበብ፣ ሓብ ደንከል ንደንኻ ንሕልፍ ! ኣብ ክልተ ተፈናፈሉ። ንገዚኡ ብቲ ዝነበረ መመኽነታ ንልባብ መሰረት፣ ዝበዝሑ ካብቲ ቁይልታት፣ ኣብ ደጋ ደንከል ኪተርፍ እንከሎ፣ ገለ ብሰሜናዊ ባሕሪ ወጹ።

እቲ ዝተረፈ ቁይሊ ጅሓሪ ነጃን መሪር ያልቢ ኣንባር ናይ ገ.ሌ. ሰራዊትን "መርተዝጃን" ንዕዘኡ ንሰሚን የሰለ። ሓብቲ ኣብ ደጋ ደንከል ዝተረፈ ክፋል፣ ገለ ጉጅለታት፣ ተፈልዮም ንሰሚን ኣብ ዝተ ጋዕዘሉ ግዜ፣ ብናይ ቀያሕ ዓዓ ቁይሊ ተዀይኖም ተበታተኑ። / ምስቲ ኣብ ጫፋ ተፈልዩ ዝነበረ ቁይሊ /ዓሕሬይ ከለኣይ ወገን ህ.ቁ. ዳት ባህለ/ ኣብ ሕዳር 1970 ኣብ ሰሜናዊ ደንከል ተራኺቡ። ንዕዘኡ ብሓባር ይቕጽሉ ኣብ ዝነበረ ግዜ፣ እቶ ኣዳቒርቒርቲ ኣባላት ቀያሕ ዓዓ፣ ብቑይሊ ዐተሃደር ንምቕንጻሉ፣ ናይ ኣሸዋርን ናይ ሰን ቀን ዝኣክል ምቕርራብ ገይሮም፣ ዐተሃደራት ኪሰብኩን ከረባስትን ፈቲኖም፣ ብዘሎ ተጋደልቲ ስለዘተጻወሞም፣ ውጥኖም ፈሺሉ። እቲ ቁይልታት ንዕዘኡ የሰሉ ናብ ማእከል ኤርትራ ኣትዩ ብውሪ ስራሑ ጀመረ።

ጅሓሪ ቁመሽተ ዐርጡ ኣብ ጥቅምቲ 1971፣ እቲ ኣብ ጫፋ ዝተፈለየ ቁይሊን፣ እቶ ብደጋ ደንከል ዘመጸ ክፋል ህ.ቁ.ን፣ ብዘዕባ ናይ ቁዱ ሕዱ ዝምድናኦምን፣ ናይ ምትእኽኻል ሕቶን ዘትየ፣ እቲ ኣብ ጫፋ ተፈልዩ ዝጸንሐ ቁይሊ ብዘቕረቦ መሰረት፣ ካብቲ ኣብ ውሽጢ

ንንባር ዝነበረ ኩነታት ዘተኻርጸ፡ ናይ ፍርሒን ምጥርጣርን ስነ ኣእ ምሮዊ ስዒት ስለ ዘሎ፣ ነዚ ፍርሕን ምጥርጣርን ዘጥፍእ ውሕስነት ክህብ ዘረጋግጽ ገዚ ከውሃብ ስምምዕ ተገብረሉ፡፡ ብቲ ስምምዕ መሰ ረት ከለኻም ሓይልታት ኣብ ውሽጢ ሸሞንተ ዕርቢ ዝጸሉ ናይ ፖለቲካ ስራሕ ኣብ ውሽጢ ሓይልታትም ክናካየዱ፡ ኣብ ከልእ ናይ ስራሕን ናይ ነየት ሕ ተታትን ዝጸሉ ምኽንያት እና ገበረ ብኣኦም ጸሕፊ ጉባኤ፡ ዚ ተሓናፈሎ ተበግሙዑ፡፡

እቲ ብደንከል ዝመጸ ክፋል ሀ.ሓ. ንህዝቢ እናንቀጠን እናዐደበን፡ መጎነትን ሕንጻጽን ቀያጻ ዓዓ-እናሸሸጠን፡ ንሰላኤ እናጸፍዐን ኣብ ውሽጢ ሓሮር እያን ደንፍዐ፡፡ ኸምዚ'ሉ ንኞጺዒት እናደፍአ እንከሎ፡ እቲ ምስቲ ኣብ ዓዓ ተፈልዩ ዝጸንሐ ሓይሊ ዝነበሮ ዝምዱና፣ ዋይዒ ስለዝይነበር፡ ኣብ መጀመርያ ጸልዋ ኢሉ፡ ብጠንቂ ሓደ ሓደ ጌጋታትን፡ ነጸብራቕ ናይቲ ዝነበረ ኽርፍራፍ ናይ ምዕብሳለን ዝይምትእምማን ስ ምዒታት፡ መስመረ ዝይሓዘ ናይ ውልቀበበት ተራን፡ እናቕሃመን እናደ ስከለን ከደ፡፡ ናይ ኩሎም ሓይልታት ሓድነት ንምስራት ጉባኤ ንምን ባር ድሮ ምስቲ ኣብ ዐጎን ባሕሪ ዝነበረ ክፋል ርክብ፡ ተጀሚሩ ስለዝ ነበረ፣ ንምስምማዕ ኣብ ፀጎን ባሕሪ ዝነበረ ሓፋሽ ተጋደልቲ ሓዱሽ ርእርቲ ገዲፍካ/ ተሪባት ስለዝነበረ፣ ብዝይኪ'ቲ ኣብ ዓዓ ተፈልዩ ዝጸንሐ ሓይሊ ብምሽንገያት ናይቲ ተፈጢሩ ዝነበረ ዝይምርዳእ ከክ ፈል ስለዝይደለየ/፡ እቲ ብደንከል ዝመጸ ክፋል ሀ.ሓ.ን ኣብ ባሕሪ ዝጸ ክፋልን፡ ኣብ ዐርቢ ሕዳር 1971፡ ኣብ እምባህራ ዝተባህለ ቦታ ኣኼባ ገይሮም ብምትሕንፋጽ፡ ብሓዱሽ ውሳኔታት ወጺኦም፡ ሓሙሽተ ዝኣባላታ መሪሕነት ኣቚሞ፡፡ እቲ ሓይልታት ተሓናፊሉ ኣብ ነንበይኑ ናይ ስራሕ ቦታታት ኽንፈሪሉ ክንቀባኞስ ጀመረ፡ ምስቲ ኣብ ደገ ዝ ነበረ 'ኣማና ዓዓ' ዝበሃል ሓይሊ ዝነበሮም ዝምዱና ንምቕያርን ን ምርካይን ጸጋ ንደገ ልኡኻት ሰጊቶ፡፡

ናይቲ ካብ 30/9 -- 7/10/71 ኣብ እምባህራ ዝተገበረ ኣኼባ ው ሳኔታት ቀንዲ ፖለቲካዊ ትሕዝቶ እዚ ዝስዕብ ነበረ፡—

- ኣብ ኤርትራ ዝገበር ብረታዊ ቃልሲ /ዐ ተሃደሮዊ ስረሓት/ መኻጸልታ ናይቲ ህዝባዊ ዲሞክራሲያዊ ስልጣን ንምትካል ዝገበር ፖለቲካዊ ቃ ልሲ ምዃኑ ምርግጋጽ፣
- ኣብ መንጎ ተጋደልትን ህዝብን ዘሎ ዝምዱና ንምድልዳል ዲሞክራሲያዊ ኣገባብ ስራሕ ምምዕባል፣

- ካብ ምምቕቓልን ድሕረት ዝምድናታትን ሓራ ዝኾነ፡ ኣብ ሰውራዊ መሰረት ሃገራዊ ሓድነት ምምስራት።
- ኣብ ዓዲ ኤርትራ ዘሎ ገርጭት ካልኣዊ ስለዝኾነ ምስ ኩሉን ሃገራውያን ሓይልታት ብናይ ሓባር ፕሮግራም ቶ ሃገራዊ ምስራሕ።
- ናይ ኣግና ዓዓ ስራሓት ቀይዲ ክምዝሃሉ ምግባር።
- ንናይ ቀያሕ ዓዓ "ሃገራዊ ገብኢ." ምንጻግ።
- ኣብ ወገን ሰውራ ኤርትራን፡ ህዝብታትን ሰውራታትን ኣፍሪቃን ኤስያን ላቲን ኣሜሪካን ዝምድና ምድልዳል፡
- ሃጸይነትን ጽዮንነትን ምቅዋም።።

<u>እቲ ዓሸራይ ብስም ካልኣይ ዐገን ዝተፈለጠ ክፍሊ ህ.ሓ.</u>

እዚ ሓይሊ'ዚ ሸነኹ ከምቶም ካልኦት ካብ ቀያሕ ዓዓ ዝወለዱን ዝተፈልዩን ጎምከራስያውያን ሓይልታት ብሕጂ ዘይፍለ እንተኾነ፡ ካብ ውሽጢ'ቲ ናይ ቀደም ቀያሕ ዓዓ ክነ ኣብ ቀያሕ ዓዓ ዝነበረ ኩነታት፡ ካብቶም ካልኦት ዓሕበራዊያን ክፍልታት ናይቲ ግንባር፡ ፍልይ ዝበለ ተመክሮ ካብ ዝነበሮ ተጋዳላይ ዝቖመ ሓይሊ ነበረ።። ኣብ ውሽጢ እቲ ዝሓለፈ ተመክሮ፡ ኣድሓርሓርቲ መሪሕነት ጀብሃ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ናይ ብሓቂ ብሳሕቲ ፈለጥ ብዘይ ገለ ኣፈላላይ ሰሜን ንኸይዳለስን፡ ምእንቲ ረብሓኦም ተመጓዲሉ ከነብርን፡ የዘውትርዎ ካብ ዝነበሩ ስልቲታት ሓደ "ሃይማኖት" ዝኾልበበ ናይ ብሄራት መከፋፈሊ ኢዩ።። ናይቶም ካብ ትግርኛ ናይ ዘዛረብ ብሄር ዝነበሩ ጠከንቲ ደርቢታት ከሕደትን ሃገራዊ ኣበሳን፡ መመኽንይታ ብምግባር፡ መስፍናውያን መሪሕነት ጀብሃ ንቲ ናይ ትግርኛ ዘዛረብ ብሄር ጭቁን ሓፋሽ ህዝቢን ናብ ብረታዊ ቃልሲ ዘባትዩ ዝነበረ ተጋዳላይን፡ ገዓይ ናይ መስፍናዊ ሕልኪታቶም ምግባር ሓደ ካብቲ ናይ ምምቕቓል ስልቲታቶም ነበረ።። ንቲ ናይ ካልኦት ብሄራት ሓፋሽ ህዝቢ ኣብ ልዕሊ'ዚ ብሄር'ዚ ሸለኢ ምእንቲ ኪሕድር ክነ ኢሎም ብኣድሓርሓሪ ስብከታት ከጋግዩን፡ ናይ ብሓቂ ሰላሕቲ ንኸይፈልጥ ክደናገሩን ፈቲኑ።። ናብቲ ድሕሪ ዝነበረ ሓፋሽ'ውን ኣፀር ገደፈ።። ብሕታዊ ረብሓኦም ንምርናይ ምስ ሰላኢ ምትእጋጃዝ ብዘይብሉ መሰረት ዘየብሉ ንልበቦ፡ ንሓፋሽ ህዝቢ ካብቲ ብሄር እቲ ምቕታልን፡ ጥሪቶ ምዝማትን፡ ንብረቱ ምብራስን፡ ካልእ ገፍዒታት ምፍጻምን ዕላማኦም ስሪሖም ነበረ።። ኣብ ውሽጢ'ቲ ብረት ዝዓጠረ ተጋዳላይ ድማ፡ ከምኡ ዝኣመሰለ ናይ ቅርሕንቲ መንፈስ ክናዘርኡ ንብዙሓት ካብ'ዚ ብሄር'ዚ ዝወጹ ዲሞክራስያውያን ሓፋሽን ገስገስቲ ባእታታትን ብጃምላ ብምምላስ ምቕታል ናይ ዐንቀፈ ዘለዓለ ጅግንነቶም ነበረ።። እዚ ተመክሮ'ዚ ኣብ

ኩሎም ካብ'ዚ ብዝር'ዚ ናይ ዝወለዶ ትግደልቲ፡ ናይ ሬዕዲን ፍርሒ ትን ትሕትናን ምጥርጣርን ስምዒት ኣሕዲሩ ስለዝነበረ፡ ንበይንኻ ናይ ምንባል ኩነታት ካብ ኣሞ ካልኦት ብዝሞሉ ዝኣመሰለ ስልቲታት ዝሰኸቁ- ጉጅለታት ብዝያዳ ንሒሑ ይርከ ነበረ። እዚ ከንዲ ዝኾነ ኩሉ ግዜ ኣንጻር ናይ ጀብሃ ስርዓት ኣብ ዝገበር ተጋዳሎታት ምስቲ ካልኦት ምስ ከፋሊታት ሓበርም ይያለቡ ነበሩ።-

ውሑዳት ዲሞክራስያውያን ብኣታታት፡ ከፋለቀ መጊቦ፡ ምስ ካልኦት ኣብ ደገን ኣብ ዉሽጥን ዝነበሩ ናይ ያልቢ ብጾቶም፡ ናይ ምፍላጥ ጉዳይ ንምውዓብ ርክብ እናገበሩ እንከለዉ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ናይ ቅያዳ ዓማ ንዓኦም ዕድል ስለዘይሃበም፡ ኣዝዮም ውሑዳት ዝኾኑ፡ ነቲ ኣይቆርቆሪ ቁይሊ ንምቅናዕ መጋቢት 1970 ኣብ ዓላ ዝተባህለ ቦታ ተፈልዩ። ህዝቢ እናንቀሑን፡ ናይ ዓማ መንነት እናተቓልዐን፡ ብቲ ሓደ ወገን፡ ኣንጻር ናይ ገዛኣት ኢትዮጵያ ብሪዲትን ፖለቲካዊ ውዲታትን እናተቓለሱ ንቕሓብ እናገ ምስ ሰንበ፡ ምስ ናይቲ ዝነበሮም ምሕዋ ናይ ኣጽዋር፡ ብናይ ገዛኣት ኢትዮጵያን ቅያዳ ዓማን ቁይሊ ተዋሪሮም እናተሃድኑ ምስ ብዕበሮም፣ ካብ ሰዓዊ ብሕሪ ኣትዮም ተሰብኩ።

ድሕሪ ነዊሕ ናይ ተሳብኣ መንበር ግዜ /ዳሃይ ካልኦት ብጾት ንምና ሰጥ ንቡዓን ሰብ ሰጊዶም መልሲ ምስ በኣት/ ናይቲ ብደንከል ወጺኡ ዝበሃል ዝነበረ ቁይሊ ጸገጸንታ ኪሰውም ምስ ጀመሩ፡ ንደቡብ ደንከል ገጾም ተበጊሶም፣ ብሕዳር 1970 ምስቲ ካብ ደቡብ ደንከል ዝተጸገበ ከሩል ህ.ቁ. ኣብ "ሰመቲ" ዝበሃል ቦታ ተራኺቦም፡ ከምቲ ኣቐዲሙ ተገሊጹ ዘሎ፡ ምስቲ ቁይሊ ቲ ተተቓሊዞም ተመልሱ። ብዘበናሕ ዕድል እና ተሓጋገዙ ደማ ኪሰርሑ ጀመሩ።

ከምቲ ኣቐዲሙ ተገሊጹ ዘሎ'ውን ምስቲ ብደንከል ዝመጸ ከሩል ተሓጋ ግዞም ይሰርሑ ኣብ ዝነበሩ እዋን፡ እቲ ዝመጽእ ከምቲ ዝዳለ ስለ ዘይዓበለን፡ ናይ ምድስካል ገጹ ምስ ከደ፡ ብነሓሰ 1971 ኣብ ተኸሊ ዝተባህለ ቦታ ኣኼባ ገይሮም፡ ዲሞክራሲያዊ ብዝኾነ ውሳኔታት ወጺኦም፡ ጠመሽቲ ዝኣበሰታ መሪሕነት ደማ ኣቚሞም፣ ዕላማኡን ኣረኣእያኡን ዘብርህ ጽሑፍ ኣውጺኡ። /

እቲ ካብ 12 – 15/8/1971 ኣብ ተኸሊ ዝተገብረ ኣኼባን ውሳኔታትን ዘሰንደዶም ቀንዲ ናይ ፖለቲካ ነጥቢታትን እዞም ዝስዕቡ ነበሩ፡—

— ንቕያዳ ዓማን ሕንጻጻትን ምቅዋም፣
— ንናይ ቅያዳ፡ዓማ፡ሃገራዊ ጉባኤ ምንጻግ፣

— ሃይማኖትን ዓሌትን ዐገንን መሰርሒ እናገበርካ ዘዘውትር ምክፍፋ
ሳትን ምዕምባሽን ምቅያም፡፡ ኣብኡ ዝተመስረተ ሽርነትን ክዓንን
ዱግ ዘይምግባር፣
— ናይ ሃይማኖትን፡ ዓሌትን፡ ዐገንን፡ ቡታን፡ ፍሉይ ዘይገብር
ስሙር ኤርትራዊ ሰልፊ ምህናጽ፣
— ምስ ካልኦት ሃገራውያን ሓይልታት ዘዘምዶ ናይ ስራሕ ወደብ ምቕ
ራብ፣
— ንሰብ ብሰብ ዘገበር ምዝማዝን ጭኮናን ዘይብሉ ሕብረተሰብ ንምህ
ናጽ ምቅላስ፣
— ምስ ኣብ ኣፍሪቃን እስያን ላቲን ኣሜሪካን ዘርከቦ ጭኮናት ህዝ
ብን፡ ገስገስቲ መንግስቲታትን ተጋድሎታትን ምትሕግጋዝ፣
— ብረ-ሃብይነትን ጽዩንነትን ፀዐዓዊ ገዝኣት ኢትዮጵያን ብዕጥቂ
ብረት ምቅላስ፡፡

<u>እቲ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ ወይ "ዓበል" ዘበሃሉ ክፋል፡</u>

ኣብ ታሪኽ ብረታዊ ቃልሲ ብሩህ ኮይኑ፡ ሓንቲ ካብቲ ላዕለዋይ
ብይቶ ዘበሃል ጀጋሩ፡ ብ"ቀያዓ ሰውርያ" ሓሲፉ፡ ናብ ናይ ጫዓ
መሪሕነታት እትካብስር ሰንሰለት ናይ መሰፍንቲ ጉጅለ፡ "ብርካ" ብ
ዝብል ስም እትንየብኝስ ዝነበረት ኢያ፡፡ እዛ ጉጅለ ናይ ኣድሓርሓ
ርቲ እዚኣ፡ ካብቶም ኣብ ሰርዓት ናይቲ ገንባር ዝነበሩ ዓብለልቲ
ጉጅለታት ክምዝነበረት'ውን ብሩህ ኢዩ፡፡ ኣብ ናይ 67 — 69 ገዝ
ካብቶም ቀንዲ ናይ ምዕቢያር ተኻረርቲ ብምኽን ዱግ ዓቢ ኣድሓርሓሪ
ተራ ተጻዊታ ኢያ፡፡ ቀያዓ ዓዓ ኣብ ስልጣን ኣብ ዝደየበትሉ ገዝ
ኣቶም ናይ'ዛ ጉጅለ'ዚኣ ቀንዲ ዐኪልቲ ዝነበሩ መሰፍንቲ፡ ዐክሎም
ዝኾኑ ናይ መኮንናትን ኣመባሕሮን ጉጅለ፡ ኣብቲ መሪሕነት ኣእትዩ
ነይሩ ኢዩ፡፡ ኣብ ውሽጢ ቀያዓ ዓዓ፡ ቀዳሞት መግዓዝርቲ ዘይብሉ
ፋሽስታዊ ገፍዒ ይካየደሉ ኣብ ዝነበረ ገዜ፡ እቶም በዛ ጉጅለ'ዚኣ
ዝተኸሉ ኣድሓርሓርቲ፡ ዓና ተሃንደዶቲ ነይሮም ኢዮም፡፡

ናይ ቀያዓ ዓዓ ገፍዒ እናኸረረ ምስ ከደ፡ ብኣገባቡ ናይ ዴሞክራስ
ደውያን ሓፋሽ ተጋዳልቲ እናበርትዐ ይኸይድ ነይሩ፡፡ እቲ ፍኑው ዝነ
በረ ተጋዳላይ፡ መልክዕ እናሓዘ፡ ሀ.ሓ. ክም ውዱብ ደይባ ኪትንቀሳ
ቐስ ምስ ጀመረት ብሕልፊ፡ እቲ ኣብ ውሽጢ ሰራዊት ቀያዓ ዓዓ፡
መስተገፈሲ ሰኺትን፡ ኩነታት እናበርሃሉን ዝኸይድ ዝነበረ ተጋዳላይ፡
ናብ ሀ.ሓ. ኪጽንበር ጀመረ፡፡ እቲ ካልእ ሓፋሽ ተጋዳላይ'ውን ኣብ
ውሽጢ'ቲ ሰራዊት'ን ተጋዳላይ ፍኑኹ ኪብል ጀመረ፡፡

በቲ ናይ "ባርካ" ጉጅለ ተወኪሎም ኣብ ውሽጢ ቅያዳ ዓዓ ዝነበሩ ኣባላት፣ ዓብላሊ የማናይ ኢዱ ስለዝነበሮ፡ ምስቲ ካልእ ጉጅለታት ምስሕሓብ ፈጢሮም ናይ ህ.ሓ. መውዓእን መምዕባልን፡ ናይ ሓፋሽ ህዝብን ፍኑናት ከብሉ ዘጋጠመ ተጋደልቲን ተጻዕዖ /ገናታቶም ረብሓ/ ኣብ ነገር ብምእታው፣ ንናይ ብሕቶም ረብሓ፡ ነቲ ኣብ ውሽጢ ተጋደልቲ ዝፍጠር ዝነበረ ናይ ተጻዕዖ ስምዒት፡ ጠውዮም ንምምዝባዝ፡ ነቶም ናይ ቅያዳ ዓዓ መሻርኽቶም ተሰለቢጦም፡ ኣብ ልዕሊ ናይ ሓፋሽ ዓዕጸል ብምስፋፍ፡ ብስም "ባርካ" ኪንቀሳቐሱ ጀሚሮም፡ ድሕሪ'ቲ ናይ "ምዓስከር ዓወተ" ዝበሃል ጉባኤ ናይ ቅያዳ ዓዓ፡ ኣብ ፃበል ዘተባህለ ቦታ ተኻይዱ፣ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ ብዝብል ስም ሓደ ውዳብ መስሪቶም፡፡ 13 ዝኣባላቱ መሪሕነት ኣቑሞም፡ ተጻዕዖኩም ንቕያዳ ዓዓ ኣወጁ፡፡ ምስቲ "ኣማና ዓዓ" ዝበሃል ኣብ ደገ ዝነበረ ጉጅለ ንምሕጋዝ ደጋ /ተጋሪዮም/ ንደገ ለኣኺት ሰደዱ፡፡ ናይቶም ንህ.ሓ. ዓሪዱ ካብ ውዳብ ዝመስረቱ ዝተፈላለዩ ሓይልታት ኣመሓዳሪ ከባቢ ደቂ ናይቲ /ነቲ መኽሰልታ ናይ ቅያዳ ዓዓ ዝኾነ ሓይሊ/ ሓደ ሕድ ኩናት ዝገረፆ፡ ብሓሪሩ ከምዚ ኣብ ላዕሊ ተዘርዘረ ዘሎ ኢዩ፡፡

<u>ናይ በይሩት ርክብ</u>፡፡

ናይ ሰለስቲኦም ሓይልታት ልኡኻት፣ ብዘመንገደም፡ ምስቲ "ኣማና ዓዓ" ዝበሃል ኣብ በይሩት ጥቅምቲ 1972 ተራኺቦም፡፡ እቲ ካብ ነዊሕ እዋን፣ ህሉው ንምርግጋጽ መንገዲ ሃሰው ዝብል ዝነበረ ኣድሓርሓሪ "ኣማና ዓዓ" ኣብ ርክብ'ቲ ብስም ህዝብን ሰውራን ዝኸበ ዝነበረ ንየታትን ናይ ኣሸንዳርን መሸየጢ ሓይሊ፡ ብናይ ምምቕያል ስልትታት እና ተጠቒሙ ዝሸንገሰ ኣድሓርሓሪ "ኣማና ዓዓ" /ምስ ዓኪላይ ምብራቕ ዝነበር ፍልጠ'ውን ይርከብ/ እቲ ነቲ ብቕያዳ ዓዓ ዝውከል ዝነበረ ሕንጻጽ ዝሃወ ዝነበረ ሓይልታት ተመዃኺሱ መምጽኡ፡ ካዑራ ናይ ቀዳማይን ካልኣይን ክፋላት ህ.ሓ.፡ ዓቢ ዕድል ስለዝሃበ፡ ብዝኸኣል መንገዲ ንረብሓኡ ክጥቀመሉ ዓጠቐ፡፡ ንኹሉ በበይኑ እናረኸበ፡ ብነንበይኑ ስልቲታት /ጉብ መሃብ'ውን ከይተረፈ/ ነቲ ዝነበረ ዘይምር-ደዓእ ሓሳብ እናተመሰለ ከገፍሖ ፈተነ፡፡

እቶም ናይ ህ.ሓ. ክልተ ክፋላት ዐከልቲ፡ እቲ ዝኣለወ ዝነበረ ውጊት ምስ በርሃኦም ኣብ መንጎኦም ዝነበረ ናይ ዘይምርዳእ ካልእ ቁነት ኣጸቢቑ ስለዝተነጸረ ቀዳሚ'ቲ ናብቲ ብሓበር ዝገበር ኣኼባ

ምስታፍዮም፡ ናይ በይኖም ውሽጣዊ ምቁጽጻርን ምርግጋእን ኪገብሩ ተሰማ ምዑ፡፡ ኣብቲ ስምምዕ ሀ.ሰ. ሰደ...ውጹእ ከምዝኾነ፡ ኣብ ምንን ክልቲኦም ዘሎ ዘይምርዳእ ክልኣዊ ከምዝኾነን ኣብ ናይ ሰብር ስራሕ ኣሺባ ከምዝፍትሕን፡ ውሽጣዊ ናይ ንዋትን ካሽዮርን ሕቶ ብናይ ሰብር ክዒቲ ክከም ኣጋሳይነቶ ከምዘጋኞሶም፡ ኣብቲ ናይ ሰብር ስራሕ ኣሺባ ዳግ፡ እስትራተጂካዊ ናይ ስራሕ ፕሮግራማትን ቁጥጥሮ ሰንቲ መራሕ ነት ከምዘኞሙ፡ ናይ ምእንፋስ ጉዳይ ዳግ፡ ነቲ ዝነበረን ዘሎን ውሽጣዊን ውዳዓዊ ኩነታት ኣብ ገዐት ብምእታው ኣብቲ ዝጥዐም እዩን ከምዝፍጸሞ ዘረጋገጸ ነበረ፡፡ እዚ ስምምዕ'ዚ፡ ነቲ ዲሞክራሲያዊ ሓይልታት ዘየራርብን ነቲ ኣጋጠርጠሪ ሓይሊ ከምዝጸፍዕን ዳግ ኣየጠራ ጥርጊ ኢዩ፡፡

ብዳሕሪ'ዚ ውሽጣዊ ስምምዕ'ዚ፡ ብስሙር መልክዕ ኣብ'ቲ ናይ በይረት ኣሺባ ርክባት እና ተሰተፉ እዚ ዝስዕብ የንዲ ሕቶታት ዘለዎ ስምምዕ በጽሑ፡፡

- ናይ መጀመሪያ መቓወሚ ስ.ሃ.ጫ ሀ.ሰ.ሰ.ሒ.ን ሰ.ሰ.ኢ.ን ከጽንዕ፣
- ናብ ሃገራዊ ሓድነት ንምብጻሕ ናይ ሰሙር ሃገራዊ እዋመ ምቛሪብ፣
- ኣብ መንን'ዚን ናይ መጀመርያ መቓወሚ ስ.ሃ.ገ. ኣብ ኣሽዮር ምዕባለን፡ ገንዘብን፡ ዐተሃደራዊ ስርሒታትን፡ ፖለቲካዊ ስራሓትን፡ ናይ ምውህሃድ መደብት ክህሉ፣ ንኣሽዮር ምዕባል ዳግ ፍልይቲ ናይ ሰብር ክዒቲ ኪትዕዉም፣
- ኣማና ዓዓ ዝበሃል ስም ተሪፉ፡ ል.ዐ.ጉ. ዝበሃል ኣካል ኪኾውን፡ ኣብ ወጻኢ ዳግ ነታ ናይ መጀመርያ ኣቓውቲ ናይ ሰሙር ሃገራዊ ገንባር ከውክል፣
- ኣብ ውሽጢ ሓደ ዓመት ጉባኤ ምግባርን፡ ንዐኡ ምቅርራብን ፕሮግራ ምን ቅጥዒን ምንዳፍ፣
- ዓዓ ብንዮታዊን ዐተሃደራዊን ሓይሊ ከብ ዝበለ ዓቕሚ ከምዝህልዎ ምግባር፡ ኣንጻር ገዝኣት ኢትዮጵያ ዝገበር ዐተሃደራዊ ስርሒታት ዳግ ናብ ዝለዓለ ደረጃ ክብ ምባል፣
- ንቕሓትን ፖለቲካዊ ደረጃ ተጋደልቲ ከብ ንምባል ፖለቲካዊ ትምህርቲ ምሃብ፣ መሃይምነት ምቕላስ፣
- ኣብ ውሽጢን ኣብ ወጻኢን ንህዝቢ ምውዳብ፣
- ናይ ሰዓእታትን ተጋደልቲን ስድራቤታት ሽግራት ንምቅላል ብዝኾነ እትገደስ ክዒቲ ምጃም፡ ናይ ስደተኛታት ሽግራት ንምቅላል ዳግ ምስራሕ፣
- ኣብ ናይ ወጻኢ ፖሊሲና ንቅሎዕ ጉዳይ ህዝቢ ኤርትራ ከብ ዓለማዊ

መብረቕ ናብ ካልእ ከመዘስፍሕ ምግባር፣ ምስ ገስገስቲ ሓይልታት
ኢትዮጵያ ዶማ ዓሚቕ ዝምዱና ምምስራት፡፡

ቶመንገር ናይቲ ኣብ በይሩት ዘተገብረ ሰመመዕ 'አዚ ኣብ ላዕሊ ተዘ
ርዚሩ ዘሎ ነጥቢታት ኪኸውን እንከሎ፣ ሓደ ሓደ ካብቶም ናይ ዕሏኒ
ናይ ሚዓን ዝምዱናታት ዘጠቕሱ ቀንዲ ነጥብታት እዞም ዝስዕቡ ነበሩ፡—

— ሓደ ኣብ ጉዳይ ካልእ ዘይምእታው፣
— ብዘይካ'ቲ ኣብ ህጹጽ እዋን ዝወሃብ ጸብጻባት፡ ኣብ ዐዐርሏ
ዘወሃብ መዓብ ጸብጻባት ከሀሉ፣
— ካብቲ ነጻገዝ ዘርከብ ኣታዊ ገንዘብ፡ ሓደ ርብዒ ኣብ ዐዲኤ፡
ሰለስተ ርብዒ ዶማ ኣብ ሚዓ፡ ኣብ መዓሳ ከውዕል፣ ናይ ኣታዊ
ገንዘብን ኣወጻጽኣኡን ጸብጻባት ምዕህዛብ ዶማ ከሀሉ፡፡

ብዘይካ'ዚ፡ ውሽጣዊ ናይ ኣብያተ ጽሕፈትን፡ ናይ ሰ.ዐ.ጉ.ን ሕጋጋ
ት ዘጠቕሱ ሓደ ሓደ ነጥብታት'ውን ነበሩ፡፡

እቲ ኣብ በይሩት ኣብ መንጎ ህዝባዊ ሓይልታትን /ቀዳማይን ካልኣይን
ክፍላት/ ዓበይትን፡ "ኣዓዓ ዓዓን" ዝተገብረ ኣኼባ ብ12/2/72
ብወግዒ ኩሉ ነዋብ ቦታኡ ተበጊሱ፡፡

<u>ቀያዓ ዓዓን መብረዕ ሓዱ ሕዱ ኮናትን፡</u>

ዶሕሪ ኣይብሓ እቲ ብቀያዓ ዓዓ ዝውከል ዝነበረ ኣዶሓርሓሪ ሓይሊ
ንጉሉ ውብኒታት ናይቲ ጉባኤ ገዚፉ፣ ከባብ "ሃገራዊ ጉባኤ ዘብልያ
የለን" ኣብ መበል ቦሒሱ ነይሩ ኢዩ፡፡ ብሽመዚ ዝኣመሰለ ፋሺሽታዊ
መንፈስ እና ተሃገደደ ንጉሉ ካብ ዝያወዖ እናቖንጸለን እናቐለወ ን
ህዝብን ተጋደልትን እናሰጠጠ ናይ ምቕንጻል ተግባራቱ ብዘሰዓለ ደረጃ
ነምከያዶ ከነ ኢሉ ይቦርኽ ነይሩ፡፡ ህዝባዊ ሓይልታት ተመስሪቶ ሳይ
ልታት ተኻዖምከም ኣብ ዝጀመርሉ ገዚ'ውን ናይ ብረት መውቕዖ ፈቲኑ
ቀሪዩ ዘይከነስ፣ ንሓደ ሓደ ካብ ደጡብ ደገከል ዝተበገሱ ጉጅለታት
/ 10—1970 / ብሓይሊ ደምሲሱ ኢዩ፡፡ ብዘይካ'ዚ'ውን ነቲ
ቀንዲ ሓይሊ ህ.ሓ.ሓ.ኤ. ብደጡብ ምስ መጸን ምስቲ ኣብ ሚዓ ዘተ
ፈልየ ሓይሊ ቃስ ተረኺበን፡ ኣብ "ወገገበ" ዝኣከለ ጠያይትን ኣ
የርን ኣቕሪቡ፡ ተጋደልቲ ስሲጉ ሓቂ ክውዕሎ ፈቲኑ፡ ፈተንኡ ብተኻ
ውም ናይ ተጋደልቲ ከምዝፈሸለ ዝዝከር ኢዩ፡፡

ህዝባዊ ቁይለታት ኣብ መሬት ኤርትራ ኣስፋሕፊሓ ንህዝብን ተጋደልትን እናንቀሐት ኪትሰርሕ ኣብ ዝጀመረትሉ፡ እቲ ናይ ቁሩሽ ህዝብን ተጋደልትን ተኻዕዎ ኣንጻር ቅያዳ ዓማ እናበርትዐ ከደ።

እቲ ኣዶቑርቑሪ ሕንጻጽ ኣንጊሁ፡ ረብሑ ንምሕላው ብቅያዳ ዓዓ ዘውከል ዝነበረ ኣዶቑርቑሪ ቁይሊ፡ መንበሩ ምስ ምድምሳስ ዲሞክራስያውያን ቁይለታት ዚተኣመደ ስለ ዝነበረ፡ ተኻዕዎ ናይ ቁሩሽ እናበርትዐ ምስ ከደ፡ ብቑዱሽ ስልትታት ናይ ምቕንጻል ተንባሬቶ ዝቕጽሉ መንገዲታት ናብ ምብልሓት ኣተወ።

እታ ተሪፋቶ ዝነበረት ቁንቲ ስልቲ ዶግ ናብ ናይ ኣደቡቑ ውስኔታት ተመሊስካ፡ ጉባኤ ብምባል፡ ቁዱሽ ዑዲት ኣፋንጪርካ ንምቕንጻል ሕጋዊ ንልባብ ምርካብ ኢዩ። መረት ጠቢጡ "ሃገራዊ ጉባኤ ኻይ ነበርን ዩ." ዝብል ዝነበረ ፈኽሪሉ ገዲፉ ኣብ ናይ "መዓስከር ዓዐቶ" ኣኺባሉ ቁንቲ ኣስናዓኢት ከዲቲ ኣቑመ። ንኹሉ እቶም ከብሎ ዘተነጸሉ ቁይለታት ተኻዕዎ ናብቲ "ሃገራዊ ጉባኤ" ዝብሉ ወጻዐዱያ ኪዕዱ /ጎውልዩ ሰባት/ ዶግ ጀመረ።

ህ.ቁ. ስልትታት ናይቲ ኣዶቑርቑሪ ቁይሊ ኣጸቢቓ ኣጸኒዓ ትገ ተወንዲ ፃትሉን ስለ ዝነበረት፡ ነቲ ሕጋዊን ዲሞክራስያዊን ዘይኮነ "ጉባኤ"፡ ኣዶቑርቑርቲ ኣከቢካ፡ ዲሞክራስያውያን ንቕንጻል ናይ ዝገበር ፈተንታት መቕጸልታ ከምዘይነ ኣብሪሃ፡ ነቲ ዕዱመ ነጸገቶ።

ብድሕሪ'ዚ ከኣ ብቅያዳ ዓዓ ዘውክል ዝነበረ ኣዶቑርቑሪ ቁይሊ፡ ካብ 14/10 — 13/11/1971 ኣብ "ኣር" ዝተባህለ ቦታ "ሃገራዊ ጉባኤ" ዝበሃል ኣኼባ ገይሩ፣ ንህዝባዊ ቁይለታትን "ዓበልን" ንምቕንጻል ሕጋዊ ዝኾነ ውሳኔታት /ብስም ህዝብን ተጋደልትን/ ኣሕሊፉ፡ ስልጣኑ ብምርግጋጽ፣ ናይ ምቕንጻል ውሳኔታቶ ኣብ ግብሪ ዘውዕሉ ኣገባብ ኣብ ምጽናዕ ኣተወ። "ውሳኔታት ምንሳጽን ምልዛብን" ብዝብል ንልባብ ዶግ፡ ኣብ ውሽጢ'ቲ ናይ ተኻዕዎ ቁይሊ ዘሎ ናይ ሰላሳ ስረሒቶ ፈጺሙ፡ ኣብ መጀመርያ 3/72 ናይ ሕዱ ሕዱ ኩናት ኣበርዐ።

ምትእኽኻብ ህ.ቁ.ን፡ ናይ "ዓበል" ምድምሳስን ከም ብቑዱሽ ምምስራትን፡

እቲ መቕጸልታ ናይ ቅያዳ ዓዓ ዝኾነ ቁዱሽ ካብቲ "ሃገራዊ ጉባኤ" ዝብልያ ዘወጸ መሪሕነት፡ ነቲ ናይ ተኻዕዎ ቁይሊ ዘሎ ምጽናዕቲ ናይ ዓቕሚ ዱሕሪ ምግባር ዝኸተሉ ስልቲ፡ ነቲ ዝተፈልዩ ቁይለታት በብጕሉሉ ምብላዕ ስለዝነበረ፣ ብመጀመርያ ነቲ ብስም "ዓበል" ዩዩ

ዝነበረ ቁፅሊ ወፃዒ ብምልኡ ደምሰሰ፡፡ ገ.ሓ. ንምኽሳስ ምእንቲ ከጥዕም ደግ፡ እቲ ሓደ እና ተወቐዐ፡ እቲ ሓደ ቅም ኢሉ ምእንቲ ከርኢ፡ ነቲ ዝነበረ ሓደ ሓደ ዝዕምርዳኦ ብምምዝጋዝ፡ ነቲ ኣብ ብዙሕ ቦታታት ፋሕ ኢሉ ኣንባር ጸላኢ ዝቓስን ህዝቢ ንምንጻሕ ዘበርሐ ዝነረ ቁፅልታት ተዓጣቒ ዐገን ምዑቃዐ ጀመረ፡፡ እቲ ካልኣይ ክፋል ምእንቲ ከይሳተፍ፡ እቲ ጉዳይ ነዐኡ ከምዘይትንከፍ ኣምሲሉ ከቐርብ ፈተነ፡፡ ኩሉ ክፋላት ሀ.ሓ. ግን በዚ ጥበብ፡ዚ ከይተዘንገዐ ሰበረ ተጃዐምሉ ክካይድ መከተ፡፡ ጸሕሪ ኣኼባ በይሩት ሓደ ሓደ ፈላሳፍ ዚነበረ ነጥብታት ምስ ተፈትሐ፡ እቲ ዝነበረ ናይ ተጻዕሮ ቁፅልታት ፋሕ ኢሉ ምሽንቁ ነቲ ናይ ምኽንዳስ ኣድሓርሓሪ ቁፅሊ ውጥና ኣብ መፈጸምታ ንምብጻሕ ኪሕገዝ ከም ዝኽእል ስለ ዝተገንዘበ፡ ኣብ ሓደ ቦታ ክኣኻኽቦ፡ ናይ ስእን ንዋትን ዓቕሚ ጠርኒፉ፡ ንመጥቃዕቲ ንምቕዳም ኣብ ዝጥዕም ኣብ ሰሜናዊ ኤርትራ ዝዓዐበ መሬት ሰዓን ኣኻኸበ፡፡ ብ 4/72 ንናይቲ የገጻሊ-ኣድሓርሓሪ ቁፅሊ ውሳኔታት ከምዝፈፀም፡ ብብረት ዝፍታሕ ገርጭት እቲ ግስ መገዘእቲ ኢትዮጵያ ዘበነ ተዓጣቒ ደኣእምበር፡ እቲ ኣብ ዓዓ ኤርትራ ዘሎ ካልኣዊ ገርጭት ብዲሞክራሲያዊ መንገዲ ከፍታሕ ከምዘለዎ ኣፍሊጡ መትከላዊ መርገጹ ኣዐደ፡፡

ፃብላን ከምብሓዶሽ ዐ ተፃደሬር ቁፅሊ ምጀመን፡

ኣብቲ ናይ መጀመርያ ናይ ምኽንዳል ስጉምቲ፡ እቲ ብስም ፃብላ ትገብሩ ዝነበረ ቁፅሊ ብምሉኡ ኪደምሰስ እንከሎ፡ ኣዝዮም ውሑዳት ዝነበሩ /ኣብቲ መጥቃዕቲ ዝምለጡ ኣብ ደገ ዝነበሩን/ ተረፍ ነይሮም ኢዮም፡፡ እዞም ተረፍም ዝነበሩ ተጋደልቲ ካብቲ ዝፈልዩ ተኸርከምን፡ ናይ መራሕቶም ከዳዓትን ዓቢ ትምህርቲ ምስ ወሰዱ፡ ናይ ቅድሚ ዓዓ ሕንጻጻት ንምቕናዕ ዝነበሮም መንፈስ ከይተዓጸፈ፡ ምስ ሀ.ሓ. ተጸንበርም ኪሰርሑ፡ ንመሪሕነት ሀ.ሓ. ሓቲቶም ተቐባልነት ምስ ረኸቡ፡ ኣብቲ ኣብ ደብ ሰዓን ዝተገብረ ናይ መጀመርያ ምትእኽኻብ ምስቲ ተዓጣቒ ክፋል ሀ.ሓ. ተሓወሱ፡፡

ድሕሪ ቍርብ ሓደ ሓደ ትርፍ—ራፍ ካብቶም ኣድሓርሓርቲ መራሕቲ ብጸምሉ ዝኣመሰለ-ኣገባብ ተሓዊሶም ከነሶም ቁሩብ ምስ ዓረፉ፡ መበረታዊ ዝፍሉ ምኽንያት ስለዝይነበሮም፡ "ሓ.ሓ.ኢ." ብዘተሃደረ መንገዲ ደኣ'ቃ ተደምሲሱ እምበር ከም ናይ ፖለቲካ ማሕበር'ሲ ገና ኣይጠፍኣን ዝሉ'ዋ

ከባብ ብኣየ፳ መጽመባስ ሓ.ሓ.ኤ.ን መሻንባር ናይ ትም ዘተረፉ ኣብ ሳቶ ናብ ህ.ሓ.ን ክንእውጁ ነበይንና ክንጸንሕ ይፈቕደልና" ዝብል ጉልባብ ገይሮም ኪንቀሳቐሱ ጀመሩ።

ህ.ሓ. ይኸተሉ ብዝነበረ ዲሞክራሲያዊ ኣገባብን ስልትን ኣብቲ እዋን እቲ ከምዚ ዝኣመሰለ ኣየራርባ ዝሓዘሉ ትርጉም ይርዳእ'ዩ እንተነበረ፣ ሓይልታት ብንቕሓትን ዶላትን ናይ ሓባር ሰራሕን ከምዘመጽእ ኣብ ርእሲ ምእማን፣ ነቲ ብዚ ጉልባብ'ዚ ክጻወት ዝደለየ ኣይበርሓር'ቲ ምቕላዕ፣ ነውሒ ዝበለ ያልቢ ከምዝደለን፣ ኣብቲ እዋን'ቲ ንኸምቲ ዝኣመሰለ ዝመባለይረቕኪ ምቅየም ኣሉታዊ ሳዕቤን ከምዘምጽእን ስለዘረጋገጸ፣ ንሓየሩ ሓደ ንስትራተጂ ዘለዎ ውዳበ ናብ ምምስራት ምስራሕ ዝብል ኩነት ኣቕሪቡ፣ ነዚ መበረታዊ ሕቶ ምስ ተቐበሉ፣ ከምቲ ዝበልዮ ን ንዝሑ ንበይኖም ክጸንሑ ተሰማምዑ።

ብዚ መሰረት'ዚ እቲ ንናይ ቀያዳ'ዋ ናይ መቕነጻሊ መጥያዕትታት ኪያዕም ዘኻኸበ ሓይልታት ብነንበይኑ ርእሱ ዝመሓላ በለስተ መም ሕዳራት ህ.ሓ. ቀዳማይ ዐገን፣ ህ.ሓ. ካልኣይ ዐገን፣ ጋበለ ከይቶ ኪሰርሕ ጀመረ። እቲ ኩነታት ከምዚ ኢሉ ጠጣሪ መመሕደር ብዘየብሉ፣ ኣብ ዐተሃደራዊ ሰሪሒታት ዘይፈላለየ ንንባራት እናሓዘ፣ ኣብ ካልእ ናይ መመሕደር ሕቶታትን ዝመደናታትን ዶዋ፣ ኣብ ናይ መመኸባርን ምትእኽኻዝን ደረጃታት ጥራይ እናበርሐ፣ ንሓመሽተ ዐርሒ ዝኣክል ምስ ጸንሐ፣ ከምዚ'ሉ መቕጻሊ ነቲ ናይ ርሑቕን ናይ ቀረብን፣ ፖለቲካውን ዐተሃደራውን ዕላማታት ንኸውቕዕ ኣኽጋሪ ጥራይ ዘይኮነስ፣ ከም ናይ ፖለቲካ ሓይሊ መንባርን፣ ያልሰሕ ኣንዳር ኩሎም ጸላእቲ ንምቕጻልን ኣኽጋሪ ስለዝኾነ፣ ብዘዐባ ኣብ መንጎ በለስቲ ሓይልታት ዘሎ ዝመደናታትን፣ ንዝያውን ናይ ሓየሩ ሽገራትን ንምጽናዕ ናይ በለስቲ ዐገን መመሕደራት ኣብዚ ዝሰዐበ ውሳኔታት ተሰማሚዖም ኣብቲ ናይ ሓይልታትን ንስጋቡን ጉዕዞ ሓደ ገጽ በገሩ።

ስሙር መመሕደር፣

ናይቲ ካብ ፲6 – 28/10/72 ዝተኻየደ ናይ በለስቲ መመሕደራት መመይያጥን፣ ኣብ መዐሳኣታ ካብ ኩሉ መመሕዳራት ብዝተወከሉ ተጋደልቲ ዝጸደቕን ዝተወሰነን ኣኼባ'ዩና ዕላማ፣ ነቲ ኣብቲ ሓይልታት ዝነበረ በለስቲ መመሕደራት ብዲሞክራሲያዊ መንገዲ ኣዋእኪዳኪ፣ ናብቲ ብሓደ ዕላማን፣ ሓደ ስምን፣ ሓደ በራዊትን፣ ሓደ መሪሕነትን፣

ኪነበር ዘኽእል ኩነታት መንገዲ ንምጽራግ ነበረ። ኣብዚ ዕላማ'ዚ ተመርኲሱ ድማ እዚ ዘስዕብ ኣገባብ ስጉምትታትን ውሳኔታትን ወሲዱ።

ኣብ ናይ ፖለቲካ ዓውዲ፡

- እቲ ኣብ ዓዲ ዘሎ ገርጭት ክልኣዊ ስለዘይኮነ፡ ብዲሞክራስያዊ መንገዲ ፍታሕ ክናደ ከምዘለዎ፣
- ነቲ ብቐንጻል ኣዱሕርሕርቲ ተበሪዑ ዘሎ ሓዶ ሕዶ ኩናት ንምቕሃም፡ መንነቶ ንምንላጽን ዘምስክ ሰዕቢን ብምርዓእን ኣብ ውሽጢ ህዝብን ተጋደልትን-ዓቢ ናይ ፖለቲካ ዘመተ ምንባር፣
- ካረኪእያ ናይ ተጋደልቲ ሓዊ ንምንባር፡ ንቕሓቶም ክብ ንምብላን፣ መሃይምነት ምጥፋእ፡ ስሙር ናይ ፖለቲካ ትምህርቲ መደብ ምንባር፡ ካንደስቲ ኣርእስትታት ንመዝታዊን ንምጽናዕን፡ ሓለፍትን ተሪ ተጋደልትን ዘካፈልዎ በጻናሬት ምንባር፣
- ብስም ናይቲ ዘተወምረ ምምሕዳራት፡ "ፊተ-ወረሪ" ዘስማ ዕንዲዳት ወርሓዊት መጽሔትን፡ ከልኦት ንመንቐያሕን፡ ርእዩተ ውዳብ-ን ምንላጽን ዘጠቓም መጽሔታትን ጽሑፋትን ምውጻእ፣
- ኣብቲ ዘጋጽእ ጽሑፋት ና ቋንቋ ዓዓ ተጋደልቲ ንምንያሕ ፍሰይ ተገዳስነት ከምዘሁሉ ምንባር፡—

ኣብ ወተሃደራዊ ዓውዲ፡

- ወተሃደራዊ ስረሓትና፡ እቶናዊ ሓራ ምውጻእ መረት ኣብ ዘብል እስትራተጂ ተመስሪቱ፡ ንዝሑ እቲ ምስ ናይ ምንባርና ሕቶ ዘለማዕቢን ዘጥዕም፡ ከፍ ኢሉና ከንሰፋሕፋሑ እንኽእለን ብታስጫናዊ ባሕሊ ስለ ዘይኮነ፡ በብደረጃ ምእታዊ፣
- ዘበዝሐ /ቀንዲ/ ወተሃደራዊ ሓይሊ ናይ ኣዱሕርሕርቲ ናይ ምቕንዚል መጥቃዕትታት ንምቅዋም ኣብቲ ዘተመቕሰ በታ ኮይኑ፡ ኩሉ ዓቕሙ ኣንጻር ናይ ገዝኣት ኢትዮጵያ ወተሃደራዊ ሓይሊ ከቕንዕ፡ ብጠልካዊ-ወይ ንኣሽቶ ሓይሊ ድማ፡ ኣብ ዕምቆት ሓይሊ ጸላኢ ኮይኑ ናይ ደበይ ስረሒታት ክፍጽም፣
- ኣተሃናንጻ ሓይልታትን፡ ወተሃደራዊ ሕጊታትን ናይ ሰለስቱ ደም ሕድባራት ድማ ሓደ ክኸውን።

ኣብ ናይ ምምሕዳር ዓውዲ፡

- ኩሉ ምምሕዳራት ብብዘለዎ ጽኑዕ፡ ከብ ሰለስቲኡ ምምሕዳራት

ካብ 57 ኣባላት /ሀ.ሰ. 1 = 21 — ሀ.ሰ. 2 = 25 —
ሰ.ሰ.ኤ. = 11 / ዝኾነ ዘለዎ ሕጋዊ ስልጣን ናይ ሰለስቲኡ
መምሕዳራት ዝሓዘ፡ ኣመሓዳሪት ኮሚቴ ዝመርጽ፡ ሕጋዊ ኣካል መጀመ፡
— ንዝያዳ ኣመሓዳሪት ኮሚቴ ዝሰዓ፣ ብመሰረት ዓእከላዊ ደሞክራሲ
እትምራሕ፡ ናይ ሓበር ኣመሓዳሪትን፡ ዘለዓለት ፈጻሚት ስልጣን እት
ኸውንን፡ ኣብ ዐንበርን ጸሓፍን ናይ ነፍሲ ወከፍ ክፍለ ሰራሕ ሓላፍን
ዘለዎ ካብ 7 ኣባላት / ሀ.ሰ.1 = 2 — ሀ.ሰ.2 = 3 —
ሰ.ሰ.ኤ. = 2 / መጀመ፡፡
—ዝምልከ ኣመሓደሪት ኮሚቴን እተን ሰለስተ መምሕዳራትን ዶግ፡
ናይ ላዕለዋይን ታሕተዋይን ሓለፍቲ ከይኑ፡ ኽእዛዛታ ይፍሸዋ፡ ዘው
ሸኣተ ናይ ስራሕ መደብ ፍብቲ ሰለስቲኡ መምሕዳራት እናኞረበት፡
ርእይቶታት ተቐቢላ ኣፅዓ ኣብ ንብሪ ትውዕል፣ ንርእይቶ ዐይ ሕቶ
ናይ ነፍሲ ወከፍ መምሕዳር ርእያ መለሲ ድኅሪ መሃብ፡ ንኽልኦት
መምሕዳራት ተፍልጥ፣ መቖጻጸር ኣብ ዐዐርሒ፡ ኣብ ምንን ኣመሓዳሪት
ኮሚትን ናይ ሰለስቲኡ መምሕዳራት መሪሕነታትን ኣብ ዜንበር ዐርሓዊ
ርክባት ይኸውን፣ ዜነት ካብተን ሰለስተ መምሕዳራት ዶግ ንኣማሓ
ዳሪት ኮሚቴ ከየፍለጠት ዘደለየቶ ስጕምቲ ንበይና ኣይትወስድን፡፡
— ናይ ዛናን ፖለቲካዊ መንቀቓን፡ ገንዘብን ስንቅን፡ ሕክምናን፡
ዕያበ ብረትን፡ መርመራን፡ ክፍለ ስረሓት ሃለዋን፡ ብምክያድ ኣባ
ላት ኣመሓዳሪት ኮሚቴ ዝዋ ዓእከሉት ኣካላት ኮይነን፡ ናይ
ነፍሲ ወከፈን ተራን ስራሕን ዘውሰን ሕጋጋት ይህልወን፣
— ናይ ዘለዓሉ ገበናት ዝብይን ኣካል፡ ካብ ሰለስቲአን መምሕዳራትን
ኣመሓዳሪት ኮሚቴን ላዕለዎይ ዐተሃደራዊ ዓይና ፒኞም፡፡

ብዘይካ'ዚ ኣብ ላዕሊ ተዘርዘረ ዘሎ ነጥብታት፡—
— ሰራሕ ውደባዊ ጉባኤ ተባሂሉ ዝፍየዕ፡ ሰሎኽ ዐጸኢ ጉዓይ ዝካፈሉ
ዎና ዕላማ ናይ'ቲ ኣኼባ ብንብሪ ዝትርጎመሉ ጉባኤ፡ ኣብ ውሽጢ ሽቶ
ሽተ ዐርሒ ክገበር፡ ዕድመ ናይቲ ኣብዚ ኣኼባ'ዚ ዝኾነ ኣካላት
ዶግ ብሎኡ ኮጋብን፣
— ኣብ ሰዓን ንዘሉ ናይ መምሕዳርን፡ ሰዱሬ በታትን ሽገራት ነዎፍ
ታሕ ዝጠኞሱ ሓደ–ሓደ ውሳኔታትን ኣሕሊፈ፡፡

ብድሕሪ ናይ ተቕምቲ ኣኼባን ዝሕለፍ ውሳኔታትን ኣብ ነንበይኑ ዓዓ
ታት ኣዝዩ ከብ ዘበለ መቕይያራት ተገብረ፡፡ /መዓብ ናይ ፖለቲካ
ትምህርትን ነኞፈታ ነብሱ—ነኞፈታን እና ተገብረ/

እንትርፈ ኣብ ሓደ–ሓደ ውለ ሰባትን ሓደ–ሓደ ጉጅለታትን / ክም
ዓባል/ ኣብ ውሽጢ ሓፋሽ ተጋደልቲ መሃይምነት ጠፊኡ፡ ናይ ፖለቲካ

ንቓሕታ ካብቲ ዚነበር ክብ ኢሉ፣ ኣብ ነንበይኑ ሕተታት ዚነበር ኣረኣእያ ኪቕየርን ኪምዕብልን ጀመረ።

ዚተኻረዐ ናይ ፖለቲካ መምሃሪ መደብ ዘይነበረ፣ ናይ ሓባር መጽናዕቲ ትታት እናተገብረ፣ ምዕባ ናይ ትምህርቲ መደብ ዐሎ፣ ናይ ተጋደልቲ ንቓሓት ሰፊ ንምብል ዓቢ ሓገዝ ገበረ። መሃይምነት ኣብ ቅርብቶይ ኣየርሐ ፈጺሙ ጠፍኡ፣ ዐተሃደራዊ ክእለትን፣ ስውራዊ ዲሲፕሊንን፣ ትኩርነትን ናብ ዘለዓለ ደረጃ ክብ በለ፣ እቲ ብምምሕዳራት ፋሕ ኢሉ ዚነበረ ሓይልታት ምስ ተጠምረ፣ ኣጸቢቡካ ኣብ ናይ ብሕትኻ ምምሕዳር ተራይ ምሕሳብ እናጠፍአ፣ ኣብ ነንበይኑ ናይ ምምሕዳር ሕተታት ኣብ ውሽጢ'ቲ ሓይልታት ዚነበረ ዘይምርድዳእ'ውን እናዐሓደ፣ ኣብ ገለኡ ድማ ፈጺሙ እናጠፍአ ከደ። ናይዚ ምስክር ድማ ኣብ ውግኣት ገርገርን ገልዐን ዚተራእየ መዘና ዘይብሉ ስውራዊ ጸብለልትነት ኢዩ።

እቲ ሰብደረኻ፣ ናይ ስነ-ሓባር ሓይልነት ኣብ ውሽጢ ናይ ሓባር ስራሕ ንምፍጣር ዚገበር ጻዕሪ ብሸቡኞ እናኾለ ይኸይድ'ዩ እንተነበረ፣ ሓደ ሓደ ውልቀ-ሰባትን፣ ጉጅለታትን፣ በቲ ዚነበርዎ ናይ ውሽጣዊ ምምሕዳር ሓርነት፣ መሃይምነት ኣውራ ድማ ፖለቲካዊ ትምህርቲ ብምንዳን፣ ነቲ መሰርሒ ኪገብርዎ ዘደልዩ ጉጅለታት ንሽይነቶም ገሁድን ስውርን ተቓውሞ ይገብሩ ነይሮም ኢዮም። ኣውራ ድማ ኣብ ሳ.ሓ.ኤ. ዚነበሩ ሓለፍቲ፣ ብዘይካ እዚ ድማ ኣ ተሓባሰበ ካም ኪሞራት ብሓ ጼር እየን ስለዘይቅየር፣ ምስቲ ብዓቢኡ እያንታዊ ምዕባለ ሓዙ ዘካ የዱ ዚነበረ ተመኩሮ፣ ጉጉያት ዝምባለታት ፈጺሞም ስለዘይጠፍኡ ሓደ ሓደ ጉጅለታት ይረኣዩ እንተነበሩ፣ ኣብ ገምት ዘእቱ ኣይነበሩን።

ብዘይካ'ዚ እቲ ተመዲቡ ዚነበረ ሽዱሽተ ኣዋርሕ ቀጻሊ ምክኻሉ፣ ብመሪሕነትን ካድራትን ካብ 2ይ ክፋል ነቲ ዘፍጸሞ ሓይልነት ናይ ሰለስቲኡ ሓይልታት ጠርናፊ ዝኾውን ናይ ዲሞክራስያዊ ሃገራዊ ስውራ መደረኽ ፕሮግራም ንድፍን ናይ ካልእ ሕተታት መጽናዕትን ተዓሊቁ ነበረ።

<u>ካልእ ሰለስተ ዐርሒን፣ ምፍሳይ ኣድማርጣሪ ጉጅለን ምትእንፋጽ ህዝባዊ ሓይልታትን፣</u>

//ናይ ገልዐ ምንቅስቓስ//

እቲ ናይ ሽዱሽተ ዐርሒ ዮጸራ ምስ ኣኸለ፣ "ጥገሕ" ኣብ ዚተባህለ

ቦታ ብ30/4/73 እቲ ናይ "ገሀ ቶብ" ሕጋዊ ኣካል ተኣኪቡ፡ እቲ ሓደ ሰራዊት ንምሺን ዘኽእል ገዚ ተበጺሑ'ዶ ንዘበሃል ሕቶ ኣብ ምምሳስ፡ ብገሊኡ ብኞዕ ምኽንያት ኪኖርብ እንከሉ፡ ዓሰት ምስ-ናይ'ቲ ዚተረኽበ ዓዐታት፡ እቲ ገዚ ሓጺር ስለዚነበረ፡ እቲ ኪዓሳእ ዚነበር ረጅሒታት ብምልኡ ኣይተዓለስን፣ ገሊኡ ጀዓ፡ ኣብቲ ዚገበር ሓድነት ረብሕኡ ከምዘጠፍእ ዘረጋገጸ ዕባራ ምኽንያታት ስለዘኞረበ፡ እቲ ገዚ ንኻልእ ሰለስተ ዐርሒ ኪናዓ ስምምዕ ተገይሩ፣ ታሪኽ፡ ተመኪሮ፡ ናይ ሓድነት ኣገባብ ኪጸናዕ'ውን ተባሂሉ፡፡

ድሕሪ'ዚ ኣብ መጀመርያ 4/73 ዚተወድአ ኣኼባ ተበቲኑ እቲ ዚነ'በረ ኩነታት በቲ ቀጺሙ ዚነበሮ መልክዕ እናኞጸለ እንከሎ፡ ድሕሪ ናይ ቀብር ዐእት 20/5/73 ዑገእ ኣቡ ጥያራ ካብቲ ቀዓማይ ክፋል ሀ.ሓ. ሓደ ሓደ ተጋደልቲ ሒዙ ቱፈልየ፡፡ እቲ የና መፍለዮ ምኽንያት ኣብ ታሪኽ ናይ'ዚ ኣድሓርሓሪ'ዚ ብሩህ'ኳ እንተኾነ፡ ኣብታ እዋን እ ቲኣ ብፍላይ፡ ኣብ መንግኹን ኣብ መንግ ናይ ዓበል መራሕትን ብዙተ ገብረ ዑቂት'ዩ፡፡ ቀንዲ ዕላማ ናይ'ዚ ነቲ ኣብ ዑሽጢ'ቲ ሓይልታት ዚነበሩ ናይ ቀዓን ሓይላታት፡ እቲ ዚነበረ ምዕባለ ንምንባርሞ ኣሰጋኢ ስለዚነበረ፣ ናይ ሀዝባ ጉልበብ'ዩ ነይሩ፡፡ /ናይ ገላዕ መንቅስቓስ ሓደ ካብቲ ነጸብራቓት ነይሩ፡፡/ ንሰኩ ዘኞረብዎ ምኽንያታት ገን ኩሉ ተጋዳላይ ዝፈልጠ ዚነበረ ጉድለታትን፣ ፈጺሙ ዝሞጸና ዘይብሉ ኣርእስትታት ብምልዓልን፡ ነቲ ገና ጠፊኡ ዘይነበረ፡ ካብ ተመኩሮ ዚተዐርሰ ምጥርጣሬት ንምዝዝባዝ ኢዩ፡፡

ነቲ ጉዳይ'ዚ ንምፍታሕ ናይ "ገሀ ቶብ" ኣካል ተኣከቡ፡ ነዕኡ እተጸንዐ ሽምገለ ካዕቢኡ ምስ ኣጸንዐ፡ እቲ ዘኞረበ ምኽንያታት ከምዚ ኢልካ ንምንጻል ብኞዕ ምኽንያት ስለዘይከውንን፡ እቲ ዘሎ ሓደ ሓደ ጉድለታት ጀዓ እቲ ናይ ሰለስተ ዐርሒ ናይ መንግሕ ገዚ ምስ ተወድአ ከምልክ ከምዝኾን ዚተረጋገጸ ስለ ዚነበረ፣ ክሳብ ሽዑ ናብቲ ዚነበርዎ ቀዓማይ ክፋል ኪምለሱ ዐበነ፡፡ ነዚ ውሳኔ'ዚ መንጻግ ጥራይ ዘይኮነ፡ ኣቡጥያራን ጉጅለኡን፡ ኣብቲ "ዓበል" ዘበሃል ምምሕዳር ኪጸንሑ ከምዝኾኑ ኣፍለጡ፡፡ ናይ "ዓበል" መራሕቲ ነዚ ኣጸኒዖሙ መልሲ ኪህብሉ ጊዜ ሓቲቶም ድሕሪ ገዚ፡ ኣቡጥያራ ኣብ ዑድቦ ሓ.ሓ.ኦ. ከምዘተንበሩ ኣፍሊጦም፡ ሓደሽ መሪሕነት ኣኞሙ፡፡ በዚ ተገባር'ዚ እቲ ናብ ሓድነት ናይቲ ሓይልታት ዚገበር ዚነበረ ጻዕሪ ተዓናኞፈ፡ ናይ "ገሀ ቶብ" ኣካል ፈሪሱ ሓደሽ ኩነታት ቲፈጥረ፡፡

ኣብቲ እዋን'ቲ ጀብሃ ናይ ገረገር ውግእ፡ ኣብ ውሽጢ ናይ ሓደ ሓደ ኩናት ዝነበረ ናይ ሓይሊ ሚዛን ዓርጋ ተመዓራርዩ ስለ ዝነበረ ህ.ሓ. ቀረብ ናይ ምንቅስቓስ ሓርነት ረኺቡ፡ ብኻልእ ዘይትዕድር ሓይሊ ኮይና ነበረት፡፡ ናብ ህ.ሓ. ክጋንበሩ ካብዓቦታ /ካብ ሓደ ጋደ ኩናት ኪደም ኣጣሚሮም ዝንበሩ/ ኪወጹ ጀሚሮም፡ ገለኣቶም እቲ ኩነታት ስለ ዘተባብዖም ~ናይ ምምቕቓል ኩነታትን ናይ ኣብ ቀደሪ ምፍላይን ከም ጉዱለ መጠን ክጋንበሩ ከሰቶ ጀመሩ፡፡

ኣብ ውሽጢ'ቲ ዘሓለፈ ዓመት ብኽልፊ ኣብ ዝተገብረ ናይ ፖለቲካ ስራሕን ናይ ሓባር ገብሬዊ ቃልስን፣ ኣብ መንጎ 1ይን 2ይን ክፋላት ህ.ሓ. ዝነበረ ጽምዲና ኣዝዩ ተኻሪሩ ስለዝነበረ፡ ተሓናፊጹ ነኩብርሑ ዘዓገቶ ምኽንያት ኣይነበረን፡፡ ጅብሃ ናይ ኣብ ቀደሪ ካብ 1ይ ክፋል ምፍሳይን ምስ ዓበል ምሕዋስን፡ ናይ ሓደስቲ ተጋዳልቲ ምብዛሕን፡ ኣብ ከላቶም ዐገና ዝነበሩ ገስገስቲ ብእታታት፡ እቲ ዝነበረ ሓፈሻዊ ኩነታትን፡ ናይ ክልቲኦም ክፋላት ጽምዲናታት ጅሕራ ምዕናዕ፡ ከምዚ እሉ ኣብ ከለተ ምሕጽዳገራት ዝኸሰሱ ምኽንያት ኣብ ርእሲ ዘይምህላዉ፡ ብዘይ ገለ ምኽንያት ከምዚ ኢሉ ምሕናኽ፡ ኣድቀርቀርቲ ጉጅለታት ነኢፈልዩን ከኾን ዘተባብዕ ምኽንያታት ይህብ ስለዘሎ፡ ክልቲኦም ክፋላት ተሓናፊጾም ሓንቲ ህ.ሓ. ክኾና ተረዳኡ፡፡

ብዛዕባ ናይቲ ኣብ ቀደሪ ዝተቐዐሰ "ዓበል" ገን ሽሕ'ኳ ናይ ሓደ ክልተ ኣድቀርቀርቲ ናይ መንግስ ጸላት እንተሎ፡ ሓፈሻ ተጋደልቲ ኣንጻሩ ዘኽን ጸላት ስለዝነበርዎ፡ እቲ ምጽዳይ ብሑቲ ኣብ "ነሀ ተብ" ዝተቐንጸጸ መሌክዕ'ኳ እንተዘይተቐበሉ፡ ብናይ መሕጎጋዝ ደረጃ ኪዮሽል ክምዘለያ ብምእዋን፡ ርክቦም ኪዮሽሉ ዐቢናም እና ተፈጠረ ይበርቅ ነበረ፡፡ ናይ "ዓበል" መራሕቲ ነቲ መሕጎጋዝ'ኳእንተዘይተቓወምዎ፡ ልኡኽ ዐዳኢ ጉዳይ ክይመስ ናይ ሓድነት ጉዳይ ክምዘይዝረብሉ ኣፍሊጦም፡ ዕላማኡ ፍሉይ'ኳ እንተነበረ፣ ህ.ሓ. ናይ ልኡኽ ዐዳኢ ጉዳይ መስታፍ ብዕሉ ኣብ "ነሀ ተብ" ከምዝቕረበተ ገሊጹ፣ ብናይ መሕጎጋዝ ደረጃ ኮምዲናኮም እናቕጸሉ እንከለው ሓደ ሓደ ኣድቀርቀርቲ መራሕቲም ዘሰብክዎ ጸረ ህዝባዊ ሓይልታት ሰብከታት ነተጋደልቲ እናረዱኡ ይሕቁ ነበሩ፡፡

ቅድሚ'ቲ መሕጎጋዝ ናይ ክልቲኦም ክፋላት ህ.ሓ. እቲ ዘሎ መዕበለ ነኹሳቶም ተጋደልቲ ተገልጸ፡ ሓፈሻ ተጋደልቲ ብምሉኦም ነመሕጎጋዝ ዘለዎም ጸላት ምስ ኣረጋገጹ፣ ናይ ክልቲኦም ዐገና ናይ ነሀ ተብ ዐከልቲ ኣከባት ክኸይዶ ከም ሕጋዊ ኣካል ተፈሊጦም፡ ቅድሚ ሕጂ

ናብ ምትሕንፋጽ ዘየብቅዖም፡ ካብ ቶኮር ዘተኾርአ ናይ ምጥርጣር ስሚዒታትን፡ ካልእ ጠንቅታትን ብገሁድ ኣቕሪቦም ጽሒፈ ምጽናዕን፡ ሓደ ሓደ ጉጋታት ጽሒፈ ምንቃፍን፡ ኣገዳሲ ሕቶታት ጽሒፈ ምጽናዕን ነቲ ብኽልኣይ ክፋል ተነቒፉ ዝነበረ ናይ ሃገራዊ ሓርነታዊ ወድረኽ· ገድሊ ፕሮግራም ጽሒፈ ምጽናዕ ኪኞበልዖ፡ ክሳብ ናይ "ዓበላን" ልሙጽ ዐጸኒ ፖዓይን'ሕቶ ዘፍታሕ ዶግ፡ እቲ ናይ ክልቲኡ ምምሕዳግ ዓሬት መሪሕነታት ሓበሬ'ሓደ መሪሕነት ክኾውን ቶኸባሚዓዖም፡ ክልቲኡ ቀይለታት ተሰናፊሎ፡ ቀዓማይን ካልኣይን ክፋል ሀ.ሓ. ዝበሃል ነገር ወሪኑ ብ 9/73 ሓንቲ ሀ.ሓ. ኮነት።።

<u>ምትንባእ ናይቲ ኣዐናዊ ምንቅስቓስ፡</u>

እቶም ቀንዲ ናይቲ ኣዐናዊ ምንቅስቓስ መፈርቲ ካብቲ ካልኣይ ዐገን ክፋል ህዝባዊ ሓይልታት ስለዝነበሩ፣ እቲ ዉገሬኖም ዝመርዐሉ ዝነበረ ዕላማ ዶግ መሪሕነትን መሪሕ ቲን ናይዚ ዐገን'ዚ ስለዝነበረ፣ ምልስ ኢልካ፡ ናይ'ዚ ክፋል'ዚ ኩነታትን ተሪ ናይቶም ኣዐነውትን ቅርኣይ የሎ።።

እዚ ሓይሊ'ዚ·መንነቱ ገሊጹ ብሓርነት ኪንቀሳቐስ ኣብ ዝጀመረሉ ግዜ፡ ካብ ነንበይኑ ማሕበራዊ ክፍሊታት ብዘሓት·መንእሰይ ኪስተፉ ጀመሩ።። ካብቶም·ዚስተፉ ዝነበሩ ሰውራዊ ስምዒት ዘንበቡ ውሑዳት'ውን ነበሩዎም።።· ሓይሎሕዱ ኩናት ተበሪሁ ኩሉ ሓይልታት ኣብ ሓደ ቦታ ምስ ተኣከበ ዶግ፡ ናይ'ዚ ክፋል'ዚ መሪሕነት ናይ ሓፋሽ ተጋደልቲ ፖለቲካዊ ንቕሓት ክብ·ንምባል፡ ንመጽናዕቲ ዝኸውን መሰረታውያን ነጥ ቢታት ሰሪዓ፡ ፖለቲካዊ ትምህርቲ ከምዚኾርቡ ገበረት።። ኣቕረርበ ሎ ንምምሃር ምእንቲ ኪጥዕም ዶግ፡ ካብቶም ብቶኮር ዘበሰሉ ካድራ ትን·ሰውራዊ መንፈሲ ዘንበቡ ምሁራትን ዚተዛነቓ ተሳታፍነት ዘለዎ ስሚናራት እናገበረት፡ ተዘትዮም መርጾዓስ ዘተገብረሎም ነጥብታት እናተሰርዑ፣ እቲ ንገዛእ ዝኸፈበ ነጥቢታት ምስ ተወጽአ ንትምሃር ከምዝጥዑም ሰሪሑ ከምዝሕጸፍ ተገይሩ፡ ናይ ፖለቲካ ትምህርቲ መደብ ይኸውን ነበረ።። ሓንሳእ ጥራይ ከይኮነ ብኸሎሎ ዝኣመሰለ ኣገባብ ተወሳኺ ኣርእስቲታት እናኞረበ እቲ ትምህርቲ ከምዝሰፍሕ ይገበር ነበረ።። እዚ ክፋል እዚ ንበይኑ ጥራይ ዘይኮነ፡ ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ስራሕ ምስ ካልኦት ክፋላት ብምሉእ ምትሕጋዝ ይሰርሕ ነበረ።።

ነቲ ዝወጽአ ዝነበረ መደባት ናይ ትምህርቲ ኣብ ግብሪ ንምውዓል

ደጋ፣ ኣብ ነፍሲ ዐከፍ ጋንታ ኩሎም እቶም ዘገበቡ ዘበሃሉ ከም ተ ሽታተልቲ ዓሳን መማህራንን ፍልጠቶም ኣብ ናይ ቁሩሽ ቀዋሚ ንኽዕዕሉ ምሉእ ብሓፍነት ተዋሂቦም ይሰርሑ ነበሩ፡፡ ቁሩሽ ተጋዳላይ ፊደል ኣብ ምቕጻር ኮነ፡ ፖለቲካዊ ትምህርቲ ኣብ ምምሃር፡ ዝነበሮ ድሌ የትን፡ ጻዕርን ወሰን ኣይነበሮን፡፡ ተደርጊ ዝጸንሑ ዐረኛት፡ ካር ተን ትኩን መጠቕለሊ ዐረኛት እናኣረየ ክሕልፍን ክምሃርን ይርኢ ነበረ፡፡ ኣብ ቁጽር እዋን ደጋ ማሃይምነት ጠፊኡ፡ ምስቲ ፖለቲካዊ ትምህርቲ ንኻፈታን ነብሰ-ንኻፈታን ዕለታዊ መገቦ ኮይኑ፡ ንቕሓት ሓፍ ኢሉ፡ ትኩርነቱ በሊሑ ሰውራዊ ዲሲፕሊኑ ጸም ሒጹን ተሪሩ፡ ዝነበሮ ሓቦነት እናደልደለ ይኸይድ ነበረ፡፡

ናይዚ ኩሉ ነጸብራቕ፡ ቁሩሽ ተጋዳላይ፡ ናይ ዑቕባን ናይ ደገን ጸላኢ ንምቅዋም ንምጽማምሻን ዘርኢዎ ዝነበረ ወሰን ዘይብሉ ዋሬነትን ጅግንነትን ጥሪይ ኢዩ ምስክሩ፡፡

ኣብ ውሽጢ'ዚ ክፍሊ'ዚ ይኹን ኣብ ካልእ ብዘዐባ ዝካየድ ዝነበረ ስራሓት እቶም መዐነዕቲ /ዓቕሚ ደካማት ክሰልቡ ከይኽእሉ/ ዓበይቲ ይኹኑ ንኣሽቱ፡ ምስ መሪሕነት ይኹን ካልኦት ወረሓቲ ዘይተኸተለ ነገር ኔሩ ዓለት ሓበት'ዩ፡፡ ብፍላይ ቁደ ክልተ ከበቶም የገዲ ተሃገደይቲ ናይቲ ምንቅስቓስ፡ ኣሳ እንተሃል ምስጢርን ከቢድ ስራሕን ዘይተዋፈ ልዩ ኣይነበረን፡፡ ኩሉ ሰብ ብዘናኞም ንኹበርሕ ደጋ ምሉእ ዐደል ነይሩ ኢዩ፡፡ ኣብ ኣረኣእያ ጋንታ ስራሕ፡ ይትረፍ መበረታዊ ኣብ ዝኾነ ሕቶታት ኣብ ካልእ ንኣሽቶ ሕቶታት እንተኾነ'ውን ዘረባሕኞ ጉዳይ ተሰሚሉ ኣይፈልጥን'ዩ፡፡

ኩነታት ከምዚ'ሉ እናዓዐበለ ለንከሉ፡ እተን ጭሕሪ ናይ ንህ ቑፕ ፡ ኣኼባ ዞዐሲነን ዘነበራ ሸቓሸተ ኣየርሕ እየ ተኸረበ ምስ ጸባ ደጋ፡ ናይ'ዚ ክፍሊ'ዚ መሪሕነት፡ ነቲ ዝገበር ተመዱቡ ዝነበረ ሓድነት ይሕገዝዋ ብምባል ምስተን ካልኦት ክፋላት ተማኺሩ እተመሓይሸ ንሃገ ራዊ-ዲሞክራሲያዊ መድረኽ ዝሾዑን ፕሮግራም ንምንባፍ መደበት፡፡ ከምቲ ዝተለምደ ደጋ፡ ዝተመከረ ከደረታትን፡ ዝገበቡ ከደረታትን ፡ ኣኼባ ብዙሓት ኣገደስቲ ሕቶታት ብቑባር ኣጽኒዓ፡ ንዝተላዓለ ኣር እስቲታት ዝቕርቡ ንጹሰታት ከፋፈሳ ንደሬ ፕሮግራም ኣዕሸኸት፡፡

እዚ ጥራይ ዘይኮነ፡ ናብ ዘለዓለ ናይ ውደብ ስራሓት ዝበቕዑ ካደራ ት ንምንቅስቃስ፡ ኣብ ወገን ዝተመከረ ካድራትን፡ ዝገበቡ ምሁራትን ዘሎ ፍልልይ ዓይ ተመክሮን ክልሰ-ሓሳብን ንምጽባብን ንጹሳዊነት

ናይ ምሁራት ንከይፍጠርን ፈቲሉ ዝተመከረ ከዱራት ከለስ—ሓባባዊ
ፍልጠት ምእንቲ ከይልቡ፥—መምህራን ፈልያ ካብ ናይ ዕረፍቲ ግዜኦም
ንኸመሃሩ መደብ ኣዋጺኦም። ከበርሒ ጸጋሩ ነይሩ ኢዩ።

ኩሉ'ዚ፥ ካብ ጽበብቲ ስንቃርታት፥ ንገሀ ዐገን ምስ በለ መገብቲ
ኣውሪዱካ፥ ካብ መዛንብኻ [illegible] ዘረፍዶ እናጸናሕካ፤ ከብኡ ፍርዶያ
እናገደፍካን እናኞያየርኻን [illegible]፥ ዓይኒ ከይሐዘ ካብ መዛንብኻ
እናዐጸእካን፥ እናተኞያየርካ ፍርዶያ እናሓደርካ ኢዩ። ካብ መንገ
እዚ ንመዓልቲ ዐይ ንዓዲታት፥ ንበመን ዘጋዑን ግዜ፥ ንናይ ቀደ
ዓዓ ናይ ምኽንያል መቕያዐቲታት እናተጃዐምካ ኢዩ።

ድሕሪ ከምዚ ዝኣመሰለ ያልቤታት ካብ ዚተፈላሰዩ መምሕዳራት ነቲ
ናብ ሐዱነት ንምብጻሕ፥ ዝሽገሩ ዕንቅፋታት ምስ ተበገረ፥ እዋ ናይ
ከልቲኣተን ከፋላት ሀ.ቤ. ምሽኽንፋይ ምስ ተገብረ፥ እቲ ተበላጺ
ንጹሉ ከም ሃገደበት ተበጊሑ ከተቀብኞስ ጀመረ። እቶም ተበላጺቲ
ኣዕነርቲ ኣብ ውሽጢ ከልካይ ከ[illegible] እንከለዉ መንቀሳቐሶም ዘይጀመረስ
ሰለምንታይ ንሓጽሒዶም ኣብ ምክፍራስን ከልስ ሓደ ሓደ ናይ ውልቃዊ
ዘመባሌታት ንጽብራያት ይርከ [illegible] እንተነበረ፥ ኣኞሓብ ዘሰሕበ ኣይ
ነበረን ተራይ ዘይከነስ እቲ ዘነበረ ውዲቓ ኩነታት ናይ ብሰራሕ
ዝፈልጡዎም ተጋደልቲ ካብበቢን ንከምዚ ዝኣመሰለ ጸዐታ ተኞባልነት
ኣይነበሮን። ሰለምንታይ ድሕ[illegible] ምኽንፋስ ምስ ተገብረ፥ ሰለምንታይ
ደዓ መሪሕነትን ምሪሕቲን ናይ [illegible] ክፋል ተራይ ከም ዕዓዓ።

ከምዚ ኪገበረ ዝሐገዘ ዐይ ንብ[illegible] ዝምዘመዘዩ ዝጠኣሉ ሓዱሽ ኩነ
ታት ነይሩ። ካብ ኣጋ [illegible] ነቲ ዝነበረ [illegible] ዓርጋ
[illegible] መብዝሕትኦም ናይ [illegible] ንኩስ [illegible] ዝመበ[illegible]
ከምኡ ዝኣመሰለ ሽንበሌታት ዚኣ[illegible] ዓእከላይ ደረጃ ተመሃሮ
ተሰቲፎም ነይሮም። ኣዘም ገዳ ዘይነኞሐን፥ ዘይበበሉን፥ ተመከሮ
ዘይኞበመን [illegible] ብዘመቶ [illegible] [illegible] ንተበላጺቲ መበርሒ
ዝጣ[illegible] ቅመጣት ነበረ።

ካብ መንገ ቀዓዐይ ከልካይን ክፋላት [illegible] ንምንባር ዘገደደ
መበረታዊ ሕተታት [illegible] እንተነበረ፥ ካብ ቀደም ዝተረፈ መቕርጫርን
ናይ ውልቀበብ ዘይምርዳኣን [illegible] ናይ [illegible] ዘይመፍሰጥ ኩነ
ታትን ነይሩ። እዚ'ውን ብዐገኑ፥ ዝ[illegible] ይኸን መልከዐ [illegible]
ኪጋፋሕኞ፥ ብተበላጺቲ ከምዘመዘን ቃልስ ኩነታት ነበረ።

ከምኡ ዝመሳሰል ድዓ፥ ድሕሪ ምፍላይ ሓደ ንጹሉ ካብቲ ቀዓዓይ ከፋል

ህ.ሓ.ን ናብ ዓበል ምሽንገባርን፡ ብሓፈሻ ነቲ ዝነበረ ናይ ምምሕዳ ዓር ምቁጽጻር በቲኑ፡ ኣብ ወገን ህ.ሓ. ብሓፈሻን እቶም ምዃይበሉን ሲቶበሎ ሸምጁና ኣረሚፈቶምን ኣደስኪለምን ስለዝነበረ ብተበለጸቲ ንክ ምዝመዝ ዝጥዕሞ ኩነታት ነበረ፡፡

/ብዘይካ'ዚ ድማ ካልኦት ካብ ህ.ሓ. ወጻኢ ዝኾኑ ውልቀ ሰባትን ጉ ጅለታትን ዮተባብዕዎ ነበሩ፡፡/- -

እቶም ናይቲ ምንቅስቓስ ቀንዲ መራሕቲ ብውልቃዊ ዝናን፡ ትዕቢትን ዝሰኸሩ፡ ዓበይቲ ናይ ገዛእ ርእሶም ሕልምታትን፡ ስስዐን፡ ዝነበሮም ተበለጽቲ ብምዃኖም፡ ቀንዲ መበገሲኦም ብዕላዊ ሕማማቶም ጥራይ ኢዩ፡፡ እቲ ዝነበሮም ጌና ዕላማ ድማ ብዝኾነ ይኹን መንገዲ ነንውልቶም ናብ ስልጣን ንምብጻሕ ኢዩ፡፡ ስነመጉትኦም ድማ ከምዚ ዝስዕብ ነበረ፡፡ ንበቶም ናብ ስልጣን ምእንቲ ኪበጽሑ እቲ ዘሎ ሓርነት ብዝኾነ ይኹ ን መንገዲ ክኸስ ኣለዎ፡፡ እቲ መሪሕነት ክኸስ ድማ ዘኸሉ ምኽንያታት ኪህሉ ኣለዎ፡፡ ዘኸሉ ምኽንያታት እንተዘይተረኽቡ፡ ዘኸሉ ምኽንያታት /ገበን/ ኪፍጠር ኣለዎ፡፡ ሓደ ካብቶም ጌና ሓንቀባኛስቲ ናይ'ዚ መደምደምታ ክህብ እንከሎ ኣብ መጀመርያ ምልዕዓል ናይቲ ምንቅስቓስ ከምዚብሉ፡ "መኸሰሲ ዝኾውን ሓደ ዓቢ ገበን እንተዘይተረኽበ፡ ንእሽቶ ነገራት ኣጠራቒምካ ሓደ ዓቢ ገበን ኪትፈጥር ትኽእል ኢኻ"፡፡ ንዚ ቀልቀል ኣፉ ዘተገለበጠ ስነ—መጉት ንምርግጋጽ ድማ ኩሉ ኣድማርሓሪ ሰልቲታት ኪትጥቀም ኣሎካ ዓለት'ዩ፡፡ ሓደ ዓቢ ፈላስፋ ዝብሎ እናበ ልካ፡ ናብ ድላይካ ንምብጻሕ ዕዩ ሰልጣን ምጭባጥ "ሓሶ" "ይጠቕመካ ኢዩ እንተብሎ ገርጭት መዝመዝ" ይብሃል'ውን ነይሩ፡፡ ኩሎ'ቲ ምንቅስ ቓስ፡ መጀመርያኡን መዓከታኡን ኣብ ከምዚ ዝመሰለ ዕላማታትን ስነ መጉትን ሰልቲታትን ዝተጃዋጥዐ ኢዩ ነይሩ፡፡

ነቶም ተበለጽቲ ኪንቀሳቐሱ ዕድል ዝሃበ ኩነታት እቲ ኣብ ሳዕሊ ተዘ ርዚሩ ዘሎ ነጥብታት ኪኾውን እንከሎ፡ ከም ኣጋጣሚ መበገሲ ዝኾኖም ሓደ ኩነት ነይሩ፡፡ ንሱ ድማ ኣብ ወገን ሓደ ክልተ ኣባላት ናይቲ ካልኣይ ክፍሊ ዝበሃል ዝነበረ መሪሕነት ዝነበረ ካብ ነዊሕ እዋን ዝጸንሐ ውልቃዊ ዘይምርድዳእ ኢዩ፡፡ እዚ ዘይምርድዳእ'ዚ ካብ ነዊሕ እዋን ጀሚሩ ክፍልታት ገዛ ዝጸንሐ ኪኾውን እንከሎ፡ ሓደ ሓደ እዋን ነጸብራቑ፡ ስራሕ ኣብ ዝፍጸመሉ ይርከብ ስለዝነበረ፡ ሓደ ሓደ ካድራት እዚ ኣብ ሓደ ክፍሊ ዝነበረ ዘይምርድዳኣት ኣብቲ ዝተሰናፈጸ ሓይሊ ከይሰርብ'ዎ ኣብ ስራሕ ዕንቅፋታት ከየምጽእ ብምበል ተኻኺቦም ሓደ—

ቁጸ ኣባላት መሪሕነት ክንሰርዓሎም ብ18/9/73 ለተቀ:: መሪሕነት ጋባ መጸት:: ብዛዕባ'ዚ ኣጀንዳ'ዚ ዝቐረበ ብዙሕ'ዩ:: ከምዚ ዓይነት ኣጀንዳ ናይ መጀመርያ'ዩ ኣንተዘይነበረ: እዚ ኣጀንዳ'ዚ ብፍላይ፣ መሪሕነት ክምዝይዓይደመሉ: ዐይ ነተም ዝዓደሙ ክምዘየተባብዐትን ከም ዘየፍቀደትን ዝተረጋገጸ ኢዩ:: ሕጋዊ ኣካል ተኣኪቡ ዝይገበሮ ይዐሉ ይቐኑ:: ፖለቲካዊ ትምህርቲ ንምውዓል: ናብ ገሀ ተብ ንምስታፍ፣ ንጸሬ.ፕሮግራም ንምጽናዕን ካልእ ነገራትም ሕቶታት ንምጽናዕን ንምውሳንን ኣኼባታት ይገበሩ ኣብ ዘነበረ ግዜ፣ ናይ ከምኡ ዝኣመሰለ ኣኼባታት ሕጋዊነት ዘይተቐበሉ ስለምንታይ፤ ብዛዕባ ናይቶም ኣብኡ ዝተባተፉ ሰባት ዓይነት'ውን ብዙሕ ይዝረብ ይኸውን፣ ናይቶም ሰባት ዓይነት'ውን: ካብ ዐርሒ ዘዐረደ ኣይኮነን:: ልክዕ ከምቶም ቅድሚኡ ኣብ ዝገበር ዝነበረ ኣኼባታት ዝኣከቡ ዝነበሩ ኢዮም::

ብዚዑን ከም ልሙዱ: እቲ ናይ 11 ተጋደልቲ ኣኼባ፣ ካብቲ ተኣኪቡሉ ዝነበረ ናይ ምንቕቓፍ ዕላማ ዐዕሙ: ኣብ ኣየረርባ፣ ናህሪን ሀልኽን ስለዘበዝሖ: ምንቕቓፍ ምኺን ተሪፉ: ገለ ከየፍረየ ተበታቲኑ:: ከምዚ ክይኑ ምስ ቀረበ፣ እቲ ሕቶ ብዝሰሓሸ ኣገባብ ኣብ ጸበብ ጉጅለ ከፍታሕ ዝነበሮ ካብ ዘይተፈትሐ ኣብ ሰፊሕ ዝበለ ናይ ቀዓዓይ ዐገን ብቕቱ ዘለዉዎ ከፍታሕ ኣለዎ ተባሂሉ 36 ክዱራት ዘለዉዎ ኣኼባ ብ26/9/73 ተገብረ:: ኣብዚ ኣኼባ'ዚ ድማ፣ እቶም ኣንቀሳቐስቲ ንመጀመርያ ተቓለዑ:: ቅድሚ ናብ ዚዑን ይኸውን ነቦ ምእታው: ዕላማኦም ኣብቲ ኣኼባ ዝርዝር ምእታው ስለዘነበረ /ንካልእ ዓበይቲ ጉዳያት ከኣከቡ ብዛዕባ ሕጋውነት ናይ'ቲ ኣኼባታት'ቲ ሐቲቶም ዝዓረበጡ/ ብሕጋዊነት ናይቲ ኣኼባ ክሐቱ ጀመሩ:: እዚ ነገር'ዚኣ ኣብ ውሽጢ'ቲ ኣኼባ ምንህሃር ፈጢሩ'ዩ ኣንተነበረት ክይቀጸለት: ናብቲ ቀንዲ ኣርእስቲ ተኣተወ:: እቲ ኣርእስቲ ክዝረበሉ ምስ ጀመረ: ነቲ ጉዳይ ከም ናይ ካልኦት ጉጅለታት ብኣሪሪ ገርጭት ገይሮም ከቕርብዎ ፈተኑ: "እዚ ክዒን'ዩ" ኢናብሉ'ውን ዕላማ ናይቲ ኣኼባ ንምጥፃይን ንምድንጋርን: ቁጸ ጉጅለ ንኻልእ ኪኾነሉ ከምዚ ገበር ኣምበሎም ኣቕረብዎ:: እዚ ዓይነት ኣየረርባ'ዚ ሐቦት ምኺኑ ንባቶም ብዕላማ'ዩ ይፈልጥዎ ኣንተነበረ /ንምቕጻል ክምዘይኮነ/ ብገዲ ከምኡ ገይሮም ምቕራቦም ገሁድ ሸተታት ነይሩ:: እሱፍ ቁሉፍም: ነቲ ዲሞክራሲያዊ ውዱብ "ናይ ቁጸ ክልተ ሰባት መንገዲ" ከምዝበሉዎ ከምዚዑን ኣምቢሎም ንምቅራብ ረብሕ መልቀቦም ያኸ ከምዘበሎም ከዘውትረያ ጀመሩ:: እዚ ዓይነት ኣየረርባ'ዚ ነቶም ፈሪዮም ካብ ዚዑን ይኸውን ብዕላዊ መንቀታት ዝይተበገሱ ሰውራውያን ተጋደልቲ ክፍስን

ስለዝጀመረ፡ እቲ ኣኼባ ካብ ናይ ዮርዳባከ መስመር ዕዱኡ ኣብ ናይ ዶውቓን ደረጃ በጺሑ፡ ጸጋይ ንመስ ዕጃው ዶስ ኣውደ፡ እቲ ኣኼባ ተዓጽወ።

ንሓደ ሰብ ን ዶኞታል ዘብሉዎ ዝነበሩ፡ ናይቲ ኣኼባታት ዕላማ ንሓደ ሰብ ንዶኞታል እንተዳኣ ኮይኑ እቲ ኣኼባ ስጭዖንታይ ኣብ ጸቢብ ጉጅለ ኪጠውን ቁሪት፤ እቲ ዓዲብ ናይ ሓደ ከልተ መንግስቲ እንተዳኣ ኾይኑ ዶማ፡ ካብቶም ቦንቢ መሸርሸቲ ንበቶም ኣይነበሩን ደ፤ ዕይስ ዲሞክራሲ መልሓበዎ ብዝፈጠር ጠንቂ ዶስ ቶዑኞው ጠፊኡ፤ ንናይ ብሕቶም ረብሓ ንዶጥሞም ገን ሰብ ተዘንጊዑ ስለዝጸንሐ፡ ስለቲታቶም ንዶብቅታንን ንዶገርሰባንን ኣብቲ ዘደልዩ በጺሑ።

ዲኣሪ'ዘ ነቲ ነገር ንዶዕዕዮዕ ብዘያዓ መመኽኒታ ረቢቦዎ "ንበለዎን ኪኞትሉዎ ደልዮሞ" እናበሉ፡ ንዚኸን ሰብ "ንዓዎ...ሰብዕክ፡ደ." እና ተበሂሉ፡ ነቲ ዝይዕዓለ ብሓበት እናበሩ ዕዕጢዕ ዝመተ ገበሩ። ነቲ ካብ ዝዓሉ ጠንቂ ፈጢሮም ኣብ ዶውቓን ዘብጽሑዎ ኩነታት፡ ካብ ናይ ባለሽ ስለቲታቶም ዝመጸ ባዕቢን መምኽንታ ፈጢሮም፡ እቲ ዘተፈጸመ መውዓዕቲ፡ ከምቲ ኣብ ጽውዓዊ ናይ ፖሊስ ዝንገር፡ ደይ መደይ ኢለክ፡ ናይ ኮፍ ኣባህሉ፡ ናይ ብረት ኣተሓሕዛ፡ ናይ መውዓዕቲ ቦታ...ዕዘተ. ተንኾፕ ጸጋይ ዶማ ከም ሓደ ናይ ከምዘ ዓይነት ስረሓት ዘተረኞኞ ኪኢሳ ገርካ ብዶኞረብ፡ ነቲ ዘተፈጸመ መውዓዕቲ፡ ናይ መኞትልቲ ፈተነ ከምዝነበረ ኣዶቢሎም ኩውርዮሉ ጀመሩ። ብዘይካ'ዚ ከልተ ጊዜ ብጥይት ተሰሒትና እና ተበሃሀለ ዘውሰኸ መዓዶኞቲ ሓበት'ውን ነይሩ። ዶስኡ ዶማ "መበለ ተጋደልቲ የለን" "ዲሞክራሲ የለን" እናበሉ ዓዕ ክብሉ ጀመሩ። ኣብ ነንበይኑ ቦታታትን ኩነታትን ዶማ ብነንበይኑ ስልቲታት ዒዕጢዕ ዝመተ ተሳዕሉ።

ነቲ ኣብ ካልኣይ ክፋል ዝነበረ ሓፈሽ ኣብ ነንበይኑ መኞጂሎም፡ ንገለኡ፡ "ንበለዎን ኪኞትሉዎ ደልዮም ኣዱሒንዮም" እናበሉ ሓዊ ኣዶቢሎም ብዶንጋር፡ ነቲ ሓፈሽ ሓዱሽ ዶማ ህዝበዊ ሓይልታት ከይዘይ ዲሞክራሲያዊ ውዱባን፡ ዓኣለያ ዝይበሉ ጉዱለታት ዘለዎን፡ ዓበይቲ ጉጋታት ዝፈጸመን ዘኖጸዶን፡ ዩታለን ሓረዲን ኣዶቢሎም ኣሰዓቅ ናይ ሰውራውያን ብሓበት እናጸለሙ ኪሰብኩ ጀመሩ። ንብዙሓት ዶማ ኣደናገሩ።

ነቲ ዘይፈለጠዎን ንካልኣይ ክፋል ህ.ሓ. ኣጸቢቑ ዘይፈልጥን፡ ነመጀመርያ ግዜ ዘተሓዋፈጸ፡ ናይ ዩዓዓይ ክፋል ሓፈሽ ተጋዓላይ ዶማ፡

ናይ ካልኣይ ክፋል መሪሕነት ብሕጹጽ ግዴ'ዎም ዘርአዮም፣ ከምዚ ኢሎም ይኽርፍኹም የንፍሩኹም ነይሮም፣ እናበሉ በዓለግን ናይ ሓሶት ወረታትን እናውረዩ ንቑሩብ ተጋደልቲ የጥርጥሩ፤ ኣብ መንጎ ሓደ ክሰተ መሪሕቲ ናይ ቀዳማይን ካልኣይን ክፋል ዝነበረ ናይ ቀደም ዘይምርድዳእ ዝናመዝመዘ ክቢድን ዘይከውንን ብምውራይ'ውን ንብዙሓት ኣጋገዩ፡፡

ኣብ መንጎ ዓበላን ሀ.ሓ.ን ዝነበረ ሓዱሽ ዝምድና ብምዝዋዝ ደኣ፣ ብዝያዳ ከምዘርሕቐን ብደገ ክይኖም ናይ መዓኸሊ ሓጋዚ ሓይሊ ኮም ዘኸትዮም ብምንባር፣ ሀ.ሓ. ኮም ዘገድዓ ትም /ንዓበላ/፣ ኣብ ውሽጢ ሀ.ሓ. ኣብ ሓሊር እዩን መቅዪያር ኪመጽእ ከምዘኸነ፣ እዮ እቲ መቅዪያር ከባብ ዘመጽእ /ንሰቶም ኣብ ሰለፋን ምስ ደዩቡ ዓለት'ዩ! / ምስ ናይ ሀ.ሓ. መሪሕነት ፈቪዶም ክይረኸቡ ሓባበሎዖም። ንሰቶም'ውን /መሪሕነት ዓበላ/ ኣይሓመኞን ብዝያዳ ኪርሕቁ ጀሚሮም፡፡
ኣብ መንጎ ሓፋሽ ተጋደልትን መሪሕነትን መሪሕትን ዝነበረ ዝምድና ንምብትታንን ንምርሕሓቕን፣ ደግ፣ ደርባዊ መልከዕ ዝሓዘ እናምበልካ ምዝራብን፣ ደብ ዘይብሉ ትርጉም ናይ ዓዕርንት እናሃብካ፣ ተመንኛኞ ሰጥ በለ ኪቲፍ ኣለዎ፣ መሪሒ ብሕጊ ከፋሒሽ ዘኽእል እንተደኣ ክይኑ ተራ ተጋዳላይ'ውን ንመሪሕኡ ክፋሕሾ ዘኽእለ መሰል ክሀልዎ ኣለዎ....ምስ መሪሕቲ ዘኞረበ ኮርኮር'ዩ.... እናበልካ ንኹላቶም መሪሕቲ ከምዝንጸሉ ምግባር፡፡ ኣብ ገለኡ ሓይልታት፣ ብሓሰት ኣጸላእም ተጋደልቲ ኣረባቢናዎም፣ ክብ ሕጊ ብዘወጸ ኣገባብ፣ ንመሪሕቲ ንምርሓኞ ኣብ ዘበጽሖሉ፣ "ኮ ኣምሳኸ እንክዕ እዚ ኣርኣኻና" እናበሉ ዘተንፍስሉ እዋናት'ውን ነይሩ፡፡

ነቲ ኣብ ውሽጢ መሪሕነት ዝነበረ ዘይምርድዳእ ኪፍታሕ ስለዘይደለዩዎ፣ ናይቲ ሓደ ደገፍትን ኪዶሓንቲን፣ ናይቲ ከልእ ደግ ተኻወምቲ ብምምሰል ነቲ ዝነበረ ዘይምርድዳእ ኣጉሪሖም ኪጥዩምሉ ፈተኑ፡፡ ነቲ ናይ ሃገራዊ ዲሞክራሲያዊ መደረኸ ንደፊ ፕሮግራም መጽናዕ፣ እቲ ዝነበረ ሕጋዊ ኣካል ምስ ተኣከበ፣ ሓንሳብ ናይ መሪሕነት ገርጭት ኣሎ እናበሉ፣ እቲ ናይ ኣባላት መሪሕነት ዝነበረ ዘይምርድዳእ እቶም ኣባላት ብዕሎም ብንኞፈታ ከምዘፈትሑዎ ንዲሕሪሕኺ'ውን ፒያታቶም እና ተነኻኺፉ ከፈ ሽሽያ ከምዘከኑ ምስኣረጋግጹሉም /ደሕሪ'ቲ ናይ 36 ኣኼባ እቶም ዘይምርድዳእ ዝነበሮም ኣባላት መሪሕነት ነፍስ ወከፎም ብዕሉ ብዘንዩሉ ደልየት ተኣኪቦም ብዘሓለፈ ፒጋታቶም ተነኻ

ዩኖም ገዲሕሪ ጓዲ ገጋታትን ዘይምርዳኣኩን ምስ ዘፍጠር ተረኺቦም ብ ነቒሬታን ነብሰ—ነቒሬታን ክረትስያ ዕብናዮ ከምዚነበረ ዘዝከር ኢዩ።/ ገሪብዎ ኢሎም፣ ናይ ህይወትና ውጉስነት ገደሊ ለና፣ ፕሮገራም ዐረ ኛት ኢዩ፣ ከብ ፕሮገራም ዘዓቢ ጉዓይ ሓሳና እናበሉ ዕንቅፋታት ብዎ ፍጻር ነቲ ኣኸብ ኣለምስያ፡፡

እቲ ኩነታት ከምዚ'ሉ እናኸፍአ ምስ ከደ፣ መሪሕነት ነቶም ዘንቀሰ ቓሱ ዚነበሩ ጸረዓ ርክብ እንተለያም ብጽሑፍ ክኻርሱ ከብኡ ዚተረፈ እቲ ዘገብሩያ ዘለዉ ምንቅስቓስ ፈሰሳዊን መዕነዊን ከምዝኾነ ኣዘከከ ረ፡፡ ኣብ ከምዚ ዘሓመሰለ ኩነታት መሀደሚ ስለዘዓለበ፣ ነቲ ኣለ ዓለም ዚነበረ ጊዮክራስያዊ ዝመስል ናይ ዘተነፍሐ ፍሕኛታት ዓበይቲ ዌርሒታት ናይ "ጊዮክራሲ!" "መብል" "ጉዳለታት!" ከምዚሓመን ነዎ ገበር ዘጥበጥ ነገር ከመልኡያ ኣለያም፣ ዐይ ነብሶ ኪነኛሩ ነይሩያም። እታ ከለካይቲ ምርጫ ነከመኽቶ ዘሓመሰለ ትዐቢቲ መሬር ስለዚነበረት፣ ነታ ቀዓመይቲ ከዓሉ እናንጭከም ኣብሊሖም ገጋታትን ጉዳለታትን ነኛ ዓትን ኪሸትቶ ጀመሩ፡፡

ደሕሪ ቀሩብ መዓልታት፣ በቲ ገለጦ ስነ—መጉትም ጊዮክራቢ ከምዘዓሉ ገምርገጅ፣ ለኡ'ቲ ዚነበሩያ ዘሕለፈ ከዖን ተረቢው/ ስእን ጊዮክራቢ ገምርገጅ፣ ለኡ'ቲ ዚነበሩያ ዘሕለፈ ከዖን ተረቢው/ ስእን ጊዮክራቢ ጉዳለት ናይ ምምኂዳር ዋኸትሬ፣ ናይ ምምሕዳር ጉዳለት ኣብ ምፍሳ ም ይርከ፡ ናይ ጉጉይ ምፍላም ጠንቂ ጉጉይ ምሕንባጽ ከምዝኾነ፣ ናይ ጉጉይ ምሕንባጽ ዶዓ፣ ስእነት ምትሕኻባር ከምዝኾነ ነምርገጽ ጉዳለታት ኪሰርው ጀመሩ፡፡ ከብቲ ኣለዕለ ኣቢሎም ዘሰርውያ ነዋብታት ብመጀመርያ ናይ ሓይልታት ኩነታትን ኣብ ውግእት ዘፍጸሞ ገጋታትን ይመጽእ፡፡ ኣብ ዝኾነት ዚተገብረት ውግእ ብሊትና ንቕድሕደም ከመዘወኛኛው ይዝከሩ! ኣብ ክፍልታትና ዘና፣ ሕክምና ዘርእ ጉዳለታት፣ ኣብ ነገበይቲ እኖና— ኣጋኒፉ ዘብሉያ ተምዩታትና ኣብ ቅደስቲ ኣመጻጽኣ፣ ዘፍጸም ገጋታት፣ ናይ ሰለይቲ፣ ናይ ኣብ ከበሳ ዘለዉ ሓይልታት ሽገር፣ ምስ ህዝቢ ዚ ገበር ገጋታት፣ ናይ ርክይቶ ምኽልካል፣ ምውያዐ...ዐዘቶ. ነበረ፡፡*

እቲ ጽሑፍ ብሙሉኡ መሰረት ኣይነበርን፡፡ ኩሉ፣ "ንኣሽቶ ገጋታት ኣጠራጺሮካ፣ ሓደ ዓቢ መሸበቢ ገበን ምፍጣር፡" ከብ ዘበለ ስነ—መ ጉትዘተሳዓለ ኢዩ ነይሩ፡፡ ብደሕሪ'ዚ መሪሕነት፣ ትርጉም ናይ ጊዮ ክራቢ ብሰሬሑ ዘገልጸ፣ ናይ ምምሕዳርን ምቕጽጻርን መትከላት ዳብ ርህ፣ ጊዮክራስያዊ መሰላት እንታይ ከምዝኾነ፣ ናይ ሓደ ሓደ ጉዳለታት

---

* ብዝያዓ ገምበሪህ ጽሕፍቲ ውቢን ኣፍዐርዩን ርኸ፡

ጠገዲታት፡ ውድዓዊ ኩነታት ናይ ህ.ሓ. ሓይላታትን ዝመደናታቶም፡ ሓዱሕዱ ኩናት...ዐዘተ. ብዝርዝር ዘገለጸ፡ ነቲ መሰረት ሓዲ-ዘየብሉ፡ ዘውረደዎ ነፃቢታት ብብሓደ ዝርዝሩ ዝተገብረ ኩናታት ብብ ሓደ፡ ናይ ዘና ሓቦት፡ ናይ ሕክምና ሓቦት፡ ብዘዕባ ጥዒታት! ናይ ናይ ከበሳ ጭንቂ. ሰለይቲ! ርክብ ምስ ህዝቢ! ርእይቶ ምቨልካል! ምውያዐ! ገዘብሉ ነፃቢታት ሓደ ብሓደ ዘትንትን ጽሑፍ ብመሪሕነት-የረበ፡፡ 1*

ኣብቲ እዋንቲ ዲሕሪ ምእንገሩጸ ናይቲ ሓይለታት መሪሕነት ናይ ሰረሐ መደብ ካውጺኣ ነበረት፡፡ እቲ ዝነበረ ናይ ሰረሕ መደብ ናይ ኢትዮጵያን ዓዓን፡ ዐትሃደራዊ ኩነታት ኣብ በዓናዊ በንፃን ቀዶመ-ገን ብርን፣ ኣብ ቀዶመ-ገንበርን በንፃን ዘሎ ናይ ሓይላታትና ኩነታት ዘጽገዐ፣ ናይ ኣጽዋርን ስንቂን ኩነታት፡ ውሽጣዊ ዐትሃደራውን ፖለቲካውን ኩነታት ሓይላታትና ምመዐባል ምስ ዓበይ ዘሀሎ ዝመደና፡ ናይ ፀጸኢ ኩነታት ፊ.ዐ.ጉ. ገህዝቢ መገዲሕን ምውዓብን፡ ኣብ ሱዳን ናይ ዘሎ [illegible] ሽጉሬት፡ ናይ ፕሮፓጋንዳ ሽጉሬት ዘትን ከፍ ነበረ፡፡ 2*

ኣብተን ናይ መብርሂ ጽሑፍቲ የረቡ ከምዘሉ፡ ብቲ ሓደ ዐገን ፒፓታትን ጉድለታትን ቀሪቡ ዝዝርዝር፣ ብቲ ሓደ ድማ፡ ነቲ ብዘይ ገለ መሰረት ዝኛረበ "ፍሉይ-ፍሉይ" ነፃቢታት መልሲ ምሃብ ኢዩ፡፡ እቲ ነገር ግን ከብሉ ኣዕመኞ ኣብልክ ኪርከ የዶሊ፡፡

ሓደ ውዕዐ ሰውራዊ ያልዐ ኣብ ዘከየደሉ ዘበን ይኹን ዓዓ፡ ይምዐብል ዐይ ይገተት ምህላዉ፡ እትፈርደሎም እትመዝነሎም ከልተ ነፃቢታት ኣለዉ፡፡ ንሳቶም ድማ፡ እቲ ሰውራዊ ስራሕ ናብ ዘሕምቶ ሸቶ ንምብጻሕ ኣብ ፍሉይ እዋን ዘፍረዮም ስራሓትን፡ ዘለዉ ወይ ዘተፈጸመ ጉድለታትን ፒፓታትን ኢዮም፡፡ ምሽቲ ዘሎ ብዐላውን ውድዓዊን ኩነታት የይቲ ውዕብ ኣዘራኢካ ምርካቦም ምትንታኖም ድማ የዶሊ፡፡

ኣብ ሓደ ሃገራዊ ሰውራ፡ ናይ ነገበይኖ ደርቢታት ወከልቲን ዘተፈላለየ ጽልዋታቶም ስለዘሀሉ/ኣብ ነገበይት ናይ ምዕባለ ገጻት ብነገበይት ደረጃታት/፡ ብመሰረቱ ኣብ ክልተ ዘተፈላለየ ተገሬጻዊ

---

* 1 ብዚያዓ ንምብሬህ ናይ ብዓይ ኢሰያስ ጽሕፍቲ ርአ፡
2 ፀጸኢ ናይ ዘነበረ መደብ ስራሕ ጽሑፍ ርአ፡

ዝምባሌታትን ኣረኣእያታትን ይህሉ። እቲ ቁጺ ደሞክራሲያዊ ንናይ ሓፋሽ ድልየትን ረብሓን ዘውክል ሕገጋት ክሕዝ ኣለዎ። እቲ ካልኣይ ደማ ናይ ውሑዳት ረብሓ ዘውክል ኣድልዖኣዊ ሕገጋት ይኸውን። ናይ ሓደ ሃገራዊ ግንባር ወይ ውደብ መንነት ፈሊጥ ንምውሳን፤ ብመጀመርያ ናይቶም ኣባላቱ ዝርከቡ ቁጽሪታት ተራ ፈሊጥካ ምፍላጥ የድሊ። ኣየኖም ኢዮ ዐብዪ፧ ብምንታይከ ቅሬለ፧ ብመጀመርያ ናይቲ ውደብ ሕገጋት ትርኢ፤ ንሱ ጥራይ ዘይኮነ ደማ፤ ናይቲ ብጽሑፍ ወይ ብቓል ዝገገር ሕገጋት ብግብሪ ከምዝትርጎም ከምዘይትርጎም ተረጋገጽ። ኣብ ወ... ሞደሞታ፤ እቲ ብጽሑፍን ብቓልን ዝገገር ሕገጋት፤ ምስቲ ብግብሪ ዘፍጸም ነጸብራቕ፤ ንናይ ውሑዳት ረብሓ ዘውክል ምዃኑ ዘረጋግጽ ምስ ዘጠዋን ወይ ደማ፤ እቲ ብጽሑፍን ብቓልን ዝገገር ሕገጋት ዲሞክራሲያዊ ወሲል፤ እቲ ብግብሪ ዘፍጸም ግን ኣንጻሩ እንተዀነ ከይኑ፤ እቲ ኣገባር ወይ ደማ ውደብ ኣድልዖኣዊ ብዝኾነ ይወሰን። ብኣንጻሩ ዘጸሓፍን ዝገገርን ሕገጋት፤ ምስቲ ብግብሪ ዘፍጸም ነጸብራቕ፤ ሓደን ንናይ ሓፋሽ ረብሓ ዘውክልን ምስ ዘጠዋን እቲ ውደብ ናይ ኣማን ዲሞክራሲያዊ ይበሃል። ህ፥ሓ፥ ናይ ብሓቂ ዲሞክራሲያዊ ውደብ ምዃኑ ካብ ብጽሑፍን ብቓልን ብዐንጻሩ ዝሀረን፤ ብዝያዳን ብግብርቲ ኢዩ ብግብሪ ዝተመስከረ ኢዩ።-

ብዛዕባ ጊጋታትን ጉድለታትን፤

ጊጋታት ዘይፍጸም ሰውራዊ ውልቀሰብ ወይ ውደብ የለን። ሰውራዊ ውልቀ ሰብ ወይ ውደብ፤ ኣብ ማሕበራዊ ሰውራ፤ ንማሕበራዊ ምዕብየታትን ተርእዮታትን፡ ብኸም ናይ ባህርያዊ ስነ–ፍልጠት ሕጊታት፤ ኣይድዮ ንምርዳእ፤ ክፈልጦም ስለዘይክኣል፤ ብማሕበራዊ ሰፈሻዊ ሕጊታት ዘርእዮን ዘገምግሞን ኩነታት፤ ወደባት ካዕቡሎ ሲሰርሑ ኣብ ዝጀመሩ። ኣብ ኣ ገምገምኦ ጉድለታት ክህሉ ስለዝኽእል ለዘረባም ወይ ኣብ ገምት ዘየእተዎ ሓደ-ሓደ ውጽዓውያን . . . .

ውጽዓዊያን ሕቶታት ኣብ ሰራሕቲ ጊጋታት ክፍ ክቡ ይኸእሉ። ካብቲ ዝርከብ ጊጋታት፤ ተመራጺ . . . መንዲ ናይቲ ጉድለታት ምስ ፈለጠ ንሱ ዝሰለፈ ኣሪሙ፤ ዝዓዐበለ ናይ ሰራሕ ወደብ ካዕቡሎ ኣብ ሰራሕ ይበተኑ. . . . ክፍሉ እናበለ ደማ፤ ጊጋታት እናተሓደ፤ ሰራሕቲ ብዝያዳ እናሰለጠ ... ። ካዚ ካብ ንቓ ኣግማምታ ናይ ሓደ—ሓደ ሕቶታት ወይ ጸ... ኣገባር ኣሎ እናበለካ ብዐሳዊ ቋሊትካ ምስቲ ዘሎ ጉድኣዊ ኣከባቢ ከየዘመደካ ኣብ እትክ

ርሑቕ ዝርከብ ገጠራት ኢዩ። ንኽምዚ ዝኣመሰለ ገጠራት፡ ካብ ተመክሮኻ ብመጽናዕቲ ትምህርቲ እናዐበኻን፡ ከልሰ-ሓሰባዊ ናይ ነንበይኑ ስነ-ፍልጠት ዓቕታት ደረጃኻ ክብ ንምባል እና ተመሃርካን ኪኣረም ይኽእል። እዚ ዓለት ግን ፈሊሙ ካብ ገጠራት ቑሬ ኩነካ ፍጹም ከትከውን ትኽእል ዓለት ኣይኮነን። ንገጠራት ኣጸቢቕካ ተዐ-ሕደ። ካልእ ዓይነት ገጠራት፡ ካብ ረብሓ ዝመጽእ ኢዩ። ብሕታ ዊ ረብሓኻን ዝምባለታትካን ምስቲ ናይ ሓፈሻ ረብሓ ምስ ዘይባለቕን ቅዱሙ ምስ ዝኸውንን፡ ሽለልትነትን ስንፍናን ምስዘሀሉን ዓኣሳ ዝይብሎም ገጠራት ይፍጸሙ። ናይ ክምዚኣቶም ዝኣመሰሉ ገጠራት ንም ኣሪም ቆራብነት ምስ ዘይሀሉ፡ ዕንቅፋት ናይ ስራሕ ስለ ዘኸውን፡ ንምእራም መሰረታዊ ምቅይያር የድሊ።

ጉድለታት'ውን ከምኡ። ናይ ሓደ ውድብ ዓቕሚ ኣብ ነንበይናም ወድርጃትን፡ ዘጸላለዋ ኩነታትን፡ ዝተሰነ ስለዘኸውን፡ ስራሑ ንምስላጥ ይኹን እስትራተጂያዊ ሸቶ ናብ ምብጻሕ ኩሉ ብዕላዊ ዶልዩ፡ ብውድባዊ ኩነታት ዝተሰነ ይኸውን። እዚ ውድባዊ ኩነታት ዘየፍቅደ ጉድለታት ከም ናይ ሓደ ውድብ ጉድለታት ኪቑጸር ኣይከኣልን። ባህርያዊን ስብ ፈጠርን ኪኾውን ይኽእል፤ ንሱ ድማ፡ ካብቲ ንምቕያር ዝግበር ቃንዕ ያልቦ እና ተፈትሐ ምስ ዘጋይድ ጉድለታት ይግሳእ። ነዚ ከምዚ ዝኣመሰለ ውድባዊ ኩነታት ተገርካ ከትኮይዶ ምፍታን ድማ ምኽባሳል ጥሬይ ይኸውን። ካልእ ግን ኪግበር ዐይ-ኪርከብ ዘከኣል እንከሎ፡ ብሰንኪ ሸለልትነትን፡ ቅህኪትን ዘይኸእለትን፡ ከይተፈጸመን ከይተረኽበን ዝተሮፍ ኣሎ። ናይ ብሓዊ ጉድለታት ድማ እዚ ኢዩ። ከምዚ ዝኣመሰለ ጉድለታት፡ ከምቲ ንናይ ብሕቲ ረብሓ ተባሂሉ ብፍላጥ ዝፍጸም ገጠራት ተነጻፊ ዘይእረም ምስ ዘኸውን መሰረታዊ ምቅይያር የድሊ።

ገጠራትን ጉድለታትን ኩሉ ግዜ ተዛማዲ ኢዩ። ንሓደ ውድብ ክነ ስራሕኪትንምንም እንከሎ፡ እቲ ዘሎ ጉድለታትን ገጠራትን ብቲ ሓደ ዐገን /መሸናይ ጠንቂታቱ/፡ ዘጸሮወ ዓዐትን ንሽጋሪን ድማ ብቲ ሓደ-ዐገን፡ ምርካይን ምምዝዛንን የድሊ። ናይቲ ጉድለታትን ገጠ ራትን ዓቕን ምስቲ ዝፍጸም ዓዐትን ንስጋሮን ከተነጻጸር እንከሎ፡ ካብ-ዕሸር-ንታሕቲ ምስ ዘኸውን፡ እቲ ውድብ ኣዝዩ ጽቡቕ ዝኾነ ኣዐንታዊ ምዕባለ ይገብር ኣሎ ኪበሃል ይከኣል። ዓቕኑ ካብ ፍርቂ ዘዐሓደ'ዎ፡ እናዐሓደ ዝኸይድ ድማ እንተኾይኑ፡ እቲ ውድብ ብጽቡቕ ይምዕብል ኣሎ ማለት'ዩ። ፍርቂ፡ ዐይ ካብኡ ምስ ዘበዝሕ'ዎ ምስ

ዘይቅኑዕ ዕዮ እናበዝሑ ምስ ከጠዩ እቲ ውዱብ ፈጺሙ ናብ ምድሕርሓር ይኸይድ ኣሎ ይብሃል። ኣወንታዊን ኣሉታዊን መዳያት ምዕባለ ናይ ሓደ ውዱብ ኣብ ዘንጸባርቑ፡ ዘተረሳሰዩ መድረኻትን ግዳትን፡ ውዱባውያን ባዕላውያን ኩነታት ኣብ ገጽ ኣእምሮ ዒዘን ናይ ዘተረሳሰዩ ሓይልታት ምፍላጥ መሰረታዊ ኢዩ። እዚ ኩሉ ኣብ ግምት ኣእቲኻ ምስ ገምገምካ፡ እቲ ውዱብ ኣለዎ ዘበሃል ጊጋታትን ጉድለታትን፡ መሰረቶ ካብ ዘይስርሓዊ ሕንጻጽ ዘተበገሰ እንተዀነ ክይኑ፡ ነቲ ውዱብን ሕንጻጹን ክትንጽጎ ትኽእልን።። እቲ ውዱብ ግን መሰረታዊ ስርሓዊ ሕንጻጽ እንተሃልዩዎ ኣብ ስራሕቱ ጉድለታትን ጊጋታትን ምስ ዘርኣዩ፡ ብመጀመርያ ዓቕሚ ናይቶም ጊጋታት ፈሊጥካ፡ ጠንቂታቶም ድሕሪ ምርር ዓር ኣዘዊድካ ትርእዮ። ንኸትውግዶምን ክትእርሞምን ድማ ስርሓዊ ተበገሶ ዕቢድካ፡ ርእይቶታት፡ ተቓርብ ትነቕፍ፣ ርእይቶን ነቐፌታን ኣቕሪብካ ትም ምባል ጥራይ ዘይኮነ ድማ፡ ንኸትእርሞ ኪተጣይሽ። ዘለካ ዓቕሚ ትሰርሕ። ዘቕረብካዮ ርእይቶን ነቐፌታን ኣብ ዘይበጽሖ እንተዀነ ኸይኑ ድማ ጉዳይ መርገጺኻ ንምእራም ቀሪብ ኽትኮን። እዚ ስራሕን ሃናጺን ዝኾነ ኣረኣእያን ኣገባብን ብዘዕበ ንጸሉታት ምዕሳን ጊጋታት ምእራምን ኢዩ። ጊጋታትን ጉድለታትን ድማ ብዘይካ በዚ ኣገባብ'ዚ ብኻልእ ክእረም ኣይከኣልን።

ጉድለታትን ጊጋታትን በየን ይርከብ እናበልካ፡ ኩሉ ህዋሳትካ ናብቲ ኣሉታዊ መዳያት ናይ ስራሕ ኣተኲርካ፡ እንተረኺብካ፡ ኣጋኒንካ ምዕራይን ምስባኹን ምሕማይን፡ እንተሰኣንካ'ውን ክምኡ፡ ሓበሬታ እናመሃዝካን እናጠፍጠፍካን፡ ሓቂ እናምሰልካ ምንጋር፣ እንተኾይኑ'ውን፡ ጊጋታት ምእንቲ ኪፍጸሙ ክምዝፍጸሙ ጨጉ ኢልካ ጊጋታት ምፍጣር፡ ጉድለታት ምእንቲ ክርከቡ ምጽያኞን፣ ምስ ተረኽቡ ብደስታ ምፍንጫሕ እንተተኻእለ ድማ ምቕዛን እንታይ ይበሃል፧ እዚ መበገሲኡ ስእነ ናይ ውሕበት ረብሓን ዝኾነ ኣዕናዊን ናይ ጸላኢ ስራሕን ጥራይ ኢዩ ክኸውን ዝኽእል።

ኣብቲ ንመበርሂ ቀሪቡ ዘሎ ካልኣይ ጽሑፍ መግለጺ፡ ነቲ ኮነ ተብሂሉ ንምዕናው ናይ ዝቐረበ ነቐፌታት መልሲ ኢዩ። ነዚ ብዝያዳ ንምብራህ ድማ፡ እቲ እቶም ኣዕነውቲ ክርእዩዎ ዘይደልዩ ገጽ ናይ ጸላኢ ምዝቢጥ ዓወታት ቶሳሕታ ምሃብ የድሊ።

ኣብ ናይ ፖለቲካ ዓዓ፡ ከም ዲሞክራሲያዊ ሓይሊ ተነሲኡ ነቲ ኣዕሓርሓሪ ሕንጻጽ ንምቕላዕ ዘካይድ ያልቢ፣ ኣብ ውሽጢ ሃገራዊ ዲሞክራ

ቢያዲ ስራሕ ኣርትራ ዘሎ ገርጮት ካልኣዊ ምጉት ተገንዘቡ ብዲሞክራሲ ያዊ ልዝብ ኪፍታሕ ምሕማዎ፣ ኩሉ ጠበናኛ ኣንጻር ናዓዓዩ ጸላኢ ዘብል ቃኑዕ ምርጫ ምልዓሉ፣ ምስ ሰፊሕ ህዝቢ ዲሞክራሲያዊ ዝምዱና ምስራትን ክንቀጽል ከውጽበን ምዕቋቑ፣ ነቲ ሰፊሕ ተጋደልቲ ንምንያሕ ፖለቲካዊ ትምህርቲ /ትኩዛት/ ምሃብን፡ ንምሃብሞንት ኣጸር ቲሎ ምቅዋምን፣ ወበረታውያን ቁጸልታት ንምስዓር፡ ሰፊሕ ኣንድነት፡ ኣደቋርቋርቲ ቀሊውን ነጺሉን፡ ዲሞክራሲያዊ ያለቢ ብምክያድ፡ ስነ-ቁሰባውን ገብራውን ቁዶነት ብበሳዓዊ መንገዲ ንምምጻእ ዘከኣለሉ ቀኑዕ ስራሕ ሰለ፣ ነዚ ስራሕ ፕሮግራም ናይ ሃገራዊ ዲሞክራሲያዊ ስራሕ ኣርትራ ምንዓፋ፣ ብኣታዊ ናንነት ኣብ ዑሽሊ ውዳብ ምጥፋኡ፣ ዕጋር በርከራሲያዊን መስፍናዊን ዕተሃደራዊ ዝምዱናታት ኣጥፊኡ ሰፊሕ ስራሕ ልዓይ ምምጻኡን፡ መሰል ተጋደልቲ ብሕጊን ብገበሪን ምሕላዉ፣ ብዛዕባ ምረጋጋት ዘነበር ሰብኣዊን ስራሕዊን ኣረኣእያ ይኾን፡ ገበራዊ ኣተረጓጉማኡ፣ ኣብዚኣቶም ካልኦት ናይ ፖለቲካ ጫፍታት ዘፈጸምዎ ዓወታት ጥራይ ምዝካር ኣገዳሲ ኢዩ።።

ነዚ ብገብሪ ንምትርጓም፡ ንምንባርን ኣብ ዘካየደ ዕተሃደራዊ ያለቢ'ኹ፧

ነቶር ናይ መረት በብደረጃ ቁሩ ምውጻእ ዘብል ናይ ህዝባዊ ሰነኮናት እስትራተጃ ቁንጸቶ፣ ነዚ እስትራተጂ'ዚ ኣብ ገብሪ ንምትርጓም ብቐዕ ቦታ መሪጹ፣ ቫቲ ዘተቐንጸጸ እስትራተጂ፡ ዲንፊ ዘገባእ መጽናዕቲ ኣብ ገብሪ እናኣውዓለ፡ ኣብ ርእሲ'ቲ ናንጻሊ ሰራዊት ፀ፣ ናይ ገዝኣት ኢትዮጵያ ሰራዊት ዓበ ዓወታት ፈጺሙ ኢዩ፡፡ ካብኡ ብሒሪፉ ንምዝካር፡—

ብ11—12 /5 /72 ኣብ ዓዳት ንከልተ መዓልቲ ኣብ ዘካየደ ውግእ፡ ካብ ሀ.ቁ. 6 ተሰዊኦም 19 ኮውንኦ እንከለዉ፡ ካብቲ ናንጻሊ ሰራ ዊት 23 ተኛቲሎም ካብ 30 ዘበዝሑ ምስ ናብሱ፡ እቲ ከጥቕዕ ዘመጸ ናንጻሊ ኣደቋርቋሪ ሰራዊት ከምዚሃደም ተገፊፉ፡፡

ብ29 /6 /72 ኣብ ዓሬታት /ጥፈኛፈኛ/ ኣብ ዝተገብረ ናይ ምሉእ መዓልቲ ውግእ፡ ካብ ሀ.ቁ. 14 ተሰዊኦም 18 ኮውንኦ እንከለዉ፡ ካብቲ ናንጻሊ ሰራዊት 20 ተኛቲሎም ካብ 30 ንላዕሊ ናብሱ፡፡

ብ11—13 /7 /72 ንሰለስተ መዓልቲ ኣብ ሃዐልዐ ኣብ ዘካየደ ውግእ ካብ ሀ.ቁ. 21 ተሰዊኦም 24 ኪናስሱ እንከለዉ፡ እቲ ከጥቕዕ ዘመጸ ናንጻሊ ሰራዊት ኣብ መንገ ቀተላትን ቆሰላትን 100 ዝበኑ ኣጥፊኡ

ኣዝለኞ፡፡

ብ17—25/2/73 ኣብ ገረገር፡ ንሰሙን ምሉእ ኣብ ዝተገብረ ውግእ ካብ ህ.ሓ. 12 ተሰዊኦም 17 ክውግኡ እንከለዉ፡ እt ከቃቅዕ ዘ ወጸ ናይ ገንባሊ ሓይልታት 101 ሬሳ ገዲፉ፡ ካብ 130 ዝበዝሑ ቆሲ ሎም ብናይ ሰብ ሰራዊት ምእታው እt ውግእ ምስ ኣይረጸ ኣዝለኞ፡፡

ብ20/5/73 ኣብ ቆብር—ዐእት፡ ንምሉእ መዓልt ኣብ ዝቐጸለ ውግእ፡ ካብ ህ.ሓ. 3 ተሰዊኦም 7 ኪቆስሉ እንከለዉ፡ ካብt ብቕ ደሙ ብ18/5/73 ኣብ ገርገር ኣዘንጊዑ ናርዳያታት ዐየዉ፡ 4 ሬሳ ገዲፉ ሃደሙ ዝነበረ ናይ ገንባሊ ሓይልታት 21 ሬሳ ገዲፉ ካብ 40 ዝዐጥቕ ቆሰለት ሒዙ ሃደመ፡፡

ብ26/8/73 ኣብ ፋሕ ንምሉእ መዓልt ኣብ ዝተገብረ ውግእ፡ ካብ ህ.ሓ. 2 ተሰዊኦም 3 ክውግኡ እንከለዉ፡ ካብt ናይ ገንባሊ ሓይልታት 8 ተሞቲኦም 13 ቆሰሉ፡፡

እዚ እt ሓይልታት ኣብ ሓደ ቦታ ካብ ዝእከብ ጀሚሩ ክሳብ መወዳእ ታ 73 ኣብ ሰሕለ ዝቐጸለ ውግኣት ጥራይ ኢዩ፡፡ ድሕሪኡ ብ4 ውግኣት ተገይሩ ነይሩ፡፡ ብዘይካ'ዚ ኣንጻር t ናይ ገንባሊ ኣድሓ ረሓሪ ሓይላታት መጥቃዕቲታት ዝገበር ዝነበረ ውግኣት፡ ኣንጻር ናይ ገዛኣት ኢትዮጵያ ሰራዊት'ውን ታሪኻዊ መጥቃዕቲታት ተመዝጊቦ ኢዩ፡፡

ብ23/3/72 ኣብ ገለብ ካብ 500 ዝዐጥቕ ኣብ ጸብያ ዝነብሩ ሰራዊት ገዛኣት ኢትዮጵያ፡ ከልዐሉ ዝደከሙ 8 ሬሳ ገዲፉ፡ ካብ 70 ዝዐጥቕ ቆቲሉትን ቆሰላትን ሒዙ ክምዝሃደም ተገይሩ፡፡ ካብ ህ.ሓ. ገገ ኣንትርፊ 6 ውግኣት ካልእ ክሳራ ኣይነበረን፡፡

ብ3/4/73 ኣብ ያርሬ ብህ.ሓ. መጥቃዕቲ ተፈጺሙ፡ ኣብ ናይ ጸላኢ ንብረት ብዙሕ ክሳራ ኣስዒቡ፡፡ ኣብ ህ.ሓ. ገገ ዝወረደ ክሳራ ኣይነበረን፡፡

ብ7/4/73 ኣብ ኣስራይ ጸብያ ተገይሩ፡ ኣብኡ ክዐስከር ዝመጸ ሰራዊት ገዛኣት ኢትዮጵያ ጸጊሩ ብዙሕ ክሳራ ኣዝሊኞ፡፡

ካብ 26/12/73 — 12/1/74 ንመጀመርያ ግዜ ኣብ ታሪኽ ብረታዊ ቃልሲ-ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣብ ልዕሊ ሰራዊት ጸላኢ ዝተፈጸመ ዓቢ መጥቃዕቲ ኢዩ፡፡ ኣብዚ ሰፊሕ ካብ ዓሳከብ ክሳብ ኣልገን ዘበ

ሸሹ ግንባር ንክልተ ሰሙን ዘቕጸለ ውግእ፡ ጸላኢ ህ.ሓ. ንምድም
ሳስ ዘለዎ ሓይሊን ኣጽዋርን ኣኪቡ ዝሃቦ ኢዩ፡፡ ኣብዚ ውግእ ዚ
ጸላኢ ካብ 400 ዝዐኣቐ ቅትላትን ውጉኣትን፡ ምስ ዓሰለያ ዘየብሉ
ናይ ኣጽዋርን ንብረትን ክሳራ ረኺቡ፡፡ ካብ ህ.ሓ. ግን 12 ጥሩይ
ተሰዊኦም 20 ዳግ ቆሲሎም፡፡ ሕዚ ውግእ እዚ ኣብ መጀመርያ 74
ንናይ ጸላኢ 2ይ ክፍለጦር ዘንቀሳቕሶ የግዲ ምሽንያት ኢዩ፡፡ /

እቲ ኣብ ቅድሚ ግንባር ዘነበረ ሓይልታት ደግ ብገሆ፡ ብወገኑ
ናይቲ ኣዕናዊ መንቀሳቐሲ፡ ንባሕሉ ተሰሊፉ ክሰብ ዝመለስ እዚ
ዘስዕብ ዓወታት ጨቢጡ ኢዩ፡፡

ካብ13 — 16/8/73 ኣብ ዓናቕሎ፡ ንክልተ መዓልቲ ኣብ ዘቕጸለ
ውግእ 2 ተሰዊኦም 6 ኪቆስሉ እንከለዉ፡ ካብቲ የግዳሉ ሓይልታት
13 ተቐቲሎም 21 ቆሰሉ፡፡

ብ14/9/73 ኣብ ናሳይ፡ ንሙሉእ መዓልቲ ኣብ ዘቕጸለ ውግእ፡ካብ
ህ.ሓ. 1 ተሰዊኡ 1 ክውጋእ እንከሎ፡ ካብቲ የግዳሉ ሓይላታት
7 ተቐቲሎም 5 ቆሰሉ፡፡

ብ9/11/73 ኣብ ኣብቓን ንምሉእ መዓልቲ ኣብ ዘቕጸለ ውግእ፡
ካብ ህ.ሓ. 7 ተሰዊኦም 10 ኪቆስሉ እንከለዉ፡ ካብቲ የግዳሉ
ሓይልታት 15 ተቐቲሎም 19 ቆሰሉ፡፡

ብ13/11/73 ኣብ ዓላገመት ንሙሉእ መዓልቲ ኣብ ዘቕጸለ ውግእ
ካብ ህ.ሓ. 1 ተሰዊኡ 2 ኪቆስሉ እንከለዉ ካብቲ ኣድሓርሓሪ የግ
ዳሉ ሓይልታት 8 ተቐቲሎም 10 ቆሲሎም፡፡

ብ25/11/73 ኣብ ጕሩንጉሬ፡ ን4 ሰዓት ኣብ ዘቕጸለ ውግእ፡
ካብቲ የግዳሉ ሓይልታት 3 ተቐቲሎም 5 ኪቆስሉ እንከለዉ ካብ ህ.ሓ.
ግን ምንም ጉድኣት ኣይተረኽበን፡፡

እቲ ኣብ ቅድሚ ግንባር ዘነበረ ሓይልታት፡ ብዘይካ ኣብ ልዕሊ'ቲ
ኣድሓርሓሪ የግዳሉ ሓይልታት፡ ኣብ ዑሸቒ ኣስመራን ከባቢኡን ካብ
15 ዘበዝሕ ዓበይትን ንኣሽቱን ናይ መጥቃዕቲ ስርሒታት ፈጺሙ፡
ኣብ ልዕሊ ናይ ጸላኢ ኢትዮጵያ ሰራዊትን ሰለይትን ንብረትን ዓበ
ይቲ ዓወታት ጨቢጡ ኢዩ፡፡

ብመቐሳሰሉ፡ ኣብ ዑሸቒ ክልተ ዓመት፡ ኣብ ክልተ ግንባራት ሓገባር

ኣይቋርቋሪ ምኽንያቱን፣ ኣንጻር ናይ ብዕዊ ጣዛኣት ዐሪርን/ ይከየዶ ኣብ ዝነበረ ክሳብ፣ ህ.ሓ. 26 ርጉኣት ኣንጻር መጥቃዕታት ናይ የንጻሊ ሓይልታት፣ 36 ግብረ ኺን ንኣሽቱ ውግኣትን ዐተሃደሬዊ ስርሒታትን ኣንጻር መገዛእቲ ኢትዮጵያ ገይሩ ኢዩ።

ኣብ መበርኸታ '73 እቲ የንጻሊ ሓይልታት ኣብ ልዕሊ ህ.ሓ. ዘነበር ተባባሪ ናይ ቅጽሪ ጸቢላልትነት ኣዝዩ ደኺሙ፣ ህ.ሓ. ብተኸርን የሪጽነትን ከኣለትን ነዊ ዘይብል ቦታሪዊ ሓይሊ ኮይኑ ዐዚ ኢዩ። ኣንጻር ብሪዊት ገዝኣት ኢትዮጵያ ብዘካየዶ መጽረዕቲ ደጋ ሰሪዊት ገዛኣት ኢትዮጵያ ብሰንበደ፣ ኣንጻር ናይ ሃይለስላሰ ስርዓት ከበብ ዘትንስእ ኮይኑ ኢዩ።

ኩሉ'ዚ ዓወታት'ዚ ብዕቡን ናይ'ቲ ቀንዲ ፖለቲካዊ ሕገጻን፣ ዐተሃደሬዊ እስትራተጂን፣ ቀንዲ መጽናዕትን፣ ቀንዲ የሪጽ ኣፈጻጽማን ኢዩ። እዚ ኣወንታዊ ምዕባለ'ዚ ንጽላእቲ፣ ተበለጽቲ ኣይቋርቋርቲ ደስ ዘብል ከምዘይነበረ ደጋ ኣየጠራጥርን። ንኹሉ'ዚ ዓርታት እዚ ንለባብካ፣ ጊጋታት ሬቲሽካ ንምግናን ዘገበር ዝነበረ ፈተነታት ደጋ ኣይቋርቋሪን ኣዕናዊን ኢዩ።

ነቲ ዝጸሮ ናይ ሰሪሕ መደብ ኣብ ገበሪ ንምውዓል ናይቶም ተበለጽቲ መዕነውቲ ምንቅስቓስ ዕንቅፋት ይኾን ስለዝነበረ፣ እቲ ዝኞረብዎ ዝነበረ ሓበት ንምንሳርን ንምትንታንን፣ እቲ ዘቕለዐ ሰቡጥ ንምኽራብ ናይ ህ.ሓ. ታሪኽን ዝሓ ህሉዊ ኩነታትን፣ ናይቶም ተበለጽቲ መንነትን ስነ ቲታምን፣ ኣዮ መንን ካባኣት መሪሕነት ዝነበረ ዘይፈደዓእ ይኾን ካልእ ኩሉ ንሓፋሽ ተጋደልቲ ዘይናገር ዝነበረ ጉቶታት ንምብሮሁ፣ ዘለዎ ናይ ሰሪሕ መደብ ንምንሳርን፣ ተጋደልቲ ምእካብ ኣይላዋ ኮይኑ ስለ ዘረጋገጹ፣ በቲ ዝነበረ ኩነታት፣ ካብ ነፍሲ ወከፍ ሓይሊ ሸሸጋሸተ ተወከልቲ ክለዶም ሓቲታ ሰብዓ ዝኾኑ ተጋደልቲ ብ 6/11/73 ኣኪቦም።

ከምዚ ዝኣመሰለ መገለጺ ንተጋደልቲ ምኽራብ፣ ኣዝዩ ሰለዘስገድዕ፣ ብቲ ዝነበረ ርሑን ኩነታት ብምብላሽ መሪሕነት ነቲ መገለጺ ኪህብ ኣብ ዝኸረበትሉ፣ "......ሀ...ሀ ኢሎም" ነቲ ኣኼባ ከምዝጀርሕ ምስ ገበሩ፣ መሪሕነት ኣብ ዘየብሉ፣ ብገዛእ ፍቓደም ተማሃደርዎም፣ ሓንቲ ካብ 10 ሰባት ዝቖመት 10 መሪሕ ዘዕቘመ "መርማሪት" ኢሎም ዝሰመይዋ ሽማግለ መረጹ።

ክቅ... ደየቦ! እቲ ናይ "ብሓቂ ስራሕ" ዶግ ሽዑ ተጀመረ። "እዚ መሪሕነት እዚኣ ኪቕጽል ኣለዎ! ብዶሽ ኣካል ክንመርሕ ኣሎና! "እናበልካ መዓት ስርናዖታት ንምዝንታው ሰይትን መዓልትን ዶያሰ ሰኣኑ። ብዛዕባት ብሰምዒት ሆ! ዝበሉ ዚነበሩ። ተጋደልቲ ኣብዚ ዝኣመበለ ሰብከት የሰ ተጀመረ። ስገጥ ኪብሉ ጀመሩ።። "ስለምንታይ ገንዘ" ዝበለ ሕቶ ዶግካብ ብሩሽ ተጋደልቲ ኪመስክ ጀመረ።። ብደ ከልቲ "ስለምንታይ! ተጋደልቲ ካለኣ'ዎም ዚሓቱ ሀለዉ'ዮም መሪሕነት ቅጽረዶ መዓሰ ኪሎም" ኣብ ዝበልሉ ገዜ። ብደ'ካብቶም ዋና ተሪኣይቲ ናይቲ ምንቅስቓስ " ሕሂ እንተዘይበሉ። ነቲ ከሰታት የሰ ፋኣይያ ኪብሉ'ዎም" በሉ።። እቲ ናይ ብሓቂ ሰራሕ ዶግ ኣብ ቅንዒ "ምርዓር" ክስታት የእኽብ ክነ።።

ተጋደልቲ መሪሕነት ቅጽረዶ ምእንቲ ኪብሉ ክሰታት የእካብ'ዎ።። ኣብ ተጋ ዚተሰና ዓበርተ መዓልቲ። ብምሕዋዋ ሳዕሊን ታሕቲን እናተዐናጠሩ። ጀሆጠ "ያል ኣመላኸ ከሰመዓካ" እናበሉ ነዝኸን ብሓኖ መገገዲ ከምዝለምት። ኪመስመስ እናበሉን፣ ኣብ ውሕዓት ደንበኛ "ዕርክነት" ኪፈጥሩ ከዕከዕ እናበሉን። "ብዛዕባ መሪሕነት ዐይ ካብኦት መሪሕቲ ክትፈልጦ ዜጋታት እንታይ ኣሎ! ዘረኣኽዎ ዜጋታት ኣሎ'ዶ!... ተዋጺዐኺ ትፈልጥ'ዶ!.... ስለምንታይ! ....." እናበሉን ብሻዕብ ዓእለያ ዘይብሉ ካዶቒርቒሪ ሰልቲታት፡ እናፋጠኞም ካብ'ቲ እቲ ተኪሎ ዚነበረ ተጋባእይ-ዚሃበሎ ናይ ምርዓር ብሉፍነት ገዲፎም። ነቲ "ኪመርመር ኣለዶ! ... ኪፍለጥ ኣለዶ!" ክናበሉ ዝሕብስኑሉ ዚነበረ "ዚተፈትሐ" ናይኣባላት መሪሕነት ዘይምርዳእ ብምትሓዝ ገጺኖም ነተን ብዘይ ገለ መሰረት ዘልዓልዎን "ጌምከራሲ የለን" ምበል ተጋደልቲ ኣይሕሱን'ዎ" "ናይ ምምሕዓር ጉድለት ኣሎ!" ዝብልዎን ክሰታት ብዩ ንምምሳል "ጭቡጥ ነገር" ኪእክቡ። ገዚ ዐሚሞ። ብዕለት 3/12/73 ነቶም 70 ተጋደልቲ ኣከቡዎም።።

እቲ ብቐንቶ ዝይተረጋገጸ ዕረቓኛትን። ባዕሎም ዝፈጠሩዎ ደኽመንታት ከይምርመር'ዎ ብዘይዓ ከይቀልዑ ሰለዝፈርሑ። ናብቲ ዚተዓደመ ኣኼባ ከኞርብዎ እንከለዉ፣ በቲ ብደ ዐገን "ካብ 700 ንሳዕሊ ዘጠዉ መረጋገጺ ዕረኛት ኣሎና!" እናበሉ እናተዃሃሩ። በቲ ብደ ዶግ። ዶር ኪያለዉ ጀዲርም ስለዚነበሩ። ብደጋጉሙ። ኣብ 13 ጉጅለታት በሲኞም ከኞርብዎ ከምዘለዎ ገለጹ።። እቲ ብሩሽ ተጋዓላይን ቀዶም ተዘንጊዑ ዘጸነሐን ግን እዚ ጥበብ'ዚ ኪፈልጥ ስለዘይከኣለ። እቲ ኣብ 700 ዕረኛት ዝሉ ብቒ እንተዝኣኽቦ ኢዩ እቲ ካብኡ ዝጸዎኛ

ሓቂ ከሸውን ዘሸእል ኣይበር።-ኣቲ 700 ሓዋኒ ኣንተዳኣ ዝደተረፉ
ጌሎ ኣብ 8ኛ ጉርጆ ስለዝደሃልያ፣ ቀዳም ኣቲ ካብ "700 ነብፀላ"
ዝበሃል ዕሬቓ ናይ ክስታትን ንፉስ-ታትን ይቐረብ'ዎ ዳንዴሎ ኣቲ
13 8ኛ ሓዋኒ ተኸ ሓቢ ተነ ይረጋገጽ ውስ ተሰሙ፣ ዓይናም ክናሓብዋ፣
"ገዚ ክይዕበዳ ኢልና'ውበር" ክናብሉ፣ ገፋፍ ሓበ ተራ ዝፈኩራ ያገ።
ዘጋንኑያን ቃሉ ቀረበ።።

1. ተጋደልቲ ናይ ርእይቶ ውሃብ ውበል ተከልከሉ።
 /ብመሰረቱ ሓበትቲ ከውቲ ንመሪሕነት ዝቐረበ ወለቢ ዘተዓህበ/
2. ናይ ሓይሊታትን ኣብ ዑገኣን ዘናብው ገጋታትን።
 /ከውቲ ንመሪሕነት ዝቐረበ'ዎ ወለቢ ዘተዓህበ/
3. ናይ ወነባበር ፍልልይ'ዚ ኣንተዘይለ፣ ኣዳልያ ዘርእዩ ሰባት ኪ
 ኣረው።።
 /እዚ ዕዑር ሓበት'ዚ ኣብ'ቲ ኣኼባ ብዚያዓ ተቐሊዑ/
4. ሕገታት ከቃብሲዳሽ ናብ ወደናዕቲ ብኣ ቶ።-
 /እዚ ንስውዕለይ ዝቐረበ'ውበር፣ ኣብ ሀ.ሓ. ካብ በዓይ ዘዐረጸ
 ዘይበውራዊ ሕጊ ኣይነበረን። ዕቱራ ውስ ሓዲሽ ውዕባላት ዳጋ
 ይቐዓር ኔሩ ኢዩ።።//
5. ነውንኣትን ዴሽራትን ኣብ ዝገበር ወገባይ ዘሎ ጉዳለታት።።
 /እዚ'ውን ንመሰልጠኒ ዝቐረበ'ውበር፣ ዚነበረን ዘለዎ ትንቪ
 ኣያን ዚሓጋጋን ሽገር'ዩ። በዝዕባ ወገባይ'ዚ ክንደይ'ዩ።/
6. ናይ ክፍሊታት ዝውዳና /መሪሕነት/ ብሬሁ ኪኸውን።።
 /ሓይቶን ዚነበሩ ክፍሊታት ዝውዳና ነቶርን ብሬሁን ኢዮ። ኣብ
 ኣቲ ናይ ወሪሕነት ወጊዲ ብሬሁ'ዩ/
7. ንናይ ጸላኢ ስለያ ዝያዕው ጸኑዕ ክፍሊ ኪገበር፣ ናይ ቀዳም
 ወርዋሪታት ዳጋ ኪውርውር።።

እዚ'ውን ኣብ ብመሪሕነት ዘተዓህበ ወለቢ-ብሬሁ ኣለ ኣንተዮ። ብተ
ዐቢ ወበርኺ ኣዳለዩ ኢዮ። ቀዳሚ'ቲ ሓይሊታት ኣብ ሓደ ቦታ ው
ኣኪቦ። ሀ.ሓ. ብናይ ሰለይቲ ዕሪር ብዙሕ ተውከር ነይሮ'ዩ ኣንተ
ኮነ። ብቐዳሚ ውኽኽብ ናይ ሰለይቲ ሞያዚ ዘበዝሑ ኣብ ገረገር
ነበረ። ናይ ተራ ሰለይቲ ትልእኽታት። ኣብ ውሽጢ ሀ.ሓ ተነጺሉ ጉ
ሉ "ናይ ወስርሖ" / ንውፍጻር። ሰባት ውቕታለ። ቅዝዝ ኣጸዋርን
ዝውጸኡን ውፍላጥ። ውንቓጥ ሓይሊታትን ካልእ ውሽጣዊ ኩነታት ንውፍላ
ጥ ብሰውኣታት ኪትንትን ውእቶ- ብረት ሕዝኪ ውህዓው።..ዕዝቲ
ነበረ። ኣብ'ቲ ኣዋን'ቲ ሀ.ሓ ሓለዋ ገውራ ዐይ ናይ ጸዋታ ዐይ -

ናይ መርመራ ዝበሃል ፍሉይ ክፍለ—ሰራሕ ኣይነበረን። መብዛሕትኦም ሰለይቲ፣ ቁሩሽ ተጋደልቲ ኣብ ገዛ ፖለቲካዊ ትምህርትን ከትዕን፣ ሰራሕን፣ ዕለታዊ መነባበርን፣ ይገብርዎ ብዝነበሩ ንዕዝብትን ምክት ታልን ተመዛገብቶም የዐሎ ነይሮም። ዝኣክል ምርመራ ምስ ተገበረሎም ዶጋ ገበኖ መኞዳዕቶም ይኞበሉ። ካብቶም ዝለኣኹ ዝነበሩ ሰለይቲ፣ ካብ ዑቕባት ደርቢታት ዝመበቅሉ ኢዮም። ሰራሕ ካብ ምስኡን ዝይጠ ቆም ገንዘብ ተኞሊዖም ዝለኣኹ ዝነበሩ ይግበሩ ነይሮም ኢዮም። ብ ዝዕባኣቶም ዶጋ፣ ናይ ቁሩሽ ተጋደልቲ ኣኸባ ክና ተገበረ መገለጺ ይ ፀሃብ ነይሩ ኢዩ። እዚ ናይ ሰለይቲ ነጥቢ ቁጽ ካብ ቲ እቶም ኣ ዕዃውቲ ዝብብሹ ዝነበሩ ኢዩ። ጊጋታት ፈጺሞም ኣይገበርን ነይሩ ግለት ዝይክነስ። ህ.ቁ. ሰለይቲ ኣቐርመረሎ ሓሳባታት ከምቲ ሰለዝይነበሩ። ኣብ ዝቐለ መውፃዕቲ ተዘውትር ያ። ናጻ ንዝሽን-ዶ ግ። ህ.ቁ. ሰምቢርዎ ዋ እዮ ከየኪሩሕና ንኾተሎ ኣይትብለን ያ። ኣፀሰ ዝይብሉ ብኸቢ ቀሪቡ ዝተመርመረ ሽዓቢ ይለቐኞ። ናይ ከምዚ ዝኣመሰለ ስምብራት ቀርሕንቲ ገን ቀለጠፉ ስለዝይመፍእ። እቶም ኣቶ ነውቲ ኣንቀባኞስቲ ነቶ ናጻ ዝተለቀን ብሓቅምን። ኣብ ገዛ ናይቲ መንቀሳቓሰ ብዙሕ ዘይጠመሉ ኢዮም። ሕሱፍ ቁሊፈ ነገደ ቁደ ካብ ቶም ኣብቲ መርመራ ናይ ሰለይቲ ዝበተፈ ዝነበረ ኣንጻባርነቲ። "ስ ሉምታይ፣ ነስሸ፣ ትምርመር ዶ ኣይነለቕኻን!" ይብሃሉ ኣብ ዝ ነበረ-ገዛ "ቖኣዘዝ!" ዝበሃለ መለሲ ይዕሃብ ነይሩ። ዝገርም ስ ለበጣ ዋ! እቲ ናይ ቶዶን መርመራታት ይመርመር ዝብል ነጥቢ ገን ብመሰለት ካብ መሪሕነት ቀሪቡ ዝነበረ ኢዩ መኸንያቱ ዶጋ ነቲ ዝበ ሃለ ዝነበረ ጠቦት ዝያብ ንመርንጋስ ኢዩ።

8. ኣብ ክበበ ብዙሕ ጊጋታትን ትጾላታትን ኣሎ።
   ሓብ'ቲ ናይ መሪሕነት መለሲ በሪሁ ኣሎ። /
9. ኣከታትባን ኣመሓሕኣን ቁደሰቲ ጊጋታት ኣሎ።
   ሓዚ'ውን ዝኣክል መለሲ ተዋሂቡ ኣሎ።/3
10. ርከብ ምስ ህዝቢ ብጊጋ።
   ሓዚ'ውን ተመሊሱ። /
11. ደቂ ኣንስትዮ ፍሉይ ሰራሕ ይዋሃበን።
   ሓዚ ብፍላይ ነገ ኣብቲ ክየንቲ ዝነበሩ ደቂ ኣንስትዮ ዝትንከፍ መበረት ዝይነበሮ ጠበት ኢዩ። መጀመርያ ምስ መሻ ናይ መጀመርያ ደቂ ኣንስትዮ ሰለዝነበሩ። ብኣጋናዊት ተቖቢለን። ንምትብባዕን ዝገበር ዝነበረ ቁልፃት ደረት ኣይነበረን በቲ ዝነበረን ሕልፊታትን ናይ ኣተኣባብዳን መበቆልን ሽግር ገን።

'ብዕሊ ሕጊ ንመጁን ጠብዓዕዓዕ ኢሉን ኣብ ዘተኻሕዓሉ፡ "ኣየለዥ·ቶ ችኢዐን።" ዘበሉ መከዘየዘዪቶን ንዕተንንዲኻ ኢዮ ንቅዩ ኣረኣእዩ ዘነበሮ እዩ፡ ናይ ደቂንስትና ተሪን ቦታ፡ ብዘዕብኡ ዘነበረ-ን ዘሎን ኣረኣእያስ ሰውራዊ ቦታኡ ዘሓዘ ኢዩ፡፡/

12. ናይ ኢዶሪስ ሰይዶ መርሩትን፡
 - ሕዚ ኣድሐርሐረ ዘ፡ ሃይማኖታዊ ፍልልይ ንምፍጣር ይፍትን ስለዝነበረ ጠበቡ ከምዘተረረተ ቀዳሚ ኣኼባ ፍሉጥ ነይሩ ኢዩ። ኣብቲ ኣኼባውን ተገሊጹ ኢዩ፡፡/

13. ብዘዕባ ሕጋዊ ኣካል ከም ትምህርቲ ንተጋደልቲ ዚነሰሽ፡፡
 - ሕዚ ውን ኣይተዘከረን ኣንቲ ከይበሃለ፡ ብመሪሕነት ብሪሁ-ምንለዪ ዶማ ተቀሁያ ኢዩ፡፡/

ዘኛርበ

ነቲ 13 ነጥብታት ንመርገጋሲ ዘነበረ "መርኩስ" ነቲ ቀዳም ዝኾነ ብያ ነጥብታት ዝዓሰሉ ከኸውን እንክሎ መብዝሕትኡ ሐበት፡ ገለኡ ዘተጋነነ፡ ሐደ ሐደ ውዲታዊ ኩነታት ዘማልኦ ዘነበረ ንዲለታት፡ እቲ ቀመንገር ኣለያ ዘብሃሉ ዴዩ፡ ካብቲ መሪሕነት ደሕሪ ምትሓ ሩጽ ኣውጺኡ ዘነፀረት ናይ ሰራሕ መዳብ ዘነበረ ነጥብታት ኢዩ፡፡ እቲ ኣብ 13 ነጥብታት ዝሰማዕያ ነገር ትርጉሙ ለብነቱ ኣብ ቅዳሚ ኩሉ ታኪኩ ዘነበረ መስ ጠንጠሐ፡ /ተጋገዩም ዘነበረ ብዛዕባት ና ብቲ ናይ ሐሩሽ ሙሰመር ተመሊሱ/ ዓሕሪይ ብታሕቲ ታሕቲ መሪሕነት ነቲ 13 ነጥብታት ተኻቢሉ ዘርአ ሓበት ኣሎ፡ ኣብ እቲ ኣጒዳንን መሪሕነት ፊቶ ብስም 13 ነጥብታት ዘቶረበ ውዲት ሰጥይ ኢያ ዘማሀሉት እዩ፡ ዘተኻበለተ 13 ነጥብታት ኣይነበረን፡፡ ኣኸቲ ኣኼባ ቲ ኣብ ቀደምደምታ ሰምዐ ዚተገብረሉ፡ ካልእ ተከለቲ ተጋደልቲ ካብ ቀይለታተን ከፍለሰራሒትን ዘከረሉያ ኣኼባ ተዳመ "መሐል ተጋደልቲ እትሕሉን" "ንመሪሕነት እትቃወሩን" ነቲ ዐረኞቶቲ እትምርመርን" ሓባስ ከሲቲ ዚቅመረሽ ኢዩ፡፡

ሀ፡ሐ. መስ-ናይቲ ካብ ዘፍጠር ዘሕለፍ ናይ መዕባለን ዑደብን ዘተማሕለለኸ፡ ናይ ቀዳሚትን ደሕሪትን፡ ቀውዩዩይን፡ ናይ መከሳብን መብታን ተመክሮታትና ዲሞክራስያዊ ሬቦሉሬ ውደብ ከምዝነ ኣየመሪያርን ኢዩ፡፡ ከም ዲ ቀክራስያዊ ውደብ መጠን ዶማ መሰል ተጋደልቲ ኣብ ሕጊታቶ ካሰረሪ ብገበሪ ከም ዚትርጎም ሓዲሽ ነገር ኣይነበረን፡ ሐደ ሐደ ጊጋታት ኬይፍለን ነይሩ ግልጽ ክይከነን፡ ሰጊታት ነቲ ዘፍጸም ጊጋታት ካደው መሰል ተጋደልቲ ንክሕሉ ኢዩ ተገይሩ፡፡ እዚ

ኩሉ ብሪህ እንከሉ ግን ኡቶም ተበለጽቲ ብሕሉፊ ነቲ ሓዳሽ ተጋዳላ
ይ ከደናግሩ ይኽእሉ ስለዝነበሩ፣"ጫብራ ተጋደልቲ እኹሉ" ዝብል ነ
ገር ብመሰረቱ ቅንዕ'ዩ እንተዘይነበረ፣ እቲ ዝነበረ ናይ ምስንጋር
ኩነታት ከምዚ ዝሰረሐ ሽግራት ሃለያ ምዕባያር ስለዘይነበረ፣
ንጉይነቶ ንምርግጋጽ መሪሕነት ነቲ ርእይቶ ተቐበሉዎ። ብዛዕባ "ተ
ቖጻጻሪቶ" እውን እንተኾነ ብስነ-ምግባት ናይቶም ተበለጽቲ፣ ሓደ ክ
ብቶም የነጊ ከምዝበሉ "ንሓደ ኣካል ዝቆጻጸር ኣካል እንተዘየሎ ሃለ
ዋ፣ እቲ ዝቆጻጸር ኣካል'ዋ ልዑል'ቲ መቆጻጸሪ ዝገብረሉ ኣካል፣
ስለዝ ብቖጽጽቦት፣ ስልጣን ናይ ተቖጻጻሪት ኮሚቴ ልዕሊ ናይ መሪሕነት
እዩ" ዝብል ገጉይ ዕላማ'ዊ ኔሩ። እዚ ናይ ተበለጽቲ ዕላማ'ዚ
እውን እናፈለጠት ተቖጻጻሪት ኮሚቴ ሃለያ ኣይሃለያ እተመስከ-ምዕባያ
ር ኣይነበረን ጥራይ ዘይኮነስ፣ መሪሕነት እቲ ናይ ዕላማ ምስጢር ዚ
ብሃለ'ውን ከይተረፈ፣ መደበት ኣገባብ ስረሐታን ብበኣባታን ንዚጠን
ዝኾውም ኣካል ክተርኢ ቅርብቲ ስለዝነበረትን እዩ። ኩሉ'ዚ ናይቲ
ዝነበረ ናይ ምስንጋር-እዋን ኩነታት ኣብ ግምት ብምእታውን፣ ነቶም
ተበለጽቲ ኣብ ቅድሚ ሓፋሽ ንምቅላዕ ዘቶስደ ቅንዕ መርገጺ እዩ።
ከለኩ ይትረፍ መሰል ተጋደልቲ እንታይ ከምዝኾነን፣ ከመይ ገርካ
ከምዝኽእሉን፣ ሕጋጊ ኣካል እንታይ ከምዝኾነን፣ ናይ ምቁጽጻር ስልጣኑ
ብጠመይ ከምዝካየድን፣ ንዳፊ ስኢሉ ዝሃበት መሪሕነት ብዕሉ እያ።
እቶም ተበለጽቲ ግን ዱኛሪ'ቲ ተቖንጢጦም ዝተቖጋወሉ ኣሽቡ'ውን ከ
እረው ኣይደለዩን፣ እቲ ካቦቶ ከፍለ-ስራሕትን ሓይልታትን "መሰል ተ
ጋደልቲ እኹሉዎ" "እተዳለበርን" "እትምርምርን" ሸማግለ ንምምራጽ
ዝተከለ ካብ 65 ተጋደልቲ ዝኞም ኣካል ብ9/12/73 ኸከበ፣
ናይታ ሸማግለ መደምን ስልጣን ዱር ዱም ተነቒሩ ዝነበረ ነጥብታት
ምስ ኣጽነዐ፣ እታ ሸማግለ ቅጽሪ 11 ኣባላ ተሰማመዐ። እቶም ኣ
ፈነውቲ ኣብዚ ኣኼባ፣ ኣብታ ሸማግለ ዓብላሊ ቁጽሪ ንክሀልዎም ኮን
ኩሎም ዓጢቖም ስለዝነበሩ፣ ቅዲሚ ምምራጽ፣ ምምራጽ ብጋህዲ ይኹን ፹
ብሃላ ርእይቶ ምስ ቀረበ፣ ዋላን ብምስጢር ኪኾውን ኣለያ ኢሎም ተኻ
ረፉ። እቲ ሸማግለ ግን ከቢድ ሓላፍነት ከስከም ስለዘለዎን፣ እቶም
ዝመረጹ እንተወሰደ ናይ ከለተ ዓመት ኣገልግሎት ዘለዎም ይኹኑ ዝብ
ል ቀንዕ ርእይቶ ምስ ቀረበ'ውን፣ ተቓዊሞም። ሓደ-ሓደ ካብቶም ቀን
ዲ መሪሕቲ ኢዶም ከስሕቡ ኣፈራርሑ። እቲ ስብቲ ኣኼባ ዝነበረ ሓ
ፋሽ፣ ቅንዕነት ናይ ርእይቶ ኣረጋጊጹ'ዩ እንተነበረ፣ ተወጢሖም
ናይ ምዕባዮም ምዕሉብዋ ከመይጠን ኣረጋጊጹ፣ ሓዳሽ ናይ መዕገርገሪ
ምሽንያት ከይረኽቡ /ኣብ ውሽጢ ሓደሽቲ ብሕሉፊ/ ሕራይ ኢሎም ተሰማ

ወግዒ፡፡ ካብቶም ዝወረዱ ዓሰርተው ሓደ ትሽዓተ ካብቲ ኣጋባ ክዕቶ፡ ክልተ ዶማ ካብተን ኣብ ቅድሚ ግንባር ዝነበራ ሓፀልታት ከጥፍኣን ተወፊሮ፣ ካብቲ ኣጋባ ትሽጉተ ተኾሪሖ፡፡ ዝወጠንዎ ዑዲት ውን ፈሺሉ፡ እቲ ኣጋባ ስርሑ ዐዲኡ ውን ተቢተኒ፡ ንኹሉቲ ዝነበረ ናይ ጸላኢ ኩነታትን፡ ሓደ ንደ ኩናትን፡ በውሬዊ ዒስፕሌንን፡ ዐተሃደሬዊን ዑደባዊን ስርዓታት ተሰፊሮ፡ ሰራዊት ሰብ ኣብ መዝገብ ደቂሱ እንከሎ፡ ብጭፍራ ተኻኪቦም፣ ናይ ብሓደ መንነቶም ዝገልጽ ኣደቀርሓሪ ጭርሖታት እናልዓሉ፡ "ሓያ ቢዒራ...ደንኩል ተደሪራ...ኣከለ ተባዒራ....ኣከለ ከቢራ.....እናበሉ-ኪዒፍፍሩ ሓደሩ፡፡ ጸሓይ ውን በረኽት ዶማ፡ ተኻኽኪቦም ኣየ፡ በረኸት እናዐሉ፡ ብመትልኽ ደምዒ ተመባብሊ ጭርሖታት በብዝውታር ተራእዩ ዝጸፈልዎ ፋሉሰዊን ኣደቀርሓሪን ዕገርገር ፈጢሮም፡ እዞኒ ንዘሃብዎ፡ ከልኩ እናውበሉ ብመስፍናዊ ስልቲታት ተጋዳሊቲ ንውዕኝያል ፈተኑ፡፡

ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ኩነታት ሓፋሽ ተጋዳላይ፡ ስልቲታቶም ዳር በሪሁሉ ስለዝነበረ፡ ነቲ ንፀቀት ዘመልከን ኣዕናዊን ደረት ዘየብሉ ፉሉሰዊ ውንቀስቓስ፡ ንምዕጋት ብረቱ ናይ መቕናዕ ኣብ ዝተሰኣሉ ገዚ፣ ዜጣን ናይ መውቓቕዕ ስጉምቲ ኪዕዐሱ መሬሕነት ንኹሉቶም ተጋደልቲ ኣጠንቂቓ ነቲ ፍፅማዕ ዐው ኣቢሉ፡፡ እቶም ተበለጹቲ ገን በዚ ኣይተዓሃቱን፡ "እቲ ዕርጋ ናይ መሪሕነት ኢዩ ነይሩ" ኣውራሻዊ ኢዩ!" ፀገናዊ ኢዩ...." እናበሉ፡ ኣብቲ ኣጋባ ንዝፀዐዓሉ ተጋደልቲ ከዕበ ሓይሽ ንምድንጋር፡ "ብዓይንኻ ርአዩ፡" እናበሉ፡ ዓሎቀ መረጋገጺ ዘይብሉ ሓሶት እናንዝሑ ዕዐገርጋር የጸሉ፡፡ ዝኣኽሎ ገይሮም ብጭሶት ንህዝቢ የቐዓፆ ነይሮም፡ ኣብ መዓስከር ኣብ ቅድሚ ሓፋሽ ውን ጭሸሖ፡ ናይ ኣውራሻታት ውክፍፋል ገዲፎም፡ ናይ ብሄረት ውክፍፋል ንክውስኹ፡ "ብሄረ ትግረ ኣብ መንግና ኣትዩ ተጻዊቶልና" ክብሉ ጀመሩ፡፡ ሕሹውን ትዚ ውሸጠ ኣደላዋ ክፀቶ ተረኸበ፡፡

ሓደ ካብቲ ውንቀስቓስ ናይቲ ሓፀልታት ንምልዓስ ዓጢቖሞሉ ዝነበሩ ጥበብ፡ ነተን ኣብ ቅድሚ ግንባር ዝነበራ ሓፀልታት ንባሕሊ ውስሓብ ኮሎ ዝነበረ፤ ኣብኡ ዘፍሸም "ግበናት" ኣሉ እናበሉ፡ ሰብ ናይ በውሬውያን ተጋደልቲ እናጸለሙ፡ "ኣብኡ ዝነተቶ ኣሰሊ፡ እተን ሓፀልታት ከመጺ ኣለዐን፡" ሕሱፍ ሓሊፎም፡ መሪሕነት እትሃደሙሉ መዓልቲታት እናጸብጸቡ "ናብተን ሓፀልታት ሃዲማ ኪኾዕ የብሉ" እናበሉ የሀተፍትፉ ስለዝነበሩ፤ እቲ ኣብ ቅድሚ ግንባር ዝነበረ ሓፀልታት ውስናይቲ ዝሰርሖ ዝነበረ ዓበይቲ ሰራሕቲ፤ ኣብ ባሕሊ ዝነበረ ሓፀልታት ለዒሉ ስለዝነበረን፡

ካብ ባሕሊ ደሃይ ናይቲ ሓይልታት መፍለዪ! ህላዌኡ ውን ካልኦት ስረሓት ንምዝማድ ጸገም ስለዝነበረ፣ ንቓል ኪሚሰሳ ተገዲፉ።
ብ4/1/74 ውን ጸላኢ ከም ት ይገበረሉ ኣብ ዝነበረ ግዘ ጾና ወጺ።

ውን ጸላኢ ውግእ እናተገብረ እንከሎ፣ ናይ ውግእ ከኢላታት መሪሕቲ ንምምሃል፣ ውሬሳ ተጋደልቲ ንምድሓን ሃኣይ... ንምንታይ ዝገበር ከም ት ኸን ይኸውን! ....ኣያናይ ህዝቢ ንብረትና ንምክልኻል ዋ! እምኒን ዕንጸይትን ንምሕላው!" "ተጋደልቲ ኣመባኣር" እናበሉ ኩሉ-ግዜን ክያልሉን ሓሊፎም። ሓይልታት ህ.ሓ. ግን ቅድሚኡ ኣብ ታሪኽ ዝይተራእየ ጅግንነትን ዓወትን ኣብ ልዕሊ ናይ ገዛእቲ ኢትዮጵያ ሰራዊት ኣርእዮም ኣዝለቕዎ በታ ቕየሩ።

ናይቲ ሓይልታት ካብ ቅድሚ ገንቦር, ውዳእ፣ ኣብ ርእሲ ቲ ናብ ቲ ሽግግለ ዝሰተፈ ዐከልቲ መሬት፣ ኣቲ በቲም ተበለጸቲ "ናይ መሪሕነት ኢዩ ኣለዩ....ዐግንነት ነይሩ" ዝበሃል ዝነበረ ቢሂል ሰንጎኛ ኮይኑ ንምርግጋር ኪሕጉዝ ዝኽእል ስለዝነበረ፣ መሪሕነት፣ እዚ ሓይልታት ዝነቲ ተሪፉ ዝነበረ በታ ቅጽጺ ውሳኑ፣ ቁምሽተ ዘቕጸሩ ሽግግለ መሪሑ ነቲ በቲም መዐነውቲ ዝቕረበ ቢሂል ክምዘመርማር ገበረት። እታ ሽግግለ ነቲ ዝቕርብ ዝነበረ ቢሂሉ ብሓሉ ወርዊሩ፣ ካብቶም ዝቐረቡ ናይ ውርዒ ኩነታትን ቀሪቡ ዝያኸ፤ ካብቶም ኣኻም መሰኮም መረጋገጺ ኣሎና እናበሉ ዝሰብኩ ዝነበሩ ከይተረፈ፣ ብመሰረቱ ሓቒ ክምዝኾነ ኣረጋገጸት። እዚ ንኹሎም ተጋደልቲ ውን ተገለጸ፤ እቶም ተበለጽቲ ተቓሊዖም ዝቕንጠጥ ጉልበብ እዩ ተረፎም። ሕጂ'ውን እንተ ኾነ፣ እቶም ብትዕቢት ዝበኹሩ ተበለጽቲ፣ ብገጋኦም ከእረሙ፣ ካብቲ ዝካይዱዎ ዝነበሩ ጸይቂ ኪቕጠቡን ኣይደለዩን። ሓደ ክልተ ውስቲ ውንቅስቓስ ተጸግበርዎ ዝነቕሰዎ ዝነበሩ ቀርጠራትን ዝተሸበቡን ውስ ተኻሰሩ፣ ንሓደ ክልተ ኣብ ናይ ውግእ ንገባር ዝነበሩ፣ ዝሰከሩዎም ጉጉያት ካብ ሰራሕ ንኽድርቱ፣ ቀዓዋዊ ገርጂቶም ውን መሪሕነት ከም ዝኾነ፣ መሪሕነት ኪቕሕስርዎ ከኾዝኾነት፣ እዮ ዝደሊ ሰንኮቲ ከዐሰት ከምዘለዎም ኪደፍፍኩዎም፣ ውእንቲ ኖ? ብሕቲ ዱኹነቶም ናይ ደም ውፍባስ ኩነታት ንከፈጥሩ ናይ መዐዓእታ ፈተነኦም ፈተኑ።

እዞም ተበለጽቲ ኣደሓርሓርቲ ዝይፈተዎ ነገር ኣይነበረን። ኣብ ውሽጢ ህ.ሓ. ኣደሓርሓሪ ውምቕንጻላት ንምጋእኽ ኣውራዊ ስምዒታት ንምዕጣቕ፣ በዚ ስምዒት እዚ ሓፋሽ ተጋደልቲ ንምምዛዝ ፈቲኖም። ኣብ መንጎ ብሄራት ናይ ፍልላይ ስምዒት ግምዕጣቕ፣ በዚ ስምዒት ዝ ምርሕሓቕን ምምዝዛይን ንምፍጣር ፈቲኖም። ኣብ መንጎትን ሰለስተ

ምምሕዳራት ዝነበረ ፍልልይ ንምንካይ፡ ዝተገብረ ስምረት ንምብት ታን ፈቲኖም፡፡ ኣብ ወገን ዝተማህሩን ዘይተማህሩን ጋግ ንምፍጣርን ንምንፋሕን ፈቲኖም፡፡ ሰውራዊ ሃምደናታት ተጋደልቲ ናይ ምትርጣር ዝምባሌታት ብምዝራእ ኪበታትኑዎ ፈቲኖም፡፡ ኣብ ወገን ውልቀሰባት ዝነበረ ዘይምርዳኣት ኣጋፊሖም ዝዓበየ ምምቕቓል ክስዕቡ ፈቲኖም፡፡ ኣብ ወገን ወረሰት ተጋደልቲን ተራ ተጋደልቲን ዝነበረ ሰውራዊ ዝም ድናን ሓድነትን ንምስባርን ምርጓሓት ንምፍጣርን ፈቲኖም፡፡ ካብ ውድብ ህ.ሓ. ዐባኢ ምስ ዝኾነ ውድብ ክና ተፈሺሑ ምርጓሓት ንምፍጣር ፈቲኖም፡፡ ንዓመት ዝኣክል ነ/.ሓ. ብሓፈሽ፡ ብፍላይ ደማ ነቲ ታሪኻዊ ተሳእኖን ፖለቲካዊን ዐተሃድራዊን ኣስትራተጂያዊ ኣገዳስነት ዝነበሮ ናይ ቀደም ገንባር ሰራሕቲ ኣልዒሎም፡፡ ትእዛዛት ብምጥሓስን የዩዲ በቑሖም ሄል ብምባልን፡ ፈሉሳዊ ሓባባት ብምዝራእን፡ ያኢ ከም ዝበሎም ብምጕፋርን ኩሉ ዲሲፕሊናዊ ስርዓታት ሰባቢሮም፡፡ ተጋደልቲ ብተዘዋዋሪ ወገንዊ ስረ ስነ-ፍልጠትን ስረ-ትምህርቲን ንኪሕቶ ደፊ ሪኦም፡፡ ብጅሆ ወገንዊ ኪፍትሑ ዝነበሮም ኣርማታት ተጋንዞም ከም ዝተርፉ ገይሮም፡፡ ነውድብ ህ.ሓ. እዘ ዘይብሃል ነውራም ጸርፈታ ትን ኣስማትን የሎዎ፡፡ ንንሑሃት ሰውራውያን ተጋደልቲ፡ ዘይገበሩ ዖን ዘይበሉዖን ክናዑረፍን፡ ዘይበዮም ክናሃቡን፡ ያኢ ከምዝበሎ ክናሽረፍን ኣጸሎዎ፡፡ ሰውራውያን ተጋደልቲ ንምቅያዕን ንምክፋእን ሓፋሽ ተጋደልቲ ንምብትታንን መሰረት ዘዋብሉ ጠበታትን ጸሑፋትን ክናፈጠሩ ምንዛሕ ፈቲኖም፡፡ ሰውራውያን ተጋደልቲ ጊጋታት ምእንቲ ኪፍጽሙ ብብዙሕ ወገንታት ንምድፋእ ፈቲኖም፡፡ ሕቡር ኣደራድራ ስልቲታት ብምዝውታር ንብዙሓት ተጋደልቲ ወበርጨ ኪገብሩ ፈቲኖም፡፡ ......እዚን ካልእ ንብረታዊ ረብሓኦም ይጠቅሞም ዝበሉዎ ዓኸለዩ ዘዋብሉ ኣደራድራ ፈተነታት ፈቲኖም፡ ናይ ውድብና ንኽሓትን፡ ናይ ተጋደልቲ ተቓባልነትን ዘለዎ ክፉዝብል፡ መሰረታዊ ዘይኮነ መጥርጣ ራትን ሸሪዒ ከምዘተርፍ፡ ሓድነት ውድብና ከምዝዝንበዝ፡ ጸላኢቲ ንምቅያዕና ፀደል ከምዘረኽቡ፡ ዝሃነጽናዩ ሰውራዊ ወደብራትን ስራሓ ትን ከምዝፈርስ፡ ንደሪቶ ተመሊስና ከምብቕዶሽ ኣብ ጸዐሪ ከምንእቶ ብሰንኮም ዘጠፍእ ንምምላስ፡ ብዓፃ ናይ ከነቶፍኦም ዘይገባእ ዓሉ ለይ ዘዋብሎም ጀጋኑ ብሰት ንኪኸሩል ኣገዲዶም ኢዮም፡፡

ምስናይቲ ዝነበረ ብዝሒ ናይ ሓደስቲን ዓይነትን፡ ንተበለጽቲ ጥዑም ዘብን ኩነታት ናይቲ ውድብ ብጠቐላላኡን ደሓሪ ምትንካፍ፡ ኣብ መጀመርያ ናይቲ ምንቅስቓስ ዲሲፕሊናዊ ስጉምቲ ምውሳድ ዘይተኻእለ፡

ዘይከኣለን ኣብ ርእሲ መንበሩ /ግብዛዊት ጉልሑ ይርከብ ነበረን/
እንዳር ቶም መዕነውቲ ዝተወሰደ ስጉምቲ ኣይነበረን፡፡ ናይቲ ዲሞክ
ራስያዊ ንቁሩሽ ዝውክል ሕንጻጽ ዝነበረ ኣረኣእያ ደማ፡ ኣብ ርእሲ
እቲ ንተበለጸቲ ዝጥዕም ኩነታትን፡ ሃገራዊ ምቅልቃል ናይቲ መዕ
ነዊ ምንቅስቓስን፡ ናይቲ ሰውራዊን ዲሞክራስያዊን ሓፋሽ ከይተወደበ
ምጽናሕን ምዝንጋዕን ጠንቂታት ከምዝኾነ ተገቲኑ፡ ዝኾነ ናይ ሃውኽ
ስጉምቲ ከይወሰደ፡ ሓፋሽ ምስ ነቕሐ ጥራይ ስጉምቲ ክውሰድ ስለዘ
ከኣለ፡ እቶም ተበለጽቲ ብመጀመርያ ክቕልዑን ክሽሸሑን ኣለዎም ዝብል
ኣረኣእያ ነበር፡፡ ዝኾነ ፀቕጢ ናይ ሓይሊ ስጉምቲ ደማ ኣይወሰደን፡፡
ነቶም ዝተታለሉ ይትረፍ፡ ነቶም ዝንቀሳቐሱ ዝነበሩ ተበለጽቲ'ውን
ተረኺቡ ከረድእ ፈቲኑ ኢዩ፡፡ ምስናይቲ ዝርእዮ ዝነበረ ዓቕሊ ግን፡
እቶም ኣዕነውቲ ልቦም ኣትረሮም፡ ጸይቂ.......ፈጠሉ.......ጸይቂ
ኣብ ዝብል ስነ-መጉቶም ስለዝቕጸሉ፣ ነቲ ሓይልታት ከብዚ ንላዕሊ
ደስኪሉ ከባብ ዝደርኾ ቶም ኢለክ ምርኣዩ፡ ናይ መዕናዊ ሓሳፍነት
ምስኳምን ሰውራዊ ንቡእከ ምርባዕን ስለዝኾነ፡፡ ኩሎም ናይ ምንቅስ
ቓስ ናና ተዋሳእቲ ከምዝኣሰሩ ገይሩ ነቲ ዝነበረ ኣዕናዊ ምንቅስቓስ
ዲሲፕሊናዊ መደምደምታ ገበረሉ፡፡

ብ30/6/74 ደማ፡ ሓንቲ ፈረዲት ከዒቲ ዩፀዓ ናይቶም ዝተኻሰሩ
ናይቲ ኣዕናዊ ምንቅስቓስ ናና መሪሕቲ ፍርዲ ክህብ፣ ጉባኤ ምስ
ሃበት ናብ መሪሕነት ከተቕርብ፡ መሪሕነት ደማ ምስ ውሽጣዊን ወጻኢን
ውደባዊ ኩነታት ኣሰማሚዑ ነቲ ፍርዲ ኣብ ግብሪ ተውዕሉ፡ ንተጋደልቲ
ደማ ኪትገልጽ ተወሰነ፡፡ መሪሕነት ደማ ኣብ 11/8/75 ኣብ ዝገ
በረቶ ናይ ምሉእ ኣባላት ኣኼባ ኣጽኒዓ ኣብ ግብሪ ከምዝውዕል ገበ
ረቶ፡፡ እቲ ውሳኔታት ኣብ ፍሉይ ጽሑፍ ዐይ ብተጋዳላይ ክገለጽ ኢዩ፡፡

እዛ ጽሕፍቲ እዚኣ፡ መሪሕነት ነቶም ነቲ ኣዕናዊ ምንቅስቓስ
ዘበገሱ ጸዊዓ ርእይቶ እንተለዎም ብጽሑፍ ከቕርቡ ምስ ሓተተቶም
ኣብ ኣጋ መዐዓልታ 10/73 ብመሪሕነት ኣፍዐርዩን/ ዝቐረበት
ኢያ፡፡

ብትርጉም ዲሞክራሲ ከንጅምር፡፡ ዲሞክራሲ ማለት ህዝባዊ ምምሕዳር
ማለት ኢዩ፡፡ ህዝባዊ ምምሕዳር ከኣ መሪሕነት ብህዝቢ ይከየዱ
ማለት ኢዩ፡፡ መሪሕነት'ከ እንታይ ማለት ኢዩ፧ መሪሕነት ናይ ዕቑ
መደበት ኣጽኒዑ ሕንጻጻት ዝትልም፡ ዝተተለመ ዕቑ ኣብ ግብሪ ንከው
ዕሉ ንፈጸምቲ ኣካላት ኣእዋም ሂቡ ዝጠራነፍ፣ ድሕሪ ምፍጻም ዕቑ
ብንቡእ ዝተኻየደን ዝተጋገየን መርሚሩ ዝቆጻጸር ማለት ኢዩ፡፡ ስለዚ

ደሞክራሲያዊ ውድብ ግለት፡ ኣብ ምትሳም ምጥርናፍን ምቕናዳርን ንኺ
በላት ግሕበር ዘከፍል ግለት ኢዩ፡፡

ናብ ውድብና ክንምለስ፡ ኣብ ህ.ሓ. ናይ ዲሞክራሲያዊ ምምሕዳር
እንታይ ጉድለት ኣሎ፡ ምምሕዳራዊ ጉድለት ውድብ የዕዋው ዘርኡ ኣብ
ደረጃ ምፍጻም ኢዩ፡፡ ናይ ትንቢ ምፍጻም መሰረት ትንቢ ምሕንጻጽ
ኢዩ፡፡ ዘየዳርጽ ትንቢ ምፍጻም ከኣ መሰረቱ ጉድለት ቅጽጽር ኢዩ፡፡
ኣብ ውድብና ክምዚ ዝኣመሰለ ብዙሕ ገጋታት ተፈጺሙ ኢዩ፡፡ ንምትንታን
ንኸቕለና ንውድብና ኣብ ሰለስተ ጉጅለታት ከፊልና ዘተገብረ ጉድለታት
ንመልከት፡፡

፩. ቅጓልታት፡ ቅዩለታት ዘህነጸሉ ናይ ምክንያት ናይ ጸላኢ ቅዩሊ፡
ብውግእ ምስባር ስለዘጋጠመ ጉድለት ምምሕዳር ኣብ ቅዩላታት ዘርኡ ዐ
ግእን ከመይ ከምዘከየደ ብምምርማር ኢዩ፡፡ ዝዓበየ ናይ ውግእ ምፍጻም
ጉድለት ዘርኡ ናይ ምጥርናፍ ጉድለት ኣብ ዘርከበሉ እዋን ኢዩ፡፡ ጉድ
ለት ምጥራናፍ ብሪሁ ዝከሸሕ ደጋ ዐታሃደራትና ብጻዕሚን ስሳእን ፈሳ
ልጥሙ ምፍሳጥ ኣብዘሰክኑሉ ግዘ ኢዩ፡፡ ቅጓልታትና ብገቦእ ተኻኺቦ
ኩናት ሰድ-ሕድ ካብ ዝጀመረሉ ግዜ እዚ ጉድለት ከቢና ዓርጋ ኣብ
ኣትናዩ ውግእ ተፈለዩ ኣይፈለጥን፡፡ ኩሉን ዓውደታት ኩናት በብሓደ
ንመልከተን፡—

ሀ. ዓዲቶ፡ ኣብ ማእከላይ ብልሒ ዝነበረ ቅዩልና ኣንባር የዓናይ
ብልሒ ተሰሊፉ ንዝነበረ ሓይሊ ጸላኢ ዓርጋ ንምሉእ መዓልቲ ከጥ
ቅዕያ እንዓኪኣሉ ከም ብጻዩ ብምውሳድ ዝዓበየ ክሰረ ኣብ ጸላኢ
ከውድዩሉ ዝኽእለሉ ምቹእ ኩነታት ቀሊሉ፡፡

ለ. ጥሩቅሩቅ፡ ኣንባር ጸላኢ ብበጾትና ዘተገብረ ደብያ ብጾትና
ምሁናም ዘይፈለጠት ቀንቲ ጋንታ ከጸቕጥሞ፡፡

ሐ. ሂዐልዐ፡ ብሰዓን ዝነበረ ንገበርና ብዲሕሪት ክሕዝ ኢሉ ዘ
ወጹ ብጾትና ተዘበጡ፡፡

መ. ገረገር፡ ናይ ኣጦጥያሬ ቅዩሊ ንቕንዝ ብዘተሳእኑ ብጾትና ተዐጺዓ፡፡

ሰ. ገልዐ፡ ጸላኢ ከጥቅዐ ዝኣተወ ጉጅለ ብዲሕሪት ተዘኸሰ፡፡

ረ. ገረገር፡ ብጾትና ንንብዱኣዶም ተዐጺዖም /ውግእቲ ምን ቛቛዩ/

ሠ. ፋሕ፡ እብዚ ዓውዲ ውግእ እዚውን ብጾትና ንብጾቶም ዐጺዖም /ውቅሰ
ብልቲ እጹሪስ/.

2. ክፍልታት፥ ሰንደ ዘቕርቦ፥ ዕጥቂ ዘዓለዩ፥ ቁጽስቲ ብጾት ዝሞ ልምሳ፥ ንህዝቢን ንሰራዊትን ናይ ሕክምና ኣገልግሎት ዘዐፍዩ፥ ንሰራዊትናን ንህዝብናን ዘንቅሑ፥ ንህዝብናን ፕሬቶትናን ብዓወትና ዘበስሩ፥ ንበሳኢ ብስዕረቱ ዘዳህሳን ክፍለታት ተሃኒጸን ኣለዋ፡፡ ብውድብና ጉዳለት ገን ዘበዝሐ ክፍልታት ዘንብኦን ውድብና ቁገዝ ከነ መምርሒ ኣይረከበን ኢየን፡፡ እዚ ይትረፍ ገቡአ ናይ መሪሕነት ሰንሰለት ዘበዝሐ ኣይፈልጣን ኢየን፡፡ ንክንገልጾ ከቖዕመና በብክፍሉ ዘሎ ኣብነታት ጉዳለት ንርአ፡፡

ሀ. <u>ክፍሊ ዜናን መንቀሳቕሲን</u>፥— እዚ ክፍሊ እዚ ናይ ውድብና ናይ ኩነታት ሰውራ ንህዝብን ንተጋደልትን መዘርግሕን መነቓቕሕን ኮይኑ ከብቕዕ፣ ውድብና ኪዝርገሐ ብዘደልዩ ቁጠባት ዐይ ዶማ ኪነቓቑሉ ብዝገብኦ ኣርእስትታት መሪሕነት ጊዜያዊ ምምይያጥ ኮነ ምምክካር ጊሬትሖም ኣይትፈልጥን ኢያ፡፡ ንኣብነት እዚ ውድብ'ዚ ዶኲሪ ሕጂ ካብ ዓዓ ንምክልካል ንዓዓ ኣብ ምጥያዕ ቅዲ ፖለቲካውን ቅዲ ውገኡን ኣብ ዚገበረሉ ጊዜ ክፍሊ ዜና ብተቓላሳፊ ዐረ ኢዩ ሰዊዑ፡፡ ብገዛእ ርእሱ ክፍሊ ዜና ፋሰባት ኣብ ዘቐርበሉ ጊዜ ዶማ ብዘዓጽገብ መረዓእታ ኣብ ቁጸ ከለተ ጊዜ ተነቒጉ፡፡ እዚ ክፍሊ'ዚ ብተዐባኺ ቁሳፊሎ ተዐለዶ ኢዋብ እኳ እንተ ተባህለ ርከብ ምስ ኢሳያስ ኢዩ፡፡ ተዐለዶ ስለምንታይ ስርሑ ንከክይዶ ምሉእ ቑሳፍነት ኣይዐሃቦን፤ ዐይ ከልአ ሰብ ስርሑ ኣይቁዘን፤

ለ. <u>ክፍሊ ሕክምና</u>፥— እዚ ክፍሊ እዚ ናይ ሕክምና ጉዳዮ ንተጋደልቲ ከዐፊ ቅዱዊ ውገእን ጉዕዞን ኪዓክር ዘገብኦ ኪነሱ ስለዘይዓኸር ብዙሕ ሰዕቢን ኣትሪፉ ኣሎ፡፡ ንኣብነት ኣብ ከበሳ ዘሎ ብጾትና ናይ ፈውሲ ሽግር ዘጋጥሞም ዘሎ ቁጸ ምኽንያት ኢዩ፡፡ ናይ'ዚ ክፍሊ እዚ ቁሳፊ መብ ኢብራሂም ኢዩ ነይሩ፡፡ ካልእ ይትረፍ ዖሳ ሕመማት እናምጽአ ዘሰናብት ገን ኢሳያስ ኢዩ፡፡

ሐ. <u>ክፍሊ ሰንደ</u>፥— ልክዕ ከም ሕክምና ክፍሊ ሰንደ ቅዱዊ ውገእ ዐይ ጉዕዞ ዐይ ዶማ ናይ ነዊሕ ሕንጻጻት ከውጽእ ስለዘይዓኸር ዐይ ምሉእ ቁሳፍነት ስለዘይዐሃብ ተጋደልቲ ኪሂነፍም ዘይገባእ ብዙሕ ጥዒት ኣጊኒፍዎም፡፡ /ጥዒት ጥሩቅሩቅ፣ ጥዒት ኣገህ ቶብ፣ ጥዒት ገልዕ፣ ጥዒት ከበሳ፡፡/ ብዛዕባ ሽግር መንገዲ'ውን ምሉእ ምምኽካር ተገይርሎም እንተዚክውን በዓል ብዓይ በረኸት ብጸላኢ ኣይመተዃዙን፡፡

መ. ብዛዕባ ክፍሊ ታዕሊም ዕያበ ብረትን እውን እዶቂኸና እንተ

ዝይፈለጥና ብዘይብቕዐ ናይ ቀሳፍነት ሮመኛያል ዝረከቦ ደገዎ እንተ ዘሕተቶ ዘዝርዝርያ ኣይሮተባእኒን እወሰና፡፡

3. ፍሉይ ዕቃታት፥

1. ካብ ከበሳ ምኸታብ፡— ብሰንኪ ናይ ክሳሳ፡ ምስ ህዝቢ ምርዳእን ናይ ሕክምናን ናይ ኣሰነይቲ ቀጸሪ ጉዱለትን ብዙሕ ሽገርን፡ ዮት ናይ ብብትን ከም ዝጊነፈ ገፈልዋ ኢና፡፡

2. ሰለይቲ፡— ኣብ ሰልፍና ሰለይቲ ክውሕዱሉ ዝኽእሉ ናይ ህዝቢ ማሕበራት ሃኒጽካ ብኣታተን ምክታብ ኢዩ፡፡ ነዚ ክጸንዕ ቀሳፍነት ዝ ማኛል ኣካል ብንፁእ ስለዘይተፈጥረ ገን ሽገር ሰለይቲ ንውዳብና ከባብ ሕጊ የሰቕቕ ኣሉ፡፡

3. ጉዕዞ ናይ ቀጋለታትና ንከበባ፡— እዚ ጉዕዞ እዚ መጽናዕቲ ስለ ዝይተገብረሉ ብበትና ብሰንዩ፡ መዶሃኒት...ዐዘተ. ይሸገሩ ኣለዉ፡፡

ርክብ ምስ ህዝቢ፡—

ውድብና ንህዝቢ ኣብ ክንዲ ቶሪቡ ዝረድኦም፡ ሪሒቁ ብበትሪ ኢዩ ክረዲኦ ዝጸሊ፡፡ ካሰሮርዎ ምስ ገባር ኣብ ኣልጊን ክመይ ጊሩ ክሮዚተ ረዓዶ ነዚ ብቅዐ ምስሽር ኢዩ፡፡

...እዚ ኩሉ ጉዕዞ ክመይ ክእረዎ ኣይተኻእለን፧

ንዘየደርጽ ገጋ ኣብ ቁዶ ውዱብ ዝኃጽእ እቲ ውዱብ ንገዛእ ርእሱ ዘየጻጸረሉ፡ ዘማጻርየሉ፡ ኣከላት ኣብ ዘይህልዐሉ ጊዜ ኢዩ፡፡

ናይ ተርዓንን ርእይቶ ምሃብን መሰል፡

ዘበዝሕ ተርዓን ዐይ ርእይቶ ንናይ መሪሕነት ኣተቓባሰብ ዝያዐም፡ ዐይ ናታ ገበን ዝገልጽ ስለዘኛን መሪሕነት መልሲ ዘህበን ብምፍርሂሕ ኢዩ፡፡

ርእይቶ ምጽሓፍ ዚተከላከሉ፡

ካፈዐርዩ ተኸሉ፡ ኣሰሩ መለክ፡ ርእይቶ ክይፀቡ ብኢሳያስ ተከልኪሎም፡፡ ገርማይ በሀረ ነበሬኺ ዐዲ ፈንቀል ስለዘነየፍ ሰላዋ ኢዩ ዘጠውን ዝብል ጸብጻብ ተመቒሳሉፍያ፡፡

<u>ዚ ተዐኛዩ፡</u>

ተመስገን በርሄ፡ ኢብራሂም፡ ካልኣዊን ስራጅ፡ ወዘ ተስፋሚካኤል።

<u>ምፍርራሕ፡</u>

መሪሕነት ንዘይዐመያ ስልጣን ደልዮም ኢዮም፡ መንግስቲ ኪገልብጡ ኢዮም እንተባበለት ከተፈራርሖ ትፍትን።።

እዛ ጽሕፍቲ እዚኣ ዱሕሪ በቲ ነቲ ኣዐናዊ ምንቅስቓስ ዘበገሶ ሰበት ዚቀረበ ጽሑፍ፡ ብብዓይ ኢሳያስ ኣብ መዐዓእታ 10/73 ዚኛረበት ወልቢ ኪትከውን እንከሎ፡ ብምሉኣት ኣባላት መሪሕነት ቀብለቲ ጀሪና፡ ኽንዝ ኻ ብመሉኡ ቁዶ ከብቲ፡ ናብ ናይ 6/11/73 ኣኼባ ናይ ዐከልቲ ተጋደልቲ ኪኛርብ ተሓቢቡ ዘነበረ ኢዩ።።

ኣብዘን ዘሓለፋ ክልተ ዐርሒ /ዱሕሪ ምኽንናጽ ናይ የዓዓይን ካልኣይን ዐገናት ህዝባዊ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ/ ኣብ ዐሽጪ ዑ ዱብና፡ ሓደ ሕማቅ ናይ ሽለክን ሕጫታን ምሽሳመን ኩነታት ተፈጢሩ ከምዘሎ ካይ ትስሕትያን ኢኹም።። ሓደ ክልተ ብፀት እውን ርኢዩ ኾም ኣኛሪበሞ ነይሮም።። ኣብዚ ናይ ሎሚ ዘረባይ ዱግ ኣብ ካልእ ኣርእስታት ቃደሚ ምእታዐይ ናብዚ ጽሑፍ'ዚ ዘሎኒ መልስን ርእይቶን ኪ ህብ ኢና።።

ነዚዐን ይዥን ነጥቢ ኣብ ዝዝተየሉ እየን፡ ታሪኻዊ ምዐባለ ናይዚ ሓይልታት እዚ ቃደሚ ናይ ሓዱ ሕዱ ኩናትን ኣብዚ ዘሎናዶ ሓዱ ሕዱ ኩናትን ቕፈለጥያ ከም ምጀንኩም ኣብ ገምት ኣእትዩ'ኪ እንተኸንኩ፡ ምዐባለ ናይዚ ሓይልታት እዚ ብፍላይ ዱግ ናይ እቲ ከ ልኣይ ዐገን ህዝባዊ ሓይልታት ዘበሃል ዚነበረ ሓጸቢያ ዚፈለጠ/ ዘርዘረ ንበይኑ ጽሑፍ ከቀርብ ከምዚኾንኩ ከዘከክረኩም ይፈቱ።።

መእተዊ ናይቲ ዚነበረ ጽሑፍ "ደሞክራሲ" ብእኽብሉ ቀዐምቲ ቓል ዚጅምር እዪ እንቸሽነ፡ ብዛዕባ ትርጉም ደሞክራሲ ተየሂቡ ዘሎ እገላልጻ ኪዘረብ ኣይደልን።። ምኽንያቱ እቲ ትርጉም ትርጉም የብሉን።። ኣብ ገብሪ ናይ ኣየዓዐሳኡ ተዘርዚሩ ዘሎ ወገለጺ እውን ንሓደ ዐገን ንደሞክራሲ ቀረይ ንበይኑ ዐቢዓ፡ ናይ ዓእከልነት ጉኒ ረቢው ዘዘረብ ስለዝኾነ ኣኻሊ ዘይኾነ ጉጉይ እተሓሕዘ ናይ ሓደ ኣርእስቲ ኢዩ።።

ደሞክራሲ ማለት ህዝባዊ ምምሕዳር ማለት ከምዝኾነ ማንም ዘ ስሕቶ ኣይመስለናን። ኣብ ሎሚ ሕብረተሰብ ደሞክራሲ ኣሎ ዘበሃል ድማ፣ ናይቲ ዘብዝሕ ህዝቢ ደሞክራሲያዊ መሰላት ተሓልዩ ምስ ዝኸበ ዶ እዩ። ደሞክራሲያዊ መሰላት ተሓልዩ ዝኸበዶ ንዕኡ ዝውክል ስር ዓት ዐዩ ኣካላት ምስ ዝህሉ እዩ። እዚ ኣካላት'ዚ ዐዩ ስርዓት ድማ መሪሕነት ናይቲ ህዝቢ እዩ።

እቲ ነቲ ህዝቢ ዝውክል መሪሕነት ካብቲ ሕብረተሰብ ዘሎ ዶ ልዩነት ርእይቶታትን ናይ'ቲ ህዝብን ኩነታት ሃዋ ቱን ኣዶዲዩ ይፈ ለጥን የጽገዐን፣ በዚ መሰረት'ዚ ጽንዐ ሕንባጽ ናይ መሪሕነት ይህብ።

ሽገር ኣብ ዘርከብ እናን ናይ'ቲ ሽግራት ፍታሕ ይረክብ።

ሃገደበታዊ ውሳኔታት ኣቃ ከንዲ ምውሳዱ ናይቲ ዝዐስደ ውሳኔ ታት ጽፉፍ መጽናዕቲ ገይሩ፣ ቁንባብ ምስ ተወሰነ ኣብ ግብሪ ከምዘ ውዕል ይገብር።

እቲ ዝተወሰነ ውሳኔታት ካብ መሪሕነት ናብ ታሕተዎት ኣካላት ናይቲ ምምሕዳር የሕልፍ።

ኣብ ታሕተዎት ኣካላት ዘሎ ጠንፈራት መሪሕነት ድማ ነቲ ዝሓ ለፈ ውሳኔታት ተቐቢሎ ኣብ ንጥሪ ከንዲ ምውዓል፣ ትርጉሙ ብምልኡ ምእንቲ ክርዳእ፣ ኣሳቢቁ ጹኑሪ መጽናዕ ኣብ ግብሪ ዝውዕሉ ኣገባብ ኣጽኒዑ ኣብ ግብሪ የውዕሉ።

ናይ'ቲ ኣብ ግብሪ ዝውዓሉ ውሳኔ ፍርያትን ጌጋታትን ምስረ ለጠ ድማ፣ ናብ'ቲ ነቲ ውሳኔታት ዝሕለፈ ላዕለዎይ ኣካል ጸብጻብ ርእይቶኡን ስርሑን የማሓላልፍ።

እቲ መሪሕነት ነቲ ጸብጻብ ኣጽኒዑ፣ ነቲ ፍረታት ዘሃበ ኩነ ታት ኣማዕቢሉ ጌጋታት እና ኣረመ፣ ናይ ተመኩሮኡን ኣገባብ ስርሑን ምዕባለ ይገብር።

ከምዚ ኢሉ ካብ ሎሚ ናብ ከልተ፣ ካብ ከልተ ናብ ሰለስተ፣ ካብ ሰለስተ ናብ....ዐዘተ. እናኣማዕበለ ንቕድሚት ይንስንስ። ማእከልነት ዘለዎ ደሞክራሲያዊ ምምሕዳር ድማ ከምዚ እዩ።

መሪሕነት ብህዝቢ ይኸየድ ክበሃል እንከሎ፣ ኩሉ እቲ ህዝቢ የማሓድር ማለት ኣይኮነን። ናይ ህዝቢ መሪሕነት ማለት ድለት

ህዝቢ ዝውክል መሪሕነት ዓለት ኢዩ። ናይ ህዝቢ ምምሕዳር ዓለት ደማ ንጸላት ህዝቢ ዝውክል ምምሕዳር ዓለት'ዩ'ምበር ህዝቢ ብምልኡ ዘማሓድር ዓለት ኣይኮነን። ህዝቢ ኣእሚኑ ይፍጽም።

ጸላት ናይ ህዝቢ ዘይውክል መሪሕነት እንተጸኒሑ ኾይኑ፣ ብገ ዙሩ እቲ ህዝቢ መንጢሉ ይድርብዮ።

ኣብ ቀፀ ሰውራዊ ውድብ ከመይ ዝኣመሰለ ዲሞክራሲያዊ ምምሕ ዳር የድሊ:

እቲ ውድብ ከም ውድብ ምስ የሙ።

— ኣባላት ናይቲ ውድብ ብምሉኦም /መሰል ዝገብሩ ዘበሉ ኩሎም/ ንውድቦም ዝውክል ዝለዓለ ሕጋዊ ስልጣን ብዲሞክራሲያዊ ኣገባብ ይ መርጹ።

— እዚ ሕጋዊ ኣካል'ዚ ናይ ውድብ ፖለቲካዊ ሕንጻጻትን ኣታሃናንጻኡን ዝምድና ከፍሊ ስራሕቶን ኣካላቶን፣ ሕጋጋትን ኣጽኒዑ ድሕሪ ምሕንጻጽ ናይቲ ውድብ ፈጻሚ ኣካል ዐይ መሪሕነት ይመርጽ።

— እዚ ሕጋዊ ኣካል'ዚ ከምዝለዓለ ስልጣን ናይቲ ውድብ መጠን ፍሉይ ዐይ ጽጋ ገለጽ ስልጣንን፣ ግቡእን፣ ግዜን ይህልዎ።

— እቲ ዝተሰነጸጸ ናይ ስራሕ ትልምታት ኣብ ገብሪ ድሕሪ ምውዓሉ፣ ፍረታትን ፒጋታትን ኣጽኒዑ ዘኽርመሉን ዝዳባበረሉን ምዕቢ ናይ ኣኼባ እዋናት ይፈሊ።

— እቲ ዝተመርጸ መሪሕነት በቲ ሕጋዊ ኣካል ዝሰኣሉ ውድባዊ ኣተሃናንጻ ናይቲ ውድብ ኣካላትን ከፍሊ ስርሕትን ፈላልዩ ንነፍሲ ወከፍ ኣባል ናይቲ ውድብ ከም ዓቕሙ ናይ ስራሕ እማሙ ይህብ።

— እቲ መሪሕነት ነቲ ብሕጋዊ ኣካል ዝተተለመ ናይ ስራሕ መደባት ምስቲ ዘሎ ኩነታት ኣዛሚዱ ደረቕ መጽናዕቲ ብምውሳድ ውሳኔታት ናብቲ ከፍሊ ስራሕት የማሕላልፍ።

— እቲ ከፍሊ ስርሕት ነቲ ዝተዋህበ ውሳኔታት ናይ ኣብ ገብሪ ኣዕዓ ቢሉ ኣገባባት ኣጽኒዑ ነቲ ምዕቢ ስራሕት ኣብ ገብሪ ምስኣውዓሉ፣ ናይ ስራሕ ጸብጻብ ምስ ርእይቶ ናብ መሪሕነት የማሕላፍ።

— መሪሕነት ነቲ ጸብጻብ እናጽንዐ ፒጋታት እና ኣረመ ነቲ ከፍ ብዘሕ

ወገፈር ክፍሊ ስርሓት ዘመጸ ርእይቶታት ኣሎ፡ ሓደሽ ናይ ስራሕ መደባት ገይሩ ዕባኔታት የሐሳስብ:: ዝሓለፈ ዕባኔታት ኣብ ግብሪ የዐዕሉ...ወዘተ:: ከምዚ እናበለ ነቲ ብሕጊ ኣካል ዝተሓንጸጸ ናይ ስራሕ ትልሚታት ኣብ ግብሪ ከም ዝውዕል ይገብር::

— ኣብቲ ዋዕብ ናይ ኣኼባታት እዋናት ነቲ ሕጋዊ ኣካል እናዓደመ ናይ ስርሑ ጸብጻባት የመሓላልፍ::

— ኣብቲ ዋዕብ ናይ ኣኼባታት እዋናት ኣብቲ ሕጋዊ ኣካል ነቲ ቀጻሊ ዝሓለፈ ዕባኔታትን ናይ ስራሕ ትልሚታትን ኣብ ግብሪ ከውዒ ኢሉ ከም ዝዐዓለን ቀንዐን ጉጉን ኣጋጢሙ ጉጉታት ኣሪሙ ሓደሽ ዕባኔታትን ናይ ስራሕ ትልሚታትን ንዋዕብ እዋናት የመሓላልፍ::

— ከምዚ እናበለ ናይ ስራሕ ምዕባለ ካብ ሓደ ደረጃ ናብ ዝለዓለ እናደየበ፡ ናይ ስራሕ ምቅሕሓርን ምትእርራምን ተሎኡ ምድላብን እናተገብረ ሓደ ውጹብ ናይ ፍሉይ መድረኽ ዕማሙ ፈጺሙ ናብ ካልእ መድረኽ እናሸጋገረ ሰውራዊ ነገታኡ ክበጽሕ ዓወት ኣየደርጽን::

ኣብ ሓደ ውጹብ እንታይ ዓይነት ዲሞክራስያዊ መሰላት ክህሉ ይግባእ፡

- ርእይቶ፡ ነቐፌታ፡ ምርዓን ምቅራብን፤
- ኣብ ኣኼባታት ምስታፍን ምዝታይን ሓንጻጽ/፤
- ናይ ክትመርጽን ክትምረጽን መሰል ሓንጻጽ/፤
- ኣድላዪ ዘይብሉ ናይ ስራሕ ዕድል ከም ዓቅሙ ከዐ ሃበካ፤
- ዘይምሕሳዕ፡ ዘይምጽራፍ፡ ዘይምፍራሕ፤
- ናይ ዓለት፡ ሃይማኖት፡ ብሄር...ወዘተ. ኣድላዪ ከይግበረልካ፤
- ናይ መንበሪ ልብስን ካልእ ዕቑቕን ማዕርነት፤
- ናይ ዕረፍትን ክንክንን ሓልዮትን ማዕርነት፤
- ናይ ስድራ-ቤት ሓልዮት ማዕርነት፤
- ኪትዕለም ኪትዕልም፡ ኪትምሃር ኪትምህር፤
- ዕትየደራዊ ስሪሒታት ኣብ ዘፍጽመሉ ጊዜ ምዝታይን ርእይቶ ምቅራብን ...ወዘተ::

እዚ ኹሉ ዓይነት መስላት እዚ ዐይ ቁርነታት'ዚ ገገ ዝተቐየደ ዐይ ናይ ዲሲፕሊን ስርዓት ዝሐዘ እንተዘይኮይኑ ጅንገርገር ስለዝፈጥር ናይ ውድብ ትርጉም ደጋ ስለዘጥፍእ፡ ብስንበለት ክባበሩ ዘሰርሕ ኩሎን ይገብኦ፡፡ ንሳቶም፡—

1. ቁጸ ሰብ ትእቲ ውድብ፣
2. ካብ ናይ ዑቁባት ናይ ብዙሓት ርእይቶ ከምዘስዕር፣
3. ላዕለዋት ሓለፍትን ታሕተዋት ሓለፍትን ከምዘለዉ፣
4. ኩሉ ኣካላት ዐይ ክፍለ ስርሒት ውድብ ትእቲ መሪሕነት ከምዘኽኑ፣
5. ናይ ሰበር መሪሕነትን ፍሉይ ሓላፍነትን ከምዘሎ ፈሊጥካ፣

ዘተዳህበካ ትእዛዝት ተረዲእካ ብቕሪጽነት ኣብ ግብሪ ምውዓል፡ ርእይቶኻ ሂብካ ርእይቶ ብዙሓት ምኽታል ኣድላዪ እዩ፡፡

ብዚኦካ'ዚ መስላት ናይ ነፍሲ ዐከፍ ኣባል ተሓላፊ ከምዝጠቕዩ ዘገብር ሕንታት ኣሉ፡፡

እዚ ኹሉ ገምት ከይተናህበ ምትእምማንን ምትሕርራምን እንተደኺ ዘይሃልዩ ዝኾነ ይኹን ዓይነት ምምሕዳር ብግቡእ ክሰርሕ ኣይክእልን እዩ፡፡

ኣብ ሰልፍና ህዝባዊ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ ብዙሕ ውድባዊ ጉድለታት ከምዘሎ ኣይንስሕትን ኢና፡ ናይ ጠንቂ ናይዚ ጉድለታት'ዚ ድማ ሓደ ውድብ፡ ሓደ ፖለቲካዊ ሕንባጽ ስለዘዓልቦ እዩ፡፡ ህዝባዊ ሓይላታት ሓርነት ኤርትራ ቀዳማይን ካልኣይን ጋብላን እና ተባሂለ ኣብ ሰለስተ ምምሕዳራት ተኸፋፊሉ ከምዝነበረ፡ ገና'ውን ህዝባዊ ሓይልታትን ጋብላን ተባሂሉ ኣብ ክልተ ፍሉይ ምምሕዳራት ከምዘሎ ዓገም ኣይስሕትን እዩ፡፡ ነዚ ነገባይ ዝኾነ ምምሕዳራት ከምዘሎ ዘጽንሐ ጠንቅታት ድማ ታሪኽ ክፈጥረን መዕበለን ናይቲ ነገባይ ዝነበረን ዘሎን ምምሕዳራት እዩ፡፡ ርሑቕ እንተኸድና ድማ ናብ ታሪኽ ብረታዊ ተጋድሎና ንመልኽ፡፡

እዚ ኩነታት'ዚ ደስ ኣብልያ ከምዘሎ ኪኖስል ዝደሊ ሰብ ኣሎ ደ፧ ነዚ ከምዚ ዝካመሰለ ምምሕዳር ቀኒዑ'ዩ ዝብል ተጋዳላይ ምተረኸበ'ዶ፧ ሓደ ዘርከብ ኣይመስለንን፡፡

እዚ ከንዲ ዝኾነ ድማ ኣብ ውሽጢ'ዚ ዘሎ ናይ ምንቅስቓስ ሓርነት ዘይህብ ናይ ሓደ ሕድ ኩናት ኩነታት፡ ነቲ ዝነበረ ዝተፈላለየ

ምምሕዳራት ንመጥርናፍ ካብ ጊዜ ናብ ግዜ ብዙሕ ጻዕሪ ተገይሩን ይ
ገበር ደኣ ኣሎን። ነዚ ነገራት እዚ ኣብ መፈጸምታ ንምብጻሕ ኣብ
ዝገበር ጻዕሪ ሓደ ሓደ ጉድለታት ኣሎ። ንዑኡ ንምዕንቃፍ ዝኽእሎ
ተንኾል ገን...እንጊዒ።

ነዚ ስጉምቲ'ዚ መቕበልታን መደለደልን ንኸሽውን ብዝኾነ እቲ ኣብ
ቀዳማይን ካልኣይን ዐገና ህዝባዊ ሓይልታት ዝነበረ ክልተ ምምሕዳ
ራት ተደምቢሱ፣ ይ ተሃደራት ተፋናፊሶም፣ ንገዛኡ እቲ ዝነበረ ክልተ
ምምሕዳራት ብሓደ ኮይኑ ነዚ ዘሎ ሓይልታት ዓኪቡ ኣሎ። ኣብዚ
ሕጋውነት ናይዚ መሪሕነት'ዚን እቲ ሕጋዊ ኣካል ዝበሃል ስልጣንን
ምዝታይ ትርጉም'ዩ እንተዘይብሉ ዓቢራይ ዘርዛረ ኪገልጽ ኢዩ።

ካብ ኩሉ ዝገደሰ፣ እቲ ዝኣረገ ኩነታት ቀይርካ ብሓዱሽ ንምትካእ
ብዝብል ሕልና ቀዳሚ ሽግሽግ ወርሒ ተጸኒዑ ዝተነደፈ ፖለቲካዊ ፕሮ
ግራም ውጽባዊ ኣተሃናንጻን ካልእ ኣገዳሲ ኣርኣስቲታትን ኣሎ።
ሕጋዊ መሰከው ነከዐስዶ ደኣ ኣጋዊ ናይ ውጹብ ኣኼባ ንምገበር ምድ
ርራብ ካብ ዝጀመር ነዊሕ ግዜ ኢዩ። ብሓጺሩ ኣብ ናይ ምስንጋር
እናን ከምዘሎና ዝይፈልጥን ዝይኣምንን ሰብ የለን። ናይ ቅዲም
ይሓይሽ ዝብል ሓንጎሉ ዘጠሰጠሰ ሰብ ደኣ የልቦን።

እዚ ነገራት'ዚ ንተጋደልቲ ንምገላጽ ምድርራብ ኣብ ዝገበረሉ
ዝነበረ ግዜ፣ ዘሌለካ ኣብ ቀዳሚት ብምጽናዕ እቶም ነቲ ጽሑፍ ዘዳ
ረቡ ሰባት፣ "ምምሕዳራዊ ጉድለት"ብዝብል ነጥቢ ሰሪሖት ኣብ ዘፍ
ጸውሉ እዮናት ጊጋታት ከምዝርከብ፣ ናይ'ዚ ጊጋታት ገና ጠንቂ ደኣ
ጉጉይ ምሕንጻጽ ከምዝኾነ፣ መበገሱ ደኣ ቅጽጽር ስለዘየልቦ ኢዩ
ይብሉ።

ናይ መጀመርያ ኣብነት ትብሂሉ ደኣ፣

"ብዙሕ ጊጋታት ተፈጺሞ ኢዩ..." ካስዕብ ካቢሉ፣ "ይ ተሃደራትና
ብጻዮም ጸሳኢን ፈሊልዎ ምፍላጥ ኣብ ዝስእንሉ ግዜ ኢዩ።
እናበለ፣ ኮናታት

" ዓዩት ....
" ጥሩቕሩቕ......
" ሃፀልዐ ......
" ገረገር ......
" ገልፀ ....
" ገረገር ......

" ፉሕ .... " ብብቑዐ ዝርዝሩ መጀመርታ ኣሉ፡፡

ብዛዕባ'ዝን ተዘርዚሩን ዘሎ ውጹኣት ዕዳዊ ምዝራበይ ሓደ ዐት ሃደር ብዓቕሚ ጸላኢን ክሰሊ ዝኽከሰሉ ምኽንያታት እንታይ..እንታይ ኢዩ፤ ኢለ ሕቶታት፡፡

እቲ ዝነበር ውግእ ዝይነቐለካ ሃገደበታዊ ምስ ዝኾውን ዕጥቂ ጸላኢኻ ምስ ዕጥቂ ናይ ብጻይካ ተመሳሲሉ ምስ ዝኾውን፣ ብረት ጸላኢኻ ከም ብረትካ ምስ ዝኾውን፣ መሬት ዝይትፈልጦ ምስ እትኾውን፣ ብጻይካ ሒዙዎ ዘሎ ቦታታት ዝይትፈልጦ ምስ እትኾውን፣ መሬት ምስ ዝጸልመት፣ ብጻይካ ከም ዘደፍአን ከምዘዝለቐን ምስ ዝይተረጋገጸ፣ ብታህዋኽ ትእዛዝ ካብ ዘመሓላለፈልካ ዝይምጽባይ፣ ምስ ብጻይካ እትፈላለጠሉ ምልክታት ምስዘይህልወካ፣ ጉልበት ዐትሃደራዊ ክእለት ምስ ዝህልወካ..ዐዘተ ...ዐዘተ. ኢዩ'ምበር ንብጻዩ ፈሊጡ ኪሃርሞ ዝዓጠቐ ተጋዳላይ የለን፡፡ ኣብ ገለ ኩነታት ተመሪጽካ ትም ኣብ ክንዲ ምባል ጸላኢ ኢዩ ዝጠፍኦ ዝበለ ዝነበለ ሰለ ዝሓደረካ ናብ ብጻይካ እትትኩሰሉ እዋናት ኣሉ፡፡ ሓደ ሓደ እዋናት እውን ፈታዊ ኢዩ ዝጠፍኦ ኢልካ ተመሪጽካ ንጸላኢ ከይትከስከሉ ስኽ እትብለሉ ኣሉ፡፡

እቲ ኣብዚ ተዘርዚሩ ዘሎ ውግኣት ዝሸፈነ ዝነበረ ጸላኢ ወንዩ፤ ብዘይካ ኩናት ገልዐ ኩሉ እዚ ተዘርዚሩ ዘሎ ውግኣት፡ ቀያሕ ባሕሪ ሓደጋ ከዕቅብ ኣብ ዝነበረትሉ እዋናት ኢዩ፡፡ መብዛሕትኡ ርዩ ግርጋ ኩሉ ኣብ ቦታና እንከሎና ብሃገደበት እንቅያዓሉ ዝነበርና ኩነታት ስለዝኾነ ኩሉ ግዜ ኣብ ርግኣ ናይ ምክልኻል ኩነታት ኢና ኔርና፡፡

ቀያሕ ባሕሪ ከማና ኣብ በረኻ ዝሰፈረ ልብሶም ካብ ልብስና ዝይፈላለ መልከዖምን ሕብሮምን ካብ መልከዕናን ሕብርናን ዝይፈላለ ስለዝኾነ ኣብ ግዕዝ ንዐትሃደር ቀያሕ ባሕሪ ካብ ብጻይና ፈሊና እንለልየሉ ኩነታት የለን፡፡

ብምኽንያት ብረት ቀያሕ ባሕሪ ግርጋ ኩሉ ከምቲ ተሓንጊጥናዮ ዘሎና ብረት ስለዝኾነ ኣብ እዋን ተኹሲ ንጸላኢኻ ካብ ብጻይካ ፈሊኻ ክትለልየሉ ዐይ ከተረጋግጸሉ እትኽእል ኩነታት ብጣዕሚ ውሑድ ኢዩ፡፡

ኣብ መሬት እንተመጺእና መጺእና እውን እቲ ውግእ እንገብረሉ ዝነበርና ቦታታት፡ ኣይከነን'ዶ ኣይዲቶና ክንፈልጦ ናይ ሓፈሻዊ ኣቀማምጣኡ ግደት'ዶ ኣሎና ከበሃል ኣይከኣለን'ዩ፡፡ ካብና ብዝያዳ ቀያሕ ባሕሪ ትፈልጦ፡፡

ኩሉ እዚ ኩነታት እዚ ኣብ ግዜ ዐሲልካ ኣብ ቅንበይ ንገበሬት ዘሎ ብጻይካ ከም ዘደፍአ ዐይ ከምዘዝለቐ ከተረጋግጸሉ እትኽእል ኩነታት ብመልእኽቲ ዐይ ብሬድዮ እንተዘይሸፊኑ ኪትጋገ ትኽእል ኢኻ፡፡

ኣብ ርእሲ'ዚ ኩሉ ናይ ዐተሃደራዊ ቀበባት ጉድለት ከምዘሎ ከርባዕ ኣይገባእን፡፡ ናይቲ ዝነበረ /ገና ድማ ዘሎ/ ሰለስተ ገበይ ምምሕዳራት ኩነታት'ውን ዋና ጠንቂ'ዩ ኪበሃል ኣነተሓኽክሉ፡ ጠንቂ ኢዩ ኢልካ ክብ ዘዋበይ ነቁቢታት ቀደ ኢዩ፡፡

ኣንተደኣ ኩሉ ገዘ ኣብ ርጉእ ናይ ምክልኻል ኩነታት ኒርናሰ፡ ሰለምንታይ ኩሉ ጊዜ መዘገብና ቒሸና ዘይንጸንዕ ዝብል ርእይቶ ይቕርብ ይኸውን፡፡ እዚ ዘኀበረሉ እናናት ነይሩ፡ ዘበዝሐ ገዘ ገን በሬዊትና ብጋሎት ኣብ መዘገቡ ኩፍ ምበል ብዙሕ ናይ ምጉዕዓዝን ምሽባልን...ዐዘተ. ሽገራት ነይሩዎ ኢዩ፡፡ ብዘይኪ'ዚ ኣብ ላዕሊ ዘዘከርክዎ ኩነታት ከልእ ኣብ ጸብጻብ ዘኣቱ ነቁጣታት ከሁሉ ይኽእል፡፡ ነዚ ኩሉ ረቢዕካ ቀደ ዓቢ ዐተሃደራዊ ነገሬ ኪትሰል ምፍታን ገን ትርጉም የብሉን፡፡

ዝኸነ ኾይኑ ብብቑዕ ናብዘን ተዘርዚረን ዘለዋ ኩናታት ኪኣቱ፡—

ዓዋት፡ እዚ ብዕለት 11/5/72 ዝተገበረ ውግእ ኢዩ፡፡ ኣብቲ እዋን'ቲ ዝነበረ ቀይሕና፡ ዝነበረ ናይ ምምሕዳራት ዝምድና ዝነበረ ናይ ወረት ፍልጠት፡ ኣብ ገዖት ዘኣቱ'ዩ እንተሸነ፡ እቲ "ገምዑያዕ ዘሓሰሬ ምሕ ዐዴል" ከበይን ከመይን ከምዝነበረ ምዝካር ቀሪዩ ኣጊሉ ኢዩ፡፡

ቀደማ'ቲ ውግእ፡ ዐረ ናይ ዓዋ ገምፍላጥ ቀደ ክሰላ ናይ ኸዐ ዓተ ሰብካይ ተሳኺት ነይሩ፡፡ እዚ ክሰላ'ዚ ናብ ቦታና እናትሰለሰ ኣንከሉ ቀያዓ ዓዋ ከይረኣዩ ይድሕሩ ትስዕብ ነበረት፡፡ ዐተሃደ. ሬት ተሬእዮም ኣብ ዘተበሃሉሉ እናን፡ ብሃገደበት ተበገሰ ተበገሰ. ሬት ተሬእዮም ኣብ ዘተበሃሉሉ እናን፡ ብሃገደበት ተበገሰ ተበገሰ. ኩይኑ ኣብ ቁጽር እዋን ናይ ቀያዓ ዓዋ ምቶያዕ ንምቕያም ኣብቲ ብ ኩይኑ ኣብ ቁጽር እዋን ናይ ቀያዓ ዓዋ ምቶያዕ ንምቕያም ኣብቲ ብ ከይኑ ኣብ ቁጽር እዋን ናይ ቀያዓ ዓዋ ምቶያዕ ንምቕያም ኣብቲ ብ ከይኑ ኣብ ቁጽር እዋን ናይ ቀያዓ ዓዋ ምቶያዕ ንምቕያም ኣብቲ ብ ከይኑ ኣብ ቁጽር እዋን ናይ ቀያዓ ዓዋ ምቶያዕ ንምቕያም ኣብቲ ብ ከይኑ ኣብ ቁጽር እዋን ናይ ቀያዓ ዓዋ ምቶያዕ ንምቕያም ኣብቲ ብ ከይኑ ኣብ ቁጽር

እቶም ኣብ ማእከል ዝነበሩ ብጾትና ነዚ ምስ ኣረጋገጹ ንጸላኢ ዐዊ
ዓም ካብቲ ቦትኡ ከምዘለቕና ገበርናዮ።

ነዚ ክኒ ኢልካ ምዝካር፡ እንታይ ይብሃል፤

ጥርኞቅ፡ እዚ ውግእ'ዚ ብዕለት 26/6/72 ዝተገብረ እዩ።
ኣብዚ'ውን ኩነታት ቁጽልታትና ብፍላይ ድማ ናይ ምምሕዳራት ፍልልይን
ዝምድናን ኣጸቢቑ ኣብ ገሃድ ዘኣተ ኢዩ። በዚ'ዩ ንጊዜ በዚ
እናተበሃለ ዝገበር ዝነበረ መበረት ዝይብሉ ፍልላይ ዘዘከር እዩ።
ናይ ምኽንያት ድማ ናብቲ ናይ መጀመርያ ቡሕፈይ ዝመለስ ሕቶ እዩ።

ዝኾነ ኾይኑ ኣብዚ ኩናት እዚኣ ብጾትና ነገቅድሓደም ከምዚተ
የቕዑ ዘዘከር እዩ፣ ናይ ምኽንያቱ ድማ ናይ ቦታ ጸገም እዩ።
እቶም ንኞድዊት ዝቐለፉ ብጾት ሓደብቖም ዝነበሩ/ጥያ'ቲ ኣብ
ራባ ዝነበረ ጸላኢ ሰለዝነበሩ /ጸላኢ ኣብ ኣእግነ'ቶ ኣትዩ ነይሩ/
እቲ ብየማን ዘዐረደ ጋንታታትና ብዝይፈልጦ ሩር ኣንቶልዩሉ/ ከቢ
ልዎ ሰለዝነበር'ምስ'ቲ ቀደም ዝቐለፈ ቁጽልታትና ዝራኸብ ረድኤ
ስለዘይነበር ነቕድሓቶ ተኖይዑ። ብጾትና ከም ዝኾኑ ምስ ተነገር
ድማ ደው ኣቢሉ፣ ዝተረኸበ ጉድኣት ድማ ኣይነበረን።

ሃዐልዐ፡ ካብ 11–13/7/72
ኣብ ሃዐልዐ እውን እቲ ንኞድዊት ዝቐፀረ ቁጽሊ ምስ ከደ፣
እቲ ብድሕሪት ዝመጸ ቁጽሊ ሓደ ይሃርምን ዓይኒ ጨዛን ሰለዝነበረ/
ኣብቲ ጸላኢ ጨዝያ ዝነበረ በታታት ዝነቀሰኞሱ ሰባት ምስ ረኣየ
ተኸሲ ከሬቶ። እቶም ዝነቀሳኞሱ ዝነበሩ ዚጓዓዙሉ ዝነበሩ ግእዝን
ምስ ኣረጋገጸ ድማ ብጾትና ኢዮም ኢሉ ኣደሪሽዎ፣ ጉድኣት ድማ ኣይ
ተረኸበን።

ጎረ ገር፡ ካብ 17 – 24/2/73
እዚ ኩናት እዚ፡ ንሰለስቲ ምምሕዳራት ዝጥርንፍ ምውሕዓር ከ
ዒቲ ድሕሪ ምጀም ዝተገብረ ኩናት እዩ። ንና ገን እቲ ቁጽልታት
ኣብ ትኽቲ ነገበይኑ ዑሽጣዊ ምምሕዳራት ነይሩ።

ከምቲ ብጾት ዝበልዎ፥ "ናይ ኣጥቃዕራ ቁጽሊ ንቃንዝ ብዚተ
ላእኩ ብጾት ተዐ ደዓ"።

እዚ ዝብሃል ዘሎ ምውቕያዕ ብጾትና ናብቲ ቁጽሊ ኣቡ ጥያራ
ዝነበረቶ ገንባር ንቃንዝ ምስ በጸሑ፡ ከይተጋኞኞው በፈርም ጨዘም
ምሳእ መዓልቲ ኪቻቓሱ ደኒሶም እዮም። ኣብ መዐዓእታ፡ ቁጽሊ

ቀጸላ ዓዓ ካብቲ ቦታ ምስ ለቐቐ፣ ሓደ ክልተ ዐተሃደራት ካብ ሓይሊ ኣጽዋራ ንብጾትና ክይፈለጡ ርብቲ ጸላኢ ዝነበር ቦታ ምስ ዐሩ፣ ብጾትና ጸላኢ መሲሉዎም ዘተሰውእዎ፣ ሓደ ብጻይ ደማ ተጋዂ።

ጽሕፈ እዚ ኩናት'ዚ ናይቲ ኩናት መጽናዕቲ ተገይሩ ሰለስቲ ምምሕዳራት ብሓበር ተኪኢቡ ዝትይሉ/ ሓፈሻዊ መጽናዕትን ናይ ነፍሲ ወከፍ ገንባር በበፍላይን ደማ ተገይሩ። ኣብ ከልኣይ ዐንገ ህዝባዊ ሓይልታት ቀዳማይ እቲ ኩናት፣ ከዚ ናይ ሓደ ሻይ ምውቃጸ ተጸኒዑ ምእንቲ ከይደገገሞ ብዙሕ ናይ መከረዲ ነጥብታት ተዐቢቁ ነይሩ። ምእንቲ ከይደገገሞ ... ከምቲ ቀዳማይ'ቲ ኩ ጽሕፈ እቲ ኩናት'ውን እዚ እርእስቲ'ዚ ተጸኒዑ ከምቲ ቀዳማይ'ቲ ኩናት ዝተጸገዐ ሰንኮፋት ንምርዓይ ተገዲሱ ተዐዲሙ ነይሩ። ናይ ሰለስቲ ምምሕዳራት ኣኼባ ገምገማ ኣብ ዝቐረበሉ እዋን ደማ ካብ መሪት ሱዳን ተበጊሱ ዐሊኡ።

ገለፅ፥ 30/3/73

ናይ ሓደ ሻይ ኩናት ካብ ዝጀመረሉ ንመጀመርያ ጊዜ ምስ ቀዓማይ ጸላኢትና ኢትዮጵያ ዝገጠማ ዕዉት ኢዩ።

ብጾት ከዘረቡ እንከለዉ፥ "ጸላኢ ከምቲ ዝነበሮ ጉጅለ ብዶሕሪት ተጸሚሱዎ"።

ኣበየናይ ቦታ፥ መሰሊ ካብኡ ገርከብ እዎ ካፍና መሊአና ክንዘረብ።

ገረገር፥ ሓይኮነን ቀበር ዐስት ኢቁ/ 20/5/73

"ብጾትና ነገሓድሕዶም ተደጊፎም /መጋእቲ ምንቶ/"

እዚ ምውቃዕ'ዚ ናይ ታህሳሰ ናይ ዝጀመርናዮ ገጋ ኢዩ እምበር፣ ናይ ምምሕዳር ገጋ ኣይኮነን፣ ምኽንያቱ ብጾትና ቀዳማይ ሓለፍም ከምዝነበሩ ነሮም ዘተኸሉ ብጾት ተማሊኦም ነይሩ ኢዩ።

ፍሒ፥ "ኣብዚ ዓወት'ዚ'ውን ብጾትና ንብጾቶም ዐደጊፎም
/መቀበልቲ ኣ[illegible]ስ/"

እዚ ትግል ትግሊ ዝተገብረ ዝርርብ ጽሕፈ ምዝላቕ ብጸልማት ዝተፈጸመ ነገር ኢዩ።

ኣብዚ ላዕሊ ብዝገበሩ ብጾት ተዘርዚሩ ዘሎ ናይ ኩናት ጉድለት ከም ናይ ምምሕዳር ጉድለት ተቐጺሩ ኢዩ። እዚ ነገር'ዚ፥ ንዝዕበዩ

ዐይ ንምዕባለን ዓይነትን ናይ ዚ ቁይልታት ዚ ዘይፈለጥ፡ "ከምዚ ዚኣምበለ ጊጋ ተገይሩ ዐይ ነይሩ" ኢሉ ከምዚዳነኞ ይገብር ይኸውን፡፡ ናና ዕሉጦ ዶግ ነምገናን፡ እንታይ ፀ ተሃደረ ዐይ ምምንባሬ ንዶለት ኣሉ ኢሰጣ የቓለክ ካፍጠር ዚተቋሰበ ፈጺሙ ዐትሃደረ ትርጉ ዝይብሉ ናብ ንቁፍ ዚዶርበ ርሕይቶ ኢዩ፡፡

እምበር፡ ከምቲ ኣብ ላዕሊ ተገሊጹ ዘሎ "ንንጉዳንዶና ተዩዕና" ዝበለ መጽረይ ኣፍ ከይቶ ዝሎ ዝረበ፡ ዐተሃደረ ንዶለት ናይ ምምንዓር ኣይነበረን፡፡ እቲ ዚነበረ ብለስተ ምምንዶባሬት፡ኣብ ውሽጢ እዚ ዚነበረ ምምንባሬት ዚነበረ ዚተፈላለየ ስምዒታት፡ ዚኣከል ዕታሃደሬ ታዐሊሙ ዝይምስናኞ/ነፍሲ-ዐከፍ ዐትሃደር ኣብ ልገም ናይቲ ዚነበረ ቁጽጽዶ ኩናት ምኸንያት ቁጸ...ኮን ተዓሊሙ ናብ ውግእ ይኣቶ ስለዚነበረ/ እውን ምንንገር ዘለያ ምኽንያታት ኢዩ፡፡ ካብዙ ዚተረፈ ዓበይ ዐትሃደሬ ከእለት ከምዘለካ ንከምስል ዚተገብረ ውግኣት ብብቑጸ ሰሪዕካ እዚብ እቲብ ምባሉ ባይ ኢዩ፡፡

ገሊኦም ሰባት /ብዐረ ዚሰምዑዎን/ "ዚገበር ዚነበረ ውግእት ብመጽናዕቲ ይገበር ኣይነበረን" ይብሉ፡፡ ካላእ ጋትረፍ ትግሉ ዚመቱ ቁጸስቲዎን ከስዩርኞን ከገረሞን ይረኣዩ፡፡ ኣዚዩ ዚጉዝን ኢዩ፡፡ ከምዚ ኢልካ መዘረብ ነቲ ዚነበርናዮ ናይ ርእሲ ምክላኸል ኩነታት ምርባዕ ኢዩ፡፡ "ወዶ!" ኪበሃል፡ ዘካብ ዚነበርናዮ ተበጊስና ናብ ወዛገብና ዕሊእና ንሽሕ ከም ዚነበርና ተረኢዩ፡ ኣብ ዚዶለየካ እንተ "መጽናዕቲ ይገበረሉ ኣይነበረን" እናበልካ ምሰባኽ ናይቲ ቦሃልቲ ዉለት እንታይ ከምዘሽን ነገዓት ዚተቓባሰብ ኢዩ ምባል ተራይ ይኣክል፡፡

እዚ ዓለተይ ጊጋታት ኣይነበረን ዓለት ዘይኮነስ ጊጋታት ይፍጸም ዘምዚነበረ፡ ብምሉኡ ንእቁቶ ከእረም እን ተዘይተኻእለ መብዛሕትኡ ይጽናዕን" ይእረምን ከምዚነበረ ስለዘፈለጥ ኢዩ፡፡ ካብ ገዚ ናብ ገዜ እንዐሰደ ዚነበርና ዐተሃደሬ ካቀዓምብን ዚገበር ዚነበረ ውግኣትን ዶግ ዓቢ መስከር ኢዩ፡፡ "ነቁጽንዶካ ምውቓዕ" ተራይ ኣይኮነን ተፈጺሙ፡፡ ንባቶም ከርከይያ ዘይደለቀ ዓቢ ናይ ጸላኢ ምዝባጥ ዓወታት ይግበር ነይሩ ኢዩ፡፡

ካብዙ ዚተረፈ ምምንዶባር ኪብሉ እንከለዉ ካየነይቲ ምምሕቓባር ዓለቶም ኢዮም ሓቲኒት ህዝባዊ ቁይልታት የዓዓይ ዐገን፣ ካልኣይ ዐገን፣ ውበል፡ካመቁዓሬት ከዒቲ፣ መገ፣ ፍሉያት ሰባት፣

ዘጡን ኾይኑ ዓቢዩ ዝነበረ ኩነታት ረቢዕካ፣ባዕልኻ ኣብ ዝና ሳሕቢቕ መሰረት ዝዐብሉ ዘይፍቱዉ ነገራት ዝተሓርከበ ትነታኒ ስለዘጡ ን ፒን ኢዩ፣ ሃናዲ ሾዓ ኣይከነን፡፡

ቀጺሉ፣ ኣብቲ ናይ ክፍሊ—ስራሓት ዝበለ ነጥቢ፣

"ዝበዝሑ ክፍሊ—ስራሓት ዝነብሕን ውዱባዊ ቁጥፅ ኮነ መምርሒ ከይረኸባን ኢዮም"...

"ኣብነታት...

"መሪሕነት/ጉኽፍሊ ዝና ፖለቲካዊ መንቐሳቐሲ/ ንጽጽሪ መኸ ሽር ኮነ መገለጺ ንዩራትሎ ኣይትፈሰዩን" ኢሉ፡ ነዚ ነገር'ዚ ንጽ ፎንጋጽ ምዩ ከም መሰከርነት ብምቅራብ፡ "እዚ ውዱብ'ዚ ጽሑፉ ሕጊ ነዓማ ካብ መከልከሊ ነዓማ ኣብ መጥቃዕ ቀዲ ፖለቲካኡን ቀዲ ውግኡን ኣብ ዝገበረሉ ግዜ፡ክፍሊ ዝና ብተቐላላፊ ዐረ ሰሚዕዎ ይብሉ፡፡

ከም ብቕሺሽ ኪዳተ ዝጸሊ "መሪሕነት" ኪብል እንከሎስ ነመን'ዩ ክፍሊ ዝና ዝተመስረተሉ ግዜ ኣገባባሪት ኮሚቴ ዎሎ-ዮመት ኢዩ፡፡ስር ሖ ዝጀመረሉ እውን መጀመርያ ናይዚ ቤዝናቀ ዝሎና ዓመት ኢዩ፡፡ ናይ ክፍሊ ዝና ሓላፊነትን ስራሓትን ዶማ ንገሐኽ ኢዩ፡፡ ኣብ ልዕሊኡ ካ ብ ኣገባባሪት ኮሚቴ ፍሉይ ሰብ/ተወለደ ኢዮብ/ ከካይዶ ሓላፍነት ተ ዋሂብዎ ኢዩ፡፡ እንደዚ ካብ መንገዲ ፍርዲ ሰዓት ዘይበዝሕ ከይተረቐ ቐና እንነብረሉ ዘሎና ቦታ ዶማ ክፍሊ ዝና ካብ መሪሕነት ተፈለዩ ኣ ይፈልጥን'ዩ፡፡ መምኸኸርን ምንላጽን ዶማ በዚሑ ፡፡

ካብኡ ዝተረፈ እዚ ውዱብ'ዚ ነዓማ ካብ መከልከሊ ዓማ ናብ መ ጥቃዕ ዝበለ ሓዲሽ ፖለቲካዊ ኮነ ዐተሃደራዊ ቅዲ ከም ዘዐበየ ስለዘ ይፈልጥ መበየሊ ናይዚ ተበጊሱ ዘሎ ሃቲፈ ተፍ ከገፈልጥ እ ሓትት፡፡

በዚ ከየእከለ ንዓዩ ብምጥቃዕ፡ "ክፍሊ ዝና ሓበባት ኣብ ዝኞ ረበሉ፡ ሓደ ከልተ ግዜ ተነጺጉ"

"ሓላፊ ተወልደ ኢዮብ እዩ እንተተክሀለ ርከብ ምስ ኢሳያስ ኢ ዩ" ይብሉ፡፡

ብዛዕባ ሓላፊ ርግጽ ኢዩ ተወልደ ኢዩ ሓላፊ፡፡ ከመቲ ኣብ ላ ዕሊ ዝዘከርክዎ ተወልደ'ውን ከም ሓላፊ ቀጠን ስርሑ ዝቋረጸሉ እዩን ኣይነበረን፡፡ ሓላፍነት ኣብ ዝተዋበለሉ ዶማ ኣብ ናይ ሓደንዶና ፍሉ ይ ሓላፍነታት ንታሓጋገዝ ኔርና፡፡ ብዛዕባ ዝሓዊፍ ጸሓፊት እንተጸኣ ኸይኑ ዶማ ከም ኣባል መሪሕነትን ብፍጹም ተወልደ እርኩዩ ነይረ፡፡

ኣዕናዊ ምንቅስቓስ
ናይ '73

PART - II

Source:

http://www.mediafire.com/download/qnvcjo7biv874m7/Aenawi+Minksakas
+nai+1973%2C_%28Menkae%29+Hizbawi+Hayltat_Tigrina+p2.pdf

ነባትም "ርክብ" ዝብልዎ እንታይ ኢዩ? ብዘይ ጽሑፍ ቀጺሉ ምሕታም ክአረ
ም ስለዘይሕልዋ እርከዋ ነይረ፥ እዚ እውን ብናይቲ ተዐሊሉ፣ ነባትም'ውን
ካብቢኞም ይፈልጥዎ ኢዮም። እዚ ርክብ'ዚ እንተይካ ሸይኑ ካብ ጥረይ
ዘይኮነ ብብዐገት ዝገበር ርክብ'ውን ነይሩ'ዩ። ካብኡ ዝተረፈ ካብ ክ
ይርከቡ ዘኽልክሉኒ ምኽንያት እንተይካ ሃለዋ ክፈልጥ።

ተነፊጉ ዝብሎ ቅጻበት ድማ እዚ ኢዩ ኢሉ ከውስንዎ'ዩ እንተሰ
ፈረ ኣብዚ ቀረብ እ?ን ትርጉም ናይቲ ብዛዕባ "ዐተሃደራዊነት" ዝዘረበ
ናይ ዓያ ጽሑፍ ኢዩ።

ብዛዕባ እዚ ኣርእስቲ'ዚ ኣብ ዚተዘራረብናሉ እዋን /ምስ ካፈዐርቺ/
እዚ ሽቪ ተዐዓዊሙ ዘሎ ዕገርገር ቀጸጊሩ ስለዚነበረ፣ ዐተሃደራዊነት ዚ
እዚ ኣርእስትስ ምስ እዚ ዘለናዮ ኩነታት ዚዛመድ ስለዘይኮነ /ያሬ ብኻሉ/
ምስዚ ዘለናዮ ኩነታት ዚተዛመደ ንኹሉ ዘመኻሊል ጽሑፍ ምጽሓፍ ይሓይሽ
ኢሉ ቅጻበተይ ኣብ ዝቐረብኩሉ 'ኦፒንዮኒይትድ' ክይኸውን እምበር፣ ማ
ስ በለኒ ብቐኑዕ መንገዲ ዚትንትን ጽሑፍ ደኣ ይኹን እምበር ኣይገድስን
ኢዩ በልክዎ። ካብኡ ቀጺሉ ከሙቲ ጽሑፍ ናይ ዓያ ዝብሉ፥ ኣብዚ ስሬዊ
ትና ኣሉ'ዶ ይመስለካ? እንተበልክዎ ዋላን በለኒ፡፡ ኣብዚ እዋን ምጽሓ
ፉ ደኣ እንታይ'ዩ ትርጉም ኢሉ ምስ ሐተትክዎ፣ንጹሬ እዩ ንኸይርከብ
በለኒ። ንጹጽ ሕጂ ምስቲ ተዛማዲ ኩነታት ይጽሓፍ ኢሉ፥ ዘረብና ዐዲ
እና።

እቲ ጽሑፍ ብዛዕባ ዐተሃደራዊነት ኣብ ለዐሊ ፖለቲካ ዘሎ ሃብ ዓቕሞ
ነት ዚትንከፍ ጽሑፍ ኢዩ። ከምዚ ዓይነት ኣተኣባብስ ዋላን፥ ዐይ ዶ
ማ ንጹሬ ሕጂ ኣይከርከብን ኢዩ። ብሃላይ እዚ እንተዘይኮንኩ፥ ምስዚ
ዘለናዮ ኩነታት ተዛማዲ መቢሉ ኣይተረከዋን።

ብዘይኩ'ዚ ንሱ ብዕሉ ተዛማዲ ጽሑፍ ከጽሕፍ እውን ደጋጊሙ ነጊረ
ዋ ኢዩ። ክንፈላለ እንከለና ድማ ተረዓቢና እና ዚተፈላለና። ናይ
ዋ ኢዩ። ክንፈላለ እንከለና ድማ ተረዓቢና እና ዚተፈላለና። ናይ
ብቑዕ እዚ ጥረይ ዘይኮነ ካለእ ካብኡ ዛዓቢ ኣርእስቲታት ካላዒለና ኣብ
ንዘረበሉ ገዚያት ግን ኢዩ ዝብሉ ነገር ተረዲኡኒ ዚኖብሉ ብዙሕ እዋን
ነይሩ ኢዩ። ርእይቶይ ኣብ ዝቐርበሉ እዋን ድማ ካብ ዘብሕቶ ይኹን
ካብ ዝብሎ መዓዲ ተላዒሉ ክምዘይብሉ ካጸቢቑ ይፈልጥ ኢዩ። እዚ ዕቱ
ዕ ኢዩ እዚ ግን ኢዩ ዝብሉ ምኽንያት ድማ ካዘዲዱ ደኣ ምበር ዊን
ክምዝብሉኒ ኣይኮንን። ከምዚ ይሓይሽ ኣብ ዝብሉ እዋን ድማ ደሪኞ ደ
ው ኣይብሉን።

ብዛዕባ ናታቶም ናይ ተፀሬጉን ዝመጽና ተርእዩ ባዕሉ ይገልጽ፣ ስለ ገን ናዓ ቶላሉ ኪሉ ስርሑ ኣንዳ ከምዘይተነገሩ ፍሉጥ ኢዩ።

እዚ ግን ብሃንደበት ብዱዱ ኢልካ "ኩሉ ስራሕት ንበይኑ ተጋኒዩ፣ ንኽልኦት ምስራሕ ከልኣዮም" ዓለት ኢዩ።። መሰረት ዶግ ደብሱን፣ ክሲ እንተዳኣ ሸይጡ ንዓኻ መንገዲ ይዐሹ፣ ምክንያት እንተዳኣ ሸይጡ ግን ይምሓረኒ በሃላይ ኢዩ። ብዛዕባ እዚ ቃዓይ'ዚ ምዝራበይ እቲ ነገር መሰረት ከምዘይብሉ ጠፊኡኒ ኣይኮነን፣ ነገር ግን ጉዳዩ ንዘይፈልጥ ክትሓብሕ ሰለዝሸክል ኢዩ።

ብኸምኡ ዝኣመሰለ በለኛ ንመኛባእ ኣብቲ ናይ ከፍሊ ሕክምና ዝበል ኣርእስቶም፣ "ከፍሊ ሕክምና...

"ቃልዒ ውግእን ጉዕዞን... ስለዝይማሻር ብዙሕ ባዕቢን ኣትሪፉ ኣሎ ንሕጋነት ካብ ከበቡ ዝለፈ ብጽሕና ናይ ፈውሲ ሸገር ዝጋጥሞ ዘሎ ቁጽ ምሽንያት ንሱ ኢዩ" ካስዒቦም "ቀላሪ መን ኢብራሂም እንከሎ... ካላእ ይትረፍ ዐሳ ሕማማት እናኣምጽአ ዘሰናብት ኢባያስ ኢዩ" ይብሉ።

ብዛዕባ ክፍሊ ሕክምና ዘይምምሻር ብዙሕ ክህ ተፍትፍ ኣይደለን ብመሰረቱ ቁሱት ኢዩ። ክፍሊ ሕክምና ባዕሎም ኣየማሓሩናን ዝበልሉ እየን እንተዳኣ ስለዩ ዶግ ንዘን በታን ፈልዮም ይገልጽያ መልቢ ክንህቦም። ካብኡ ዝተረፈ ክፍሊ ሕክምና ቁሳፍነቱ ይፈልጥ ኢዩ። ብዛዕባ ናይ ካመሓዓድራኡ ጉዳይ ዶግ ቁንባብ ጥራይ ዘይኮነ ብዙሕ ንዘ ተዘራሪብናሉ ኢና። ካብኡ ዚነባሪ ቁለፍቲ ዶግ ካጸቢቖም ይፈልጡ።

መቶ ኢብራሂም እንከሎ ቀላፊ ኢስያብ ዶሳቶ ይገብር ዝበለ ነገር ገን ባላ ዐይ መመሳእታ ናይቲ ብዛዕባ ክፍሊ ዝና ቀሪቡ ዘሎ ነቀፌ ኢዩ።

ክፍሊ ሕክምና ዘበሃል ናይ በለስኡ ቁይለታት / ምምሕዳራት / ነንበይኑ ከምዝነበረ፣ ጴንሪ ምጀም ካመሓዳሪት ክፍቲ ዶግ ቁጸ ማእከላዊ ክፍሊ ሕክምና ከምዝኾነ ዝዝገር ኢዩ። ኣብ መንጎ የዓዓይን ካልኣይን ዐገን ህዝብና ቁይሳታት ዚነበረ ዚፈላለየ ናይ ሕዋም ሸገር ዶግ እቶም ኣብቲ እዋን'ቲ ዚነበሩ ቁለፍቲ ይፈልጥዎ። ኣብዚ ማእከላይ ክፍሊ ሕክምና ተራ ናይ ዑበል እንታይ ከምዚነበረ'ውን ኣጸቢቖም ይፈልጥዎ ኢዩ።

ካብ ኣመሰራርቲ ኮሚቴ፡ ናይዚ ክፍሊ'ዚ ኣካያዲ ዝነበረ ኣቡበከር መሓመድ ጃዕፎ ኢዩ። ናብ ሱዳን ካብ ዝገሰ ደማ ነቲ ክፍሊ ከመይ ገይሩ የካይዶ ከምዝነበረ ብዕሉ ይፈልጦ። ቀስ-ናይ ማእከላውነት ናይዚ ክፍሊ'ዚ እቲ ዝነበረ ናይ ሰለስተ መሓብራት ዝመደና ተራ መፍለዪ ኣገባቢ ኢዩ። ከም ነፍሲ-ወከፍ ክፍለ-ስራሕ ኣቡበከር ነቲ ዝተዋህቦ ሓላፍነት ኣብ ግብሪ የውዕለ፣ ኣገባቢ ሕቶታት ውሽ ዝኾን ደማ ከም ናይ ክፍለ-ስራሓት እታ ኮሚቴ ተኻቲዓ ኢያ ተሰንዮ ዝነበረት። ኣብቲ እዋን'ቲ ውሽጦ ዝነበረ ሓላፍቲ ብፍላይ ናይ ካልኣይ ዐንገ /ንዑኡይ-ስለዝኾነ/ ምግባር፤ ይዝትን፡ ዝሰተቱ ይመስል ስን ነይረ ኢዩ። ሓላፍነት ናይ ኣቡበከር ዝጠቐስኩሉ ግዜ ኣይፈለጥን።

ኣቡበከር ንሱዳን ምስ ከደ ናይቲ ክፍሊ ሓላፊ መብ ኢብራሂም ኮይኑ ነይሩ። ንሱ ሓላፊ ኮይኑ ኣብ ዝነበረሉ እዋን /ብዙሕ ሓጺር ግዜ ኢዩ/ ኣብ ናይታ ኮሚቴ ኣኼባታት መኸፈሊ እንተዘይኮይኑ ናይ ክፍሊ ሕክምና መከያዲ ጠባይ ክፍታተለይ ኣይፈለጥን።

እዚ ደማ ናብቲ እናብኣሰ ዝኸይድ ዝነበረ ዝመደና ውቡላን ህዝባዊ ሓይልታትን ቀልዲ ዘይኮነ ዝምልስ፣ ካብ ፍልጦ ኣትሒዙ፣ ውቡል ሓደ ሕማሙ ኣብ ማእከላይ ክፍሊ ሕክምና ከፍ ኣቢሎሞ ስለዝፈለጡን ኢዩ። እዚን ካልእ ከምኡ ዝኣመሰለን ኣርእስቲታት ኣብ ውሽጢ እታ ኮሚቴ ኣብ እንዝረበሉ ግዜ ዝያዳ ምርሕሓቕ ከይመጽእ ዕሸሽ ንብሉ ኔርና። ኣብቲ መብ ኢብራሂም ሓላፊ ዝነበረሉ ሓጺር እዋን ብምኽንያት ናይቲ ኣብ ቀዳማይ ዐንገ ህዝባዊ ሓይልታት ዝተረኽበ መፍለይ ውቡል ካብቲ መምሕዳር ኢደይ ከመዝሰሓብ ዝዝከር ኢዩ።

ብዛዕባ ናይ መስንበት ግን፡ ኣነ ንበይነይ ተራይ ዘይኮነ ምስ ኣሕመድ ሂላል /ኣክረተር ኣመሰራርቲ ኮሚቴ/ ሕማማት ነፋት ኔርና ኢና። እዚ ደማ ሓላፍነትና ኢዩ። /ዝበዓከ እቲ ኣብ ፍሉይ መምሕባራትና ዝነበረ ሓላፍነት/። ብዛዕባ መፍናው ዝኾነ ይኹን እሞ ብዘይ ምስ ክርነት ናይ ክፍሊ ሕክምና ሓላፍነት ከይሰደድ ደጋጊምና ንዛረበሉ ኔርና ኢና፤ ሕጂ'ታ ከይትስከም፡ ሓላፍነቱ ካብ ሓደ ናብ ሓደ ይድርስ ከምዝነበረ ደማ ዝተፈልጠ ኢዩ። ካብኡ ዝተረፈ ስዕለይ ደኣ ኣይሰሕፍን እምበር መፍረ ዐረቐትስ ናይ ክፍሊ ሕክምና፡ ተራይ ዘይኮነ ካልእ ዐረቓቕቲ ይፍርም ነይረ ኢዩ።

ንመብ ኢብራሂም ሓላፍነቱ ወንጪላ ዓለት ሰን፤ ብመጀመርያ ንሱ ሓላፊ ስለዝይነበረ ሓበት ኢዩ። ካብኡ ዝተረፈ "ያ ውቡል ንሕና

ምብጻሕኩም ኣሎና" ዓለት ቀራባ ሰለዚኡን መዕንቂ ድኣምበር ሃናጺ ኣ ይኮነን፡፡

ኣዝዮም ሰባት ኣዘኒኦም ጊጋ በዓቢ ይርከብ እናበሉ ንዝዩ መቸም ነገር ብመዕበቆ ተርጕሞም እናገዘፉ ዘዘረቡ ጠቀነቲ ሰለዚኡን ብዛዕባ ክፍሊ ስነ ፂ ከምዚ ይብሉ፡—

"ክፍሊ ስነ ፂ... ሰለዘይግብር፡ ዕዩ ምስ ቁሳፍነት ሰለዘይኻ ህቦ ..." /ተቓዊሉ ቲ/ በዚሕ ጥዒት ኣጊኒፍናዮ፡ ሎዒት ተረዮረዮ፡ ጥዒት ገሀ ቶብ፡ ጥዒት ጓሰዕ፡ ጥዒት ክበበ/ "

ዘገርም ኢዩ! ብዛዕባ'ዚ ጉዳይ'ዚ ኣቕሪቦ ዘፈልጥ መሰፍን ኢዩ፡፡ ኣብዚ ክፍሊ'ዚ ዘሎ መመኸኸሪን ምስ ቁሳፍነት ናይ ምህብ ዕድልን ደዋ ደረት የብሉን፡፡

ግና ጠንቂ ናይዚ ጥዒት ዘብልያ ነገር፡ ዘይምኽኻርን ገበክ ቁ ሳፍነት ዘይምህብን ኢዩ ኢሉካ ምዝራብ ናይ ቁቦት ቁቦታት ኢዩ፡፡

ናይ ቁጋሊታትና ምስ ስነ ኪነ ጽቶ ሰባን ተገዚኡ ዘመጽእ ኢ ዩ፡፡ ካብ ሰባን ንኪንዝእ ዝነበር ጥበባት ደዋ እቲ ምስ ቁሳፍ ነት ዝተሳህቦ ሰባት ኣጸበቕዎ ይፈልጥዎ፡፡ እዚ ነገር'ዚ ንምስንኻ ል ዝነበር ናይ ጸላኢ ዕላት ዕቁይ ኣይኮነን፡፡ ምስ ናይዚ ኩሉ ገገ ስነ ብደቂን ይዐጽእ ኣሎ፡፡ ብዝይኪ እዚ መንገዲ'ዚ ካልእ ዝ፡ሰበ ን ዝተገብረን ብሓሳታት ኣሎ፡፡ ምስ ህዝቢ ምትእንጋዝ ኣዕኒ ቁደ ካ ብቲ ዐትሪ ዝ፡ሰን ነገራት ኢዩ፡፡ ነገር ግን ኩሉ'ዚ ምስ'ዚ ዘሎ ስራሕትን፡ ዘሎኖ ናይ ሰዳዶ ኩነታትን ቦታን ኣብ ገበሬ ንምዕዓሉ ካበጋሪ ክይከን ኣይተርፍን፡፡

ብዛዕባ ጥዒት! ጥዒት ቅዱስ ሕጊ ዝተረኸበ መብዛሕትኡ እዩን ብ ጠንቂ መዋዲ መንገዲ ሰባን ኢዩ፡፡ ምኽንያር ኣብ ዘጸበሉ እየን የሕዲ ናይ ገንዘብ ምስ ዘርከብን ኢዩ፡፡

ዝሰበረ ብጾት ጸብጺቦምን ዘለዉ ጥዒታት እስከ በብሓደ ንርኣየን፡—

ተረዮረዮ፡ ዝኣክል ገንዘብ ኣብ ርእሲ ዘይምንባሩ እቲ ዝነበረ ኣስያቶሳታት ምስ ተዐጽአ፡ ናብቲ ቦታ ናይ ኩነት ስነ ንምብጻሕ ዝ ነበረ ሽግር እቶም ኣብኡ ዘዕዓሉ ተጋደልቲ ኣጸቢቖም ይፈልጥዎ፡፡

ገሀ ተበ፡ ኣብዚ እዋን'ዚ ፈጺሙ ገንዘብ ኣይነበረን፡ መንግስቲ ደ ዓገ'ውን ብር ቶ መጽናዕቲ ትገብር ነይራ ኢያ፡፡

ገልፀ፡ ድሕሪ ኩናት ናይ ገረገር፡ ካብ ሀሬት ሰዓገ ተሰጉገና ምስ ዐጸክና ዘጋነፈና ነገር ኪጠዑን እንከሎ፡ ኣብቲ ግዜ'ቲ ኩሉ መንግስታ ት ሰገዶና ብ፡ ተሃደሬት ሰዓን ተግጸዋ ካይክነን'ዶ ሰገዷ ከቷልፍ፡ ኣብቲ ቦታታት'ቲ ዐይ መንግስታት'ቲ ኪትርክ'ውን ኣሰጋኢ ነይሩ፡፡ ምስ ናይ እዚ ኩሉ ገገ ገበር እናመሰለካ ንገዛእ ምጽርመዋ ዘጠዑን እና ተረሸ በ ቁለፉ፡፡

ከበሰ፡ እዚ ብመሰረት ቁስት ሰለዜጉን ብዙሕ ከዛረሰሉ እይደለን፡፡ ኣብ ከበበ ዘርከቡ ብጸትና ሰገዮም ካብ ከተማታት ገዜእጨ ዘዐጽእን ከ ህዝቢ ዘርከቡን ኢዩ፡፡ ካብ ከተማታት ዘዐጽእ ክሳብ ከንዶይ ጽቃነት ከ ምዝዐዱዩሱን፡ ብዙሑን፡ ዘፈለጡ ይፈለጥን፡፡ ኣብቲ ብጸትና ጠምጦ ዘብ ሃሰሉ ገዚ ዱዋ ናይ ህዝቢ ኩነታት እነታይ ነይሩ ኢለካ ምሕታት ዐይ ም ፍላጥ የድሊ፡፡ ከቡኡ ዘተረፈ ኣብ ከበሰ ዘለዉ ብጸትና ገንዘብ መገዝኢ ሰኢናም ዐይ ከብዚ ቁገዝ ካይተገበረሎን ዘብለ ቁሳዊ ጸገ ተጻክ ሃለዋ፡ በ ታገ ዐለዎን ኩነታትን ፈልዩ ይዘርዝር ከንጸባጸበሉ፡፡

ናይ ብጻይ በረኸት ብጸላኢ ምትቃዝ ብምዝካር "ምስ ምምኻር ተገ ይረሎ እንተዝኸዑን ... በዓል ብጻይ በረኸት ብጸላኢ ኣይምተታሕዙን" ይብሉ፡፡

እዚ ንበዓሊ ንምብጸቅ ዘረባ ኣዋዒሪካ "ርእዮ'ሞ፡ ብጻይ በረኸት ኣዓኺርዮ እንተዝኸኑ ናዓሰ ምተታሕዘ" ብምባል ቁላፍነቶ ንዚ መጽናዕቲ'ዚ ኣሰኪሖካ ንተጋደልቲ ንመንዓር ዘገበር መህዘ ኢዩ፡፡ በረኸት ዘነበር ሰ ራሕ፡ በረኸት ዘነበር ለኹኸ ዘፈለጡ ከይከን፡ ኣይፈለጡን ኣጎዐል ኣቢሉ ም ምስ ናይ ሰገደ ጉዳይ ኣጣቢኞም መዘሪቦም ንምክፋእ ኢዩ እመበር ኣብ ዚ ዘለናዮ ኩነታት ጥራይ ዘይከነ ኣጋጣሚን ዱገገትን ዘብላያ ከምዘሉ ኣ ጸቢኞም ይፈለጡ ኢዮም፡፡

ነዚን ዘለዋ ክፍለ ሰራዊት ብምሉኣ ተገ በጺሖመን እንደሞ ክፍሊ ታ ዐሊመን ዐያብ በረኸትን ሰለዘተረፍዎ "እንተዝሕተቶ ዘዝክርያ ኣይምተባእ ን" ይብሉ፡፡

እዚ፡ ጠረጴዛ ጊጋታት ንምኽዓር ዘተንሰእ ንኖሎ ምቪኑ ኣጸቢቹ ዘብ ርሃልና ምስክርነት ኢዩ፡፡ ኣብ ክፍለ ሰራዊት ኣሉ ኪብላያ ዘደለዩ ጊጋ ታት ብዐረጠ ኣርዮም ድሕሪ ምዕዳእ፡ ዩሒት ገዒ ተረክቦያም "ፍሉይ ዐዩ

ታት"ብዝብል ኣርኣስቲ፣ እዚ ዚስዕብ ነጥቢታት ኣቕሪቦም ፡፡ ነዚ
ኣዋን ብብቑዕ ነርኣዮ፡

"ካብ ከበባ ምሽታብ ... ዮበንኪ ናይ ሽለላ፣ ምስ ህዝቢ ምርዳ
ኣክን ናይ ሕክምናን፣ ናይ ካሰነፀቲ ቅኑዕ ንቓለትን፣ ብዙሕ ሽገርኒ፡
ዮት ናይ ብቡትን ክም ዝኟነፈ ነፈሰጥ ኢና"።

ስብዚ ነጥቢ'ዚ ዝኸርም ዛለዉ ነጥቢታት ናይ ቲ ብቓብቓ ብዙሕ
ሽገራት! ኢሎም ዝለዉ ክሰላ ... ምስ ህዝቢ ምርዳኣ ... ሕክ
ምና.. ብካሰነፀቲ ቅኑዕ ንቓለት ኢዩ!

ብዝዕባ'ዚ ንኣይ'ዚ ርዩ ኣከያይባ ካብ ዝፈለጥዎ ዝዩፈለጥያ'ኳ
ዘበዝሕ እንዋን ነተን ኣቕሪቦመን ዩለዉ ነጥቢታት ሽብቑዕ ኪዛረበሉ
ን ኢዩ፡፡ ስብዚ ደጋጊሙ ኪገሉ ዝደሊ፣ ናብ ናይዞም በባት ኣዚኣቶም
ርክይቶታት ምምላስ ዝሉኒ ዕላማ ፈጺሙ ኘጋ ዩለቡን ማለቱዩ ዝዩክነስ
እቲ ነቶም ኘጋ ኢሎም ዝኣረረዩያ ናኣሰያ ዝዩበሉ ሃጠውጠው ምብዝ
ሕኹ ብቡት ለማንበት ካብ ዝዩፃለጠት! ስለዝኾነ ኢዩ፡፡

ካብ ከበባ ናብዚ ዝገበር ንዑዞ እንትርፈ ጠደ ክሌተ እናዋት፣
ፍሉይ የብራታትን ናሎጥ ብበረታታትን፣ ምስ ዝኣከለ ግዩን ሰንዩን፣
ንንዑዞ ዝዱሲ ካልእ ነገራትን፣ ምስ ምሉእ ምስጢርን ዩገበር ከምዝነ
በረን ከምዝሎን ክፍለጥ ዋደሉ፡፡ ምናለባት ድርየት ኣብ ዝሰለዐሉ
እንዋት ናይ ጽምኢ ሽገር የጋጥም ይፈውን፡፡ እዚ ምስ ምዕባሌ ዝፍታ
ሕ ባህርያዊ ነገር ኢዩ፡፡ ዝፍርሕ ኮነታት ኣብ ዝርከበሉ ገዛ ጠበለ
ታት ንቑለና ዝንዓዝሉ ገዛ'ውን ኣሎ፡፡ ካብኡ ዝተረፈ ክሰላ ዝበሓያ
ስ እንታይ ኢዩ? ናይ ምንታይ ክሰላዩ እዚ ትርጉም ዝዩርዱኣኒ ዝለያ
ደማ ዝዩመስለኒ ነገር፣ ዝቓለዩሉ ዝነበረ በታን፣ እዋ ካብ ዝዩምገበ
ፊ ዝወጸ ሕማቕ ባዕልን ደማ እንተዝገለጸያ ምጠበ፡፡

"ምስ ህዝቢ ምርዳኣ" እዚ ዝለና ቀዐተሃደረረ ኮነታት ዚቐተ
ምስጢራዊነት፣ ብፍላይ ብዝዕባ ንዑዞ ካብን ናብን ከበባ ዋንም ኣይ
ሕተን'ዩ፡፡ ምስቲ ዝዱለ ምስጢራዊነት ደማ ናይ ህዝቢ ምትሕንጋዝ ፈ
ጺሙ ተፈልዩና ኣይፈለጥን ኢዩ፡፡ ባዓል እከለ ምባና ይተቓጋገዙ ምበ
ለ ደማ ዝዱሊ ኣይመስለንን፡፡ እቲ ኮነታት ዝፍቅደ ነው ኢዩ፡፡ "ኣብ
ህዝቢ እምነት የለቡን" ንዓለት ዚተመፍጠረ ነጥቢ እንተዱኣ ኸይኑ ን
ን ብቕዓደ ዕንቅፋታት እንተዝይካጋጠሙና፣ ብዝዩ ህዝቢ ዝርከብ ዓዐት
ን ናይ ስሬሕ ካባለጠን ከምዝበሉ /ብዥሪሽ ዝዱሊ ዝዩኽነ! / ብተወክ

ሮ ኣጸቢቕና ንፈልጦ ኢና፡፡ ዓኞዊ ንኹሉ ህዝቢ ዘያላል ንቕሓ ተጋገ ሊ ኣሎ ደማ ኣይብላን ኢዩ፡፡

"ናይ ሕክምና"

እዚ ኣርእስቲ'ዚ ካብ ክልተ ገዛ ንዝዕሊ ተደጋጊሙ ተዘኪሩ ኣሎ፡ ናይ ብሓቂ ኣብ ተጋድሎና ዝነበረ ናይ ሕክምና ክእለት ጉድለት ዓን ሞ ኣይሰሓትን ኢዩ፡፡ ካብ መርፍእ ምውጋእን፡ ናይ ጋዳኣትን ... ርእሲን ... ዓሶን ... ዐዘተ. ንዝሞን ቀላል ቀላል ዝበለ ሕማማት ምፍዋስ፡ ሕዮ ንሱ ደማ መርዓርካ ክይፈለየካ ዝገበር / ኣይጠለፍን ኢዩ ነይሩ፡፡ ሎሚ ግን ብዴ ክልተ ናይ ሕክምናን ኣቐውስን ፍ ሊጦት ዘለዎም ብጾት ኣብ ውድብና ካብ ዝዐጠቒ እቲ ኮነታት እና ተመ ሓየሸ ይኸይድ ኣሎ፡፡ እዚ ግን ኣኻሊ ኣይኮነን፡፡ ገና ኣብ መጀመ ርታ ስለዘሎ ዓቢ ምምሕያሽ ኪሓትት ኢዩ፡፡

ብሰንኪ ናይ ብቑዕ ሕክምና ጉድለት ዝሰኞዳን ጽምቶን ተጋደልቲ ብጾትና ቁጽርም ውሑድ ኣይኮነን፡፡ ብዕብ ናይ ከበባ ንዖዞ ዘለዩ ናይ ሕክምና ጉድለት'ውን ካብቲ ዘሎ ክእለት ዘሓለፍ ኣይኮነን፡፡ ክ ሞቲ ዝተለምደ ሓንቲ ሰንጣ ናይ ቆርበት ከኒናታትን መሬፍእን ሒዝ ካ ምኻድ ኣይኣኽለናን፡፡

"ናይ ኣሰነይቲ ቀጻሪ ጉድለት" ናይ ብሓቂ እዚ ጉድለት'ዚ ኣሎ፡፡ ሓደ ሓደ እዋን'ውን ደቂቕ ይርከብ ኢዩ፡፡ ናና ጠንቂ ግን ናይ ሰንቂን ማይን መጽዓኛን ሽግር ኢዩ፡፡ ገለገሊ ባሕልቲ ብሕልፊ ኣብ ናይ ሃሩር ግዜ፡ ብኞለፋፊን ብምሰጋርን ከትትዓዝ ምስ እትደሊ ዋሕዲ ኣደላዪ ክምዝኮነ ፍሉጥ ኢዩ፡፡

"ሞት ናይ ብጾት ከምዘጋነፈ ንፈልጥ ኢና"

መን'ከ ዘይፈልጦ ዘገርም ኢዩ፡፡

እቶም ኣብ ንዖዞ ናይ ከበባ ዝተሰውኡ ብጾት ተኣ በርሀ፡ ኣ በራ ወልከን ኢዮም፡፡

ብዛይ ተኣ ሓጊሽ'ዉ እንተነበረ፡ ነቲ ነዓኦ ንዖዞ ብዘይ ገለ ሕማም ጸሕሪ ምፍጻሙ ኣብ ሸገለት ጸሕሪ ምብጻሕ ብዑንገት ዐሪቑ፡፡ እቶም ኣብ ተጋድሎ ዝነበረ ብጾት/ ካብ ቀዳማይ ዐገን/ ናይ ኣገልግ ሎት ዝነም ክንሶ፡ ሞይቶ፡፡

ብዛይ ኣበራ'ውን ኣብ መንገዲ ሓርሙ ከምዝዓረፈ ኮላትና ንፈልጥ ኢና፡፡

ምናልባት ናይ ሕክምና ጉድለት ኢዩ ዘጠቕዓና። እዚ ጉድለት'ዚ ድማ ኣብ ሳዕሊ ተገሊጹ ኣሎ።

ብቶም ዝሞቱ ብሾት ዘይሓዘነ የለን። ዓቕምና እናፈለጥካ ከምዚ ተገይሩ ነይሩ እንተዝጠቕዑን ምበለ ነገ ምድንጋር ጥራይ ኢዩ።

<u>ሰለይቲ</u>

ሓቂ ኢዩ ሰለይቲ ከምዝጸዱ ዝኸኣሉ ብዝኾነ መገናዕቲ ዝተባለዐ ናይ ህዝቢ ግንባር ሃኒጾካ ብላኣት ምኽታብ ኢዩ። ሰለይና መን ጸለፉ ናይቲ ዕዳጋ ሕጊ ዝነበረ ተጋዳሉ ኢዩ። ዱንሪ ዓበርቲ ዓመት ናይ ዝይ—ሰውራዊ ጉዕዞ ሊተዐለ ሓይሊ ኢዩ። ተወላዲ ከይደለየ ድማ፣ ዐይ ገና ውልዶ እንከሎ። ኣብ ናይ ሓዲሽ ኮናት ካትዩ። ኣብ ውሽጢ'ዚ ሓዲሽ ኮናት ድማ ካብ ከበበን ብምግዳ ሃገር ሰላን እናመጹ ብዙሓት ሓይሊት ተበሎ። ኣብ ውሽጢ'ዚ ሓዲሽ ኮናት ውድብና እናዓበለ ምኽንያት ሰለዝነበረ፣ ጸላኢ ብኸለሎ መንገዲታት ሰለይቲ እናኣውጸዘ ንውድብና ንሰውራና ካብ ውሽጡ ዓዲ ከይርእሶ። ኣብ ውሽጢ'ዚ ጸቢብ ካብ ህዝቢ ርሒቕና፣ ኣብ ውሽጢ ሃገር ሰላን እንነብረሉ ዝነበርና/ ከባቢ ትግሊ'ዚ ቀረባ/ ናይ ሓዲሽ ኮናት እዩ። ናይ ህዝቢ ግሕበራት ምህናጽ ብምዕዲ ኣዥጋሪ ከምዝነበረ ዓገዩ ኣይሰሕቶን'ዩ። ምስ ናይ'ዚ ኮሉ ድማ ምስቲ ዋሕዚ ናይ ሓደስቲ መስታፍ፣ ዝተወጠነ ዐዩ ኣብ ገዛት ዝኣቱ ኣይበኽነን ኣመበር፣ ርእሰን፣ ዝኸኣለ ኳደ ሓደ ግሕበራት ተዓኒምን ብዙሓት ተጋደልቲ ኣሰለፍና ኢና። መብዛሕትኡ እኽዚ ውድብና ዝተሰለፈ ሓዲሽ ነገ ብሃሪ ሃሪ ዝዐጸ ደኣ'ምበር ከም ሰርዓት ምግሕበራት ተጸጊዑ ሓሊፉ ዘመጸ ኣይኮነን። ኣብቲ ዕዳጋ ሕጊ ዝነበርና ቁ ኩነታት ይኹን፣ ገዲሑ ጨጊ'ዩን፣ ብግሕበራት ዘመጸ እንተዘይከይዱ ክልኩ ክንቅበል ኣይንኽእልን ኢና፣ ክበሃል ኣይከኣልን ኢዩ።

ናይ ህዝቢ ግሕበራት ጥራይ ዓሕስነት ናይዚ ጉድለ'ዚ ከምዝጠነ ሰለዘሕመነሉ ድማ ኣብ ከንዲ ፋሕ ዘበለ ኣየየዐዓ ግሕበራት፣ ቀርኖፍ ዝኾነ ግሕበራት ንምጃም ብዝተለ መበገዲ፣ ምስ ካልእ ዓበይቲ ኣርእስቲ ስቲታት ተመርኒፉ ካብ ዘጽናዕ /ጉድፈ ካብ ዝገበር// ዝዐዓት ዝወንታት ዐርሒ ገይሩ ኣሎ። ሓስትንፋስ ኣብ ዘረኽብናሉ ገዚ/ በዚ ጉድፈ መሰረት ድማ ኣብ ሓደ ሓደ ቦታታት ምስራሕ ተጀሚሩ፣ ይኸሸል ድማ ኣሎ።

ብዛዕባ ናይ ሰለይቲ ምክትታል ግን፡ ኣብ ሰልፍና ውሽ ኣቲዉ ናይ ሰ ሰራዊትና ንቕሓት ቀረብ ኢዩ ኪበርሀሎ ዘኽእል። ትጽዒ ሕቚ ዘመሐ ሰ ለይቲ ዘተኻለዉ፡ ዘተረኽበ ናይ ምርመራ ኣካላ ዐይ ክፍለ—ሰራሕት ስለዚ ነበረ ኣይኮነን፣ ተጋደልቲ ነቒሖም ብሓባር ይቃወምዎ ስለዝነበሩ ኢዩ። ብዉሑድ ሕዝ ናይ ዘጠዉን'ውን ነቒሑ ኢዩ። እዚ ማለት ግን ናይ ምር መራ ክፍሊ ኣየድልን ማለት ኣይኮነን፡ ከለኣሪዩ ብሃላይ ኢዩ።

ከሽንፅ ሓላፍነት ዚተማኸለ ኣካል ብገበኽ ሰለዘይተፈጥረ ዘብሉ ዘረ ብ ግን ወሰረት የብሉን። ኣያዐዎ ማሕበራት ዘሽንዑ ሰበት ነይርዎ፡ እ ቲ ዘኞረብዎ መሸናዕቲ'ውን ኣሎ። ኣነ ዘይተኻፈልኩሉ ነገር ብመሸናዕቲ ኣይተገብረን፡ ኣይገበርን ኢዩ፡ ዘብሉ ሰብ እንተድኣ ሃለዉ ግን ሰቡዕ ኢዩ። እዚ ምስ ከለኦ ዑቕባዊ ወገፈራት ዚተሸገዐ ናይ ማሕበራዊ ኣያዐ ጉዳይ ኣብ ገበሪ ንምዕፃል ሕጋዊ መሰከዕ ክባብ ዘዐስዱ ዶግ፡ ንፀኵ ም ንዱይ ኣብ ገበሪ ዘዐዕሉ ሰበት ስርሖም ክብ ዘጁምሪ ንዱሕ ገይርዎ ኣሎ።

"ጉዕዘ ናይ 'ቀይሕታትና ንኪበሰ"

"ብኞዕ የዓዓይ መሸናዕቲ ስለዘይተገብረሉ ብበትና ብስንቲ፡ ወጹሃኒ ት ...ዕዘተ. ቑሽገሪ ኣለዉ።

መሸናዕቲ ከምዘተገብረሉን ከምዘይተገብረሉን'ቢ ካረጋገጽም ፈሊጦም ዲዮም፡ ዐይስ ከምቲ ዘብለዖ ናይ ሽንዩን ወጹሃኒትን ሽገር ስለዘጋነፈ ኢዮት በቲ እንተሞኸኑ በቲ-ወሰረት ዘይብሉን።

ናይ ቀይሕታትና ጉዕዘ ከም ስርዓት ናይ ዉቑብ ገዛ መሸናዕቲ ተገ ይርሉ ከነሉ፡ ናይ ርእይቶ ቁርነት ስለዘ ነበረ፡ እቲ ኣብ ከበሳ ዚነበ ረ ቀይሕታት ገዐኵ ጽሕፈ ምፍቒሞ ስርሖ ይኽእል ኣሎ። እቲ ናይ ስንዩ ቀይሕታት ገዐኵ ጽሕፈ ምፍቒም ስርሖ ይኽእል ኣሉ፡ እቲ ናይ ስንዩ ረ ቀይሕታት ገዐኵ ጽሕፈ ምፍቒሞ ስርሖ ይኽእል ኣሉ፡ ባሕሪዩ'ውን ንኽሎኵ ዘ ን ወጹሃኒትን ሽገር'ውን ቶጺዑ ነይሩ'ዩ። ባሕሪዩ'ውን ንኽሎኵ ዘ ኣመስለ ሽገር ንምፍታሕ ዘድሊ ሓገዝ ተገይሩን ይገበርን ኣሉ፡ ህዝባዊ ቀይሕታት ጽሕፈ ምትሕንፋጽ ዶግ ብዓቢኡ ናይ ብጽሕፈ ሕቚ ዘለያ ሓላፍ ነት ብገበኽ ንምፍቓም ዘቓሊ መሸናዕቲ ተገይሩ ኣሉ።

ሽግራት ካይረኸብ ማለት እንተድኣ ሽይኑ ግን፡ ገዲሉ ክይሃሉ ማለት ኢዩ። ከብኡ ዚተረፈ እዚን እትን ምባል ዓጀዐጀዑ ቀፊዕ ኢዩ።

ዚነበርናዩ ኵነታት ረቢዕካ፡ ምዕባሉ ናይዚ ቀይሕታት'ዚ ሸለሰ ኪ ልካ፡ ኩሉ እናፈለጥካ፡ ኪገበር ኣለያ ተባሂሉ ምቕራብ ይገበር ከምዘ ልካ፡ ኩሉ እናፈለጥካ፡ ኪገበር ኣለያ ተባሂሉ ምቕራብ ይገበር ከምዘ ሉ እናተረዳእካ፡ ምልስ ኢልካ ንጽሕፈት፡ ዐይ ንቕድሚት ሕልፍ ኢልካ፡ ስለምንታይ እዚ ነገር'ዚ ዘይተገብረ ምባል በለጸ ቀረይ ከምዝኾነ ከዘ

ዝኸር ይፈቶ።

"ርክብ ምስ ህዝቢ" ኣብ ዘገል ኣርእስትኦ "ውዱብና ንህዝቢ ብበትሪ ከረዲኦም ኢዩ ዝደሊ" ይብሉ።

ብዘይ ህዝቢ ሰውራ'ዉ ንቓልሲት ክንካየዶ ከምዘይንኽእል መግለጺ ሓንጎልና ይርዳእ'ዩ። ኣብ ውሽጢ ህዝቢ ኢና ንህዝብና ክነንቅሖ፣ ክንምህር፣ ኪንውደብ፣ ክንገልገል ከቢሉ ዳግ ክንመሃር ዓቢኛናሉ ዘለና ኢዩ። ምስቲ ዝነበረና ዘሉ ናይ ቀያዲ ዓዲ ኩነታትና፣ ናይ ሰዲሕ ከኣ ሽገር ኣይኮነን'ዶ ንህዝቢ ከተረድኦን ክንገልገሎን፣ ኣብ ዕዝገብና ዐቒ ኣብ መደበርና ዓዲና ኣርሒቕና ዝተመርናሉ ግዜ የለን። ምስቶም ኣብ ውሽጢ መደበርና ክንረኽቦም ዳግ /ብዙሓት ኣይኮኑን እምበር/ ዕዳል ኣብ ኣንረኽበሉ፣ ዕላማና መንነትና ክንገልጸሎም ግብኣና ከቢ ምፍላም ዓዲ ጉዲልና ኣይንጸልኦን ኢና። ኣብ ማሕበራት ምውዳቦም ንን ኩነታትና ኩነታቶም ዝምችእ ኣይነበረን። ብዝዕባ ናይ ማሕበራት ምጃም ገን እቲ ኣብ ላዕሊ ተጠቒሱ ዘሎ ይኣክል።

"ውዱብና ብበትሪ ከረዲኦም'ዩ ዝደሊ" ምባል ንን ህዝቢ'ዉ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ ንህዝቢ ብበትሪ ምርዓክ ዝብል ፖለቲካ ከምዘለዎ ኣምሲልካ ምዝራብ ኢዩ። እዚ ዳግ ሓቂ ምድንጋር ይበሃል። ኣብ ህዝቢ ብዙሓት ከምዘይንፍልጦን ሕሱራት ከምዘለዉን፣ ኣብ ስልፍና'ውን ብዙሓት ዘይንፍሎ ከምዘለዉን ምርዳእ ኣየድልን። ከብዚ ዝተላዕለ ዲዓ ኣብ ህዝቢ ይኹን ኣብ ተጋደልቲ ሓደ ሓደ ጌጋታት ይፍጸም ይኾውን እምበር ንህዝቢ ከስልፍ በትሪ ዘጠቕም ውዱብ የለን። /ናይ ብሓይ ኣስመርዎ መልሲ ባዕሉ ብዝያዳ የብርሆ።/

እዚ ኩነ ኢሎም ዘርብርብዎ ነጥብታት "ከመይ ከእረሞ ኣይተኻእለን" ኢሎም ሓቲቶም፣ "ንርእሶ ብገዛእ ርእሱ ዝምሕደረሉ፣ ዘማሕርዮሉ፣ ዲሞክራሲያዊ ኣካላት /ስለዘየለ/ ኢዩ" ክብሉ መሊሶም።

ነቲ ኣብ ላዕሊ ዘርዘርዎ ዘለዉ ነጥብታት እንተኸይዶ መልሲ ሂቦሉ ስለዘለኒ ከመይ ከእረሞ ኣይተኻእለን ዝብል ሕቶ ምትንታን ትርጉም የብሉን።

ብዝዕባ ናይ ምትሕብባር ዳግ ዘርዚረ ገሊጸዮ ኢየ። ኣብ ሓደ ውዱብ ናይ ዝፍጸም ስራሓት ቀጻጻር ብናይቲ ውዱብ ኣካላት ውሽጠ-ዝምዕ

ናን፡ ትካላን፡ ሕጋጋትን፡ ዱካ እመበር ፕሮጀክት መለመስ ብዝበለ ሸግ ለ ካዑኡካ ዘገበር ኣይከንን፡፡ ብዛዕባ ዘተፈላለየ ኣካላት ዑዱብ ዘይነበረሉ መሸንያት፡ መስቲ ዝነበሩ መዐባለት የሕጊን ተመጣጢኑ ዘካየዱ ኣካላት ነይሩ ኢዩ፡፡ ፍሉጥ ትካላትን ሕጋጋትን እውን ነይሩ ኢዩ፡፡ ኣብቲ ናይ ቁጽጽ ኩናት እንተዳኣ ኸይኑ'ውን ነይሩ፡፡ ንጹሕ ሕዊ'ኸ ዘብለ ሕቶ እንተዳኣ ኾይኑ ነገ፡ ከመቲ ኣብ ላዕሊ ጠቒሰዮ ዘለኹ ዘነበርክዎ ኩነታት ረቢዐካ መዕባሊ ናይዚ ቁይለታት'ዚ ፀለለ ኢለካ፡ ኩሉ እናፈለጥካ፡ ኪነበር ኣለዩ ተባሂሉ መዋርሪብ ይገበረሉ ከም ዘሉ እናተረዳእካ፡ መልሲ ኢለካ ንጹሕነት፡ ዐይ ንቖጾ ሕልፍ ኢለካ፡ ስለመንታይ እዚ ነገር'ዚ ዘይተገብረ ዘሎ ሃለ፡፡ መጸንጋር ኢዩ፡፡

"ናይ ጥርዓንን ርእይቶ መሃብን መስለ ...

"ዘበዝሕ ጥርዓን ዐይ ርእይቶ ንመሪሕነትን ኣተሓባበርካን ዝያዐመ፡ ዐይ ናታ ገበን ዝገለጸ ስለዝኾነ .. መሪሕነት መልቢ ዘሀበን ብመፍርራሕ ኢዩ፡፡"

ኣፈወርቂ ተኸሲሉን ኣስፋ መለከን ርእይቶ ከይሀቡ ብኢሳያስ ተኻልኡ ሰጦ ...

"ገርዓይ ባሀረ ነበረኒ ... ስለዚነቶፍ በላዩ ኢዩ ዘጠውን ዝብል ጸብጻብ ተመሓላለፍያ...

"ዘተወቑ፡ ተመስገን በርሀ፡ ኣብራሂም፡ ኣለኣዊን ስራጅ፡ ሙብ ተስፋሚካኤል...

"መፍርሕ ... መሪሕነት ንዝያዐመ? ስለጣን ደልዮም ኢዮም፡ መንግስቲ ኪገምጥሉ ኢዮም እናበለት ተፈራርሕ!!"

ዘበዝሕ ጥርዓን ዐይ ርእይቶ ንመሪሕነትን ኣተሓባበርካን ዝያዐመ ዐይ ናታ ገበን ዝገልጽ ስለዝኾነ ዝብል ርእይቶ ቁዩ እንተዳኣ ኾይኑ፡ ናይ መሪሕነት ፍሉይ ኣተሓባበርን ገበንን እንተዳኣ ሃሊዩ እንታይ ከመዝኾነ መብራህ የዳሉ፡ እቲ ነዐኡ ንመቕየሮን ንምግላጽን ዝቐረበ ርእይቶታትን ጥርዓንን'ከ እንታይን እንታይን ነይሩ?

ናይ ኣፈወርቂን ኣሰፋን እንተቖይኑ ብመሰረት ሓበት ኢዩ፡፡ ብዛዕባ'ቲ ዝዝከር ንምግላጽ ዱግ ገቡ ኣብ ዘለዎ ብቻሉ ኪገለጽ እቲ ዘሓፀ ኢዩ፡፡ ኣብዚ ኪሓቶ ዘደሊ ነገ ቀዳሚ ዓመት ርእይቶ ኪቐርብ ከላ ኪለቅ እንተዳኣ ነይሩ፡ ኣብዚ መሉእ ዓመት ዘቐርበ ርእይቶታት ከመይ ገይሩ ኣቕሪብናይ ኣየቕረብኩን በሃላይ እንተቖይኑ፡ ሃዩ፡፡ ከብዙ ዚተረፈ ኣፈወርቂ ቁዩ ካብቶም ብዙሕ ርእይቶታት ዘቕረቡ ሰባት ከመዝኾነ

ከይዘከርክያ ኪዳናት ኣይደለን።

ናይ ገርዓይ ባህረ ናብዎ ዐቢት ኪዱ፣ ገምርገጽ ደሞ ከንታ ዘነገ በሬ ጋገታ ትተሰተት።

ኣብ'ዚ ውዱን'ኪ ዋስ ኰሰገገ ኣብራሃም ተኖቸዐ ሰዩ ኢዩ፣ ከሙ'ውን ኪገብር ዘገደደ ኩነታት ነይሩ ኣንቶበኒ'ውን ኣነ ከም ሰ ላፊ ወጠን ጊጋ ምፍላጦይ ኣጸቢቑ ይርዳኣኒ ኢዩ። ሰዒ ኣብ ዐረኛት ተዘርጊሑ ዘይክኒ፣ ብእዮት ሃናፂ ነኛሬታ ከምዘተኖብልኩሉ ይዝክረኒ። እዚ ገነ ብቶ ቃሉ ኣቢሉክ ገምከፉክ ዘገብር ምጽላዕ ስለዘጋጠመኒ ሃናጺ ኣይከኣለን።

ኣላኣዒን ስራሕ፣ ናይ ኣለኣዒን ስራሕን ናይ ጸጋይን ነገር ባእሲ ደኣ'ውበር መውፃዕቲ ኣይኮነን። ብምንታይ ጀጓሬ ኣየ መውቓፃዕ ከምዚ በጸሐ ወን መጀመርያ ከምዚሃረዋ ብዘሰት ይፈልጥያ ኢዮ። ከብኡ ዘ ተረፈ ኣብቲ እንነ'ቲ ናይ ከሌኮም ጊጋታት ተገሊጹሎም ብዋሪጭነት ዘ ኣክል ነኛሬታን ወጠንየኛታን ከሎዚተግሀብ ዘዘከር ኢዩ። ኣለኣዒን ከም ተራ ዐተሃደር፣ ጸጋይ ደኣ ከም ሰደ ካልእ ኣምቢልካ ኣልኣዒን ተዐኞው ዓለት ገነ ኣወቶ ገነ ናሎም ኢዩ።

ወብ ተስፋሚካኤል፣ ናይ ውሽ መውፃዕቲ ብጸጋይ ዐዒ የዘ፣ የና መ ነቓኖሊ ናይቲ ዘኖረብያ ጽሑፍ ስለዘጋ፣ ናብዚ መዐኸነይታ'ዚ ዘብጽሕ ኩነታት ደኣ ኣጸቢኞ ስለዝፈለጦ /ገብይኑ ብጽሑፍ ከኖርቦ ኢዩ/።ብዘ ዕብኡ ብዙሕ ክዘረብ ኣይደለን።፤ ከም መውፃዕቲ ወጠን /ገብይና ብዋኞ ልክ/ ነኝ ጊጋ ነይሩ፣ ጸጋይ ደኣ ተኖጺውሉ።

ብዛዕባ ምፍርራሕ፣ ስለዛን ደለዎ ኢዩ። ወገነስቲ ኪገለብው ደለዎ'ዎ ዘበለት ወሪሕነት እንተዘሎ ሃልያ ኣበይናይ ቦታ፣ በየ ናይ እናናይ ከምዝጋነ ፈለዎ ይገለጹ። ስለዛን ዘደሊ ደኣ ስብ ከ ይበሉ ብገብሪ ፍሉዩ ኢዩ። ካብኡ ዘተረፈ ሰሌፍካ ብምጽናሕ ብዕላሽ ብዘፍሏኪዩ ዐረ፣ ወጥርዒ ምርኮስ ጊርካ ናይ ምፍርራሕ ትርጉም ምሃቦ ፈጠሬ ኢዩ።

ንዘይፈልጦ መስጠሊ ዘሸውን ብዙሕ ነገራት ስለዘሎ፣ ብዘይካ እዚ'ቲ ጸሒፉ ዘሎ፣ ነዚ ቦራኖት'ዚ ብዘሸውንን ብዘይኩውንን ክናሕነኪ፣ ኣስ ዓት ተጋደልቲ ብምጽላዕ ወኪልል ዘሰርሐሉ ገዘ ኾይኑ ስለዘሎ፣ ኣብዚ ጸሒፈይ ገና ዘይቀረብክያ ነጥቢታት ኣስፊሒ ከጽሕፍ ኢዩ። ብዘይካኡ ደኣ፡—

- ምዕባለ ናይ ቁጽ ሕጽ ኩናትን ሰራዊታትናን፣
- ምዕባለ ካልኣይ ዑገን ህዝባዊ ሰራዊታት ቀጻሊ ቁጽ-ሕጽ ኩናትን ድሕሪኡን፣
- ካብዚ ቀረብ ዘተገብረ ኣኼባታትን፣ ዘገበር ዘሎ ምንቅስቓሳትን፣ መገለጺ ከቕርብ ኢዩ፡፡ ዘሎና ርእይቶን ነቕፌታን ተቐቢሉ፣

እዚ ጽሑፍ እዚ ኣብ መጀመርታ ፍርቂ ናይ ወርሒ 10/73 ብመሪሕነት ህ.ሓ. /ድሕሪ ምትሕንፋጽ/ ዘተኻየደ ዘቕረበ ናይ ስራሕ መደብ ኢዩ፡፡ ብቑም ተበለጸ ብዘተፈጥረ ዕንቅፋት ካብ ናይ ተጋደልቲ ዕክለት ኣኼባ ክቕርብ'ዶ እንተዘይከኣለት፣ ነቲ ካብ ኣኼባ ብኢድ ዕነና ዘተኣርየ ናይ 10 ኣባላት ሽማግለ /"መርማሪት"/ ዘገበሮ ዘለዋ ምንቅስቓስ ነቲ ዘሎ ናይ ስራሕ መደብ ዕንቅፋት ስለ ዝኾነ ንመርገጺ ምሉእ ቅዋሕ ሂቡ ነይሩ፡፡

ኣብ መጀመርያ ፍርቂ ናይ ወርሒ 10/73 ዓ.ም.ፈ. ናይ መሰናዕቲ ዘቕረበን ዘተኻየደን ነጥብታት፡፡

ዋና ዕላማ ናይቲ መሰናዕቲ ናይ ሰውር ገዛ ዕትሃደራዊ ዑጥንን፣ ካልእ ናይ ስራሕ መደባትን ምሕንጻጽ ነበረ፡፡

1. ናይ ኢትዮጵያ ኩነታት
2. ናይ ቀያዓ ዓዓ ኩነታት
3. መደብ ስራሕና ኣብ ገጠር ንምዕባለ ኪታዕዝ ዘለዎ ቦታታት
4. ኣብ ቀጽሪ ዘለዉ ብጾትና ኩነታቶም
5. ናይ ኣሽዓር ምቅርራብ
6. ናይ ሰገደ ምቅርራብ
7. ናይ ሰራዊታትና ዑሽፋራ ኩነታት ምዕንያሽን ምዕባለን
8. ምስ ዓበሳ ዘሎና ዝምድና
9. ብሓፈሻ ናይ ዐባኢ ኩነታት /ልኡኽ ዐባኢ ጉባኤ/
10. ገሀዘብ ምውሳብን ምንቅስቓሕን
11. ኣብ ናይ ሱዳን ዉንፈራት ዘሎ ቁጽ-ቁጽ ጉዳያት
12. ዘናን ናይ ፖለቲካ ስራሕን

እዚ ኣብ ላዕሊ ተዘርዘረ ዘሎ ነጥብታት ብከመዚ ዘሰዕብ መገገዲ ብሰንበለት ተጸገዐ፡፡

1/ ናይ ቀዓማይ ጸሳኢ ኩነታት

ሀ. ኣብ ከበቢና ዘሎ ናይ ጸሳኢ ኩነታት፣

ኣብ በጓናዊ ባሕሊ ዘሎ ቑጽሪታት ጸሳኢ "ኣብ ያሩራ፣ ዓሳከብን፣ ናቕፋን ኣፍዓበትን ይርከብ፡፡ ኣብ ዎንን ኣዘን-ዚተዘር ዘሬ ወደበሬት ጸግ ናይ መሬኸቢ ጸርጊያታት ኣሎ፡፡ ኣብ ያሩራን፣ ዓሳከብን ዘሎ ቑጽሊ ጸሳኢ ብገምት 200—250፣ ኣብ ናቕፋ ዘሎ ተረጋጊት ዚተፈለጠ ነገር'ዩ እንተዘየለቦ ብገሮት 500 ይኾውን ኢዩ፡፡ እዚ ገሮት'ዚ ብመሰረት ናይቲ ቀጸሚ ሕቚ ኣብ ናቕፋ መጺኦን ዚነበሬ 25 መከይን ዚተዐሰደ ኢዩ፡፡ ከመኩ'ውን ናይ ህዝቢ ገሮ ት፡፡ ናይ ኣፍዓበት፣ ከብቲ በታ ኣዘና ሪጨኛና ስለዘሎና፣ ኣብኡ ዘሎ ቀጽሪ ጸሳኢ ፍሉጥ ኣይኮነን፡፡ ቀጸሚ ሕቚ ከምዚነበር እንተኾ ይኑ ገን 200 ኣቢሉ ይበጽሕ ኢዩ፡፡ ብሓፈሻ ኣብ ባሕሊ ዘሎ ቑይሊ ጸሳኢ ጥቃ 1000 ኣጋር ኣቢሉ ይገመት ኢዩ፡፡

ኣብ ዎንን ኣዘን ወደበሬት እዚኣተን ዘሎ ናይ መሬኸቢ መንገ ዲታት ከምዚ ዝስዕብ ኢዩ፡—

1. ያሩራ — ኣስራይ — ኣለጌን — ኣገራዕ — ናቕፋ —
2. ያሩራ — ኣስራይ — መዓገኢ — ፈልከት ኣባል — ያምጸያ — ኣፍዓበት —
3. ያሩራ — ግርባ ተኸሳኣ — ግርባ ጉልባብ ——→ ባጽዕ / ኣፍዓበት

ካልእ ኣብ ገሮት ዘሎ መንገዲ ብባሕሪ ባሕሪ ክኸውን እንከሎ፣ ብሄሊኮፕተር ዚሬኽብ ናይ ኣየር ሕንጻጽ ጸግ ኣሎ፡፡

እዚ ኣብ ላዕሊ ዚተጠቕሰ ሰለስተ መንገዲታት ብመጉዓዝ መኪይን ዝውሰዱ ሕንጻጻት ኪኾውን እንከሎ፣ ካብ ዓደብሓ /ጊዳን/ ብዓንበር በብዕዩ ሰዓር ናብ ቶጵሕ ዘሎ መንገዲ ኣጋር ጸግ ኣሎ፡፡

ለ. ናይ ጸሳኢ ኩነታት ኣብ ቀጸሚት፣

ጽሕፈ'ዚ ናይ መዐባእታ ውግእ ዚተገብረ ምቕይያር'ዩ ፍሉጥ እንተዘይኮነ፣ ኣብ ቀጸሚት ኣብቲ ብጾትና ዘዘውርሉ ቦታታት/ ዘሎ ኩነታት ጸሳኢ ከምዚ ዝስዕብ ኢዩ፡፡

ሸዕብ 150 — 200፣ ዛገር 50 ዝኾኑ፣ ምንክ 50 ዝኾኑ፣ ምሬራት ፍሽይን 100 ዝኾኑ፣ ናይ ዑና 40 — 50 ዝኾኑ፣

ዶርፍ 20 — 30 ዘጉዑን፡ ፀዊር 60 ዘጉዑን፡ ገለብን ምሕላብን ኣሎዎ፡ ግን ፍሉጥ ኣይኮነን፡፡

እዚ ልዕሊ 500 ዘጠዑን ኣብ ቅድሚት ዘሎ ቁፀሊ ጸላኢ ብቑፈሽ፡ ኣብ ከንጀ ዐይ ዶግ ሰሜናዊ ዐገን ናይ t ካብ ኣስመራ ንባጽዕ ዝጠይዶ ጽርገያ ዝርከብ ገመር /ከባቢ ጎምጎም መንበዕ/ ፋሕ ኢሉ ዘሎ ቁፀሊ ጸላኢ ኢዩ፡፡

ኣብ ምዕራባዊ ዐገን ናይዚ ቦታ'ዚ፡ ኣብ ጎምጎም ከርከሽም፡ ኣብ ዓዶ ዓዲ ዘተዓደለ ብረት ምስ ባንዓ ኣሎ፡፡

እ t ካብ ኣስመራ ንባጽዕ ዝዐርዶ ጽርገያ ዓንዲ ሕቶ ኣጅናም ያሬ ምንቅስቓስ ናይ ጸላኢ ስለዝኾነ፡ ኣብ ሸገርኒ፡ ነፋሲት፡ እም ባትከላ፡ ጊንዳዕ፡ ደንጎሎ፡ ማይጣል፡ ዶጋሊ ከከም እስትራተጂያዊ ኣገዳስነት ናይ t ቦታ፡ ብዙሕን ውሑድን ቁፀሊ ጸላኢ ኣሎ፡፡

ሰገር ጽርጊያ /ብወገን ደቡብ/ ኣብ ዝርከብ ገመር ዶግ ጸላኢ ኣብዘን ዘሰዕባ ቦታታት /ገሊኡ ቀዋሚ ገሊኡ ነያሊ ዝኾነ/ መደበራት ኣሎዎ፡፡ ንሳተን ዶግ፡— ማይቁበር፡ ፈጣር፡ ዓላ፡ ዓገመዓ፡ ውዓ፡ ሕርጊን፡ ፍሮ፡ ኢራፋሎ፡ በረ፡ ኢየን፡፡ ብዘይካ'ዚ ኣብ ገመር ሸን ዓደገለ ምስበንዓ ዘተታሕዘ ብረት ጸላኢ ኣሎ፡፡

ወታሃደራዊ ኣቀማምጣ ቁፀሊ ጸላኢ ብቑፈሽ፡ ካብዚ ዘሎና ቀ፡ ካብ ሰሜናዊ ባሕሪ ከባቢ't ቅድሚት ዘሎ ቁፀልናን፡ ቅድሚኡ ዘሎን ከምዚ ኣብ ላዕሊ ተዘርዚሩ ዘሎ ኢዩ፡፡

ካብ ቁደ-ቁደ ሰለይt ከም ዝተረኸበ፡ ቁፀሊ ጸላኢ ኣብዚ ዚቁ ለፈ ወርሒ መስከረም፡ ኣብዚ ዘሎና ቀ ቦታ ወፊሩ ዓህባስ ኪገብር ከምዝኾነ ተፈሊጡ ነይሩ፡፡ ነገር ግን ኣብ ቅድሚት ናይ ዘለዊ ብዶ ትና ምንቅስቓስ፡ ብፍላይ ኣብ ወርሒ ነሓሰ ዝተገብረ ከቢድ ውግእን፡ ዲሕሪኡ ዝተገብረን፡ ኣብ ከተማታት ዝገበር ዘሎን ከየተግናዩ ኣይ ተረፈን፡፡

2/ <u>ኩነታት ቅያዓ ዓዓ</u>

ኣብ ከባቢና ዘሎ ቁፀሊ ቅያዓ ዓዓ ኣብዚ ዘሰዕብ ቦታታት ብከምዚ ዘሰዕብ ብዝሒ ተዘርጊሑ ይርከብ፡—

1. መብኣ 50 ዘጠዑን   2. መዓሻሕ 50 ዘጠዑን

3. ዓሂዊውት 50 ዝኸውን
4. ኣልጊን 50 ዝኸውን
5. ብሉኝት 100 ዝኸውን
6. ኣይተፈጋገጸን ደኣምበር ኣብ ወዓት 50 ዝኸውን ኣብ ክሰረት ደዓ 30 ዝኸውን።

ቆፀሊ ቅያዓ ዓዓ ከሉ ይበሃል።

ብቁፈጠ ብዘለዓለ ገዶት ኣብ ከበበና ዘሎ ቆፀሊ ቅያዓ ዓዓ 300 — 350 ይኸውን ኢዩ።

ዋና መደበርዎ ኣብ ቢላኝት ክፀት /100 ዝኸት/ እቲ ካልእ ቆፀሎም ከቢብ ያሩሬ ኣብ ዘርኮብ ሕንባጽ ከም ሰንበለት ገፀርም ኣ ተቒሒዞም ኣለዉ። ዕለዓ ናፀዘ ሕንባጽ'ዘ ደዓ ከምዘ ዘሰዕብ፣ ብዙሕ ሸቶታት ዐፀ ገለ ከብኡ ዘቁዘ ኩኸውን ይኽእል።

1. ነቲ ካብ ዐጻኢ ዘጽበፆዖ ብባሕሪ ዘመጸም ነገር ከም ቦታ ነምፍፀር።
2. ኣብ ቅዱጊት ምስ ዘለዉ ብቦትና ዘሎና ርከብ ነምቅሬጽ።
3. ነምንቅስቓስና ኣብ ጉሳጉል ክነ ኣብ ባሕሪ ነምኸልኻል።
4. ኣብኡ ክፍ ኢሎም ገዓና ነምሸቓል ዐፀ ነመቒዕና ነምቅ ርሬብ።
5. ናፀ ሰንዮም ምጕዕዓዘ መንገዲ ምሕላው።

ኣብ ቅዱጊት ዘሎ ኩነታት ቅያዓ ዓዓ ከምዘ ዘሰዕብ ኢዩ፦

ደሕሪ'ቲ ኣብ ቅዱጊት ምስ ብቦትና ዘተገብረ ውግእ፣ ኩሉ ዐፀ መብዝሕትኡ ቆጋሊ ቅያዓ ዓዓ፣ ካብቲ ብቦትና ዘዘዐሩሉ ቦታታት ርሒቁ ኣሎ።። ካብ 50 ነሳዕሊ ዝኸውን ካብቲ ኣብ ቅዱጊት ዝነበረ ቆፀልታት ቅያዓ ዓዓ ናብዘ ኣብ ከበበና ዘሎ ቆፀሊ መጺኡ ኣሎ።። እቲ ዘተረፈ ብዘይካ ሓደ ሰደ ኣብ ሸዕብን ምሬራን ኣባሬራን ዘሎ ዑሑዶ ኣቶዮፍ ካልእ ቆፀሊ የለን።። ኣብ መገበዕ ገን ቅጽሩ ዘፀ ተፈልጠ፣ ብርኪት ዘበለ ቆፀሊ ኣሎዖም ይበሃል።

ሰገር ጸርገደ ቅጽሩ ፍሉጥ ዘፀክን ናፀ "ባሀ" ቆፀሊ ኣሎ።

ኣብ ባርካ ዘርከብ ቆፀሊ ፍሉጥ'ዩ እንተዘይከን ከም እቲ ዘዐረ ብዙሕ ኣይኮነን።

ብጠቕላሉ ቆፀሊ ቅያዓ ዓዓ ካብ 700 ነሳዕሊ ይኸውን ኢዩ።

ናይዞም ኣብ ጥያና ዘለዉ ዐትሃደራት ቀያሕ ዓዓ ስንዲ ብምሉኡ ካብ ያሩራ ዘዐጽኦ ኢዩ።

ናይ ኣጽዋሮም ጉዳይ /መያይt/ ምሽናዕt'ኳ ዘይለዩ እንተኾነ ኣብ ዐገን ዓንበብ ከምዝጨነ ጥርጥር የብሉን። ናይ ሩስያ 7.62 እኳ ብዙሕ እንተዘይብሎም ናይ ጋንጊን /303/ ጠገ ኣለዎም።

ዕጥቆም ብመጠኑ ካብ ናትና ቀለል ዝበለ ኢዩ። ኣብዘን ናይ መዐዓእታ ክልተ ኪናት ከምዝተዓዘብናዮ ናይ 60 ሚ.ሜትር ሞርታራት ኣለዎም፡ ዝመልከያ ዶጋ ይመስሉ።

ብሓፈሻ ሞራል ናይ ቀያሕ ዓዓ ኣዝዩ ትሑት'ኳ እንተኾነ፡ ኣብዚ መዐዓእታ እዋን ሓደ ሓደ ዑቕባዊ ኩነታትና ከየተዘብዓዎ ኣይተረፈን።

ኣስትራተጂያዊ ጽብለልትነት ናትና'ኳ እንተኾነ ንሳቶም ንጋዮ ንጻለና ዘለዎም ቶስራ ገና ኣየደረጸን። ኣብ ዑሸዋ ኣብ ዐጻእን ዘሎ ኩነታቶም ከምዝብርሆ መስተገፈሲ እንተረኸቡ ሓይልታትና ንምጽንጻል ዝተሳዕሉሉ ንዋሉ ኣይከድርኑ ኢዮም። "እዚ ምስ ዘስእኑ እዋን፡ ፖለቲካዊ ስልትታት ካብ ምዝዉታር ዝቅጠቡ ኣይመስሉን"።

3/ ናይ ሓጺር እዋን ወደብ፡

የና ዕላማ ናይ'ዚ ጊዜያዊ ዑጥን ከምዚ ዝስዕብ ኢዩ፡—

1. ብሓርነት እንንቀሳቐሰሉ ቦታታት ኣብ ትሕቲ ምቁጽጻርና ምንባር'ዎ ከንከላከለሉን ክንስፋሓፋሓሉ ዘኽእለና ኩነታት ምፍጣር፤
2. ኣብ ቀይሒት ዘሎ ሓይልታትና ዐጣቓና ንጸላኢ ምዝባጥ፤
3. ኣብ ምንጎ ክልቲኦ ሓይልታትና ዘርከብ ናይ መሬኸቢ ጎንጻጽ፤ ኣብ ትሕቲ ምሉእ ምቁጽጻርና ምእታው።

ነዚ ሸቶ'ዚ ንምርካብ ኪተሓዝ ዘለዎ ቦታታት መብኣ፡ ኣስራ፡ ኣልገን፡ ብሊያት ይኾኑ።

4/ ኣብ ቀይሒት ዘለዉ ብጾትና ምዑባብን ፍሉይ ስራሓት ምዑብንን፡

ኣብ ቀይሒት ዘለዉ ብጾትና ዝዋሊ ስራሓት ንምፍጻም ምዕባብ ስለዘይለዎም እቲ ዝፍጽምዎ ስርሓት ዝርዝሩ ምፍላጥ ዘድሊ እቲ

ዝደሊ ቁጽሪ መጉበን።

ስራሓት፥

1. ኣብ ከተማታትን፣ ጸርጊያታትን፡ ንእስ ንእስ ዝበለ ወደበራት ጸላኢን ናይ መቃወምትን መዕናውን ስራሒታት ምፍጻም፣
2. እቲ ኣብኡ ዝነበር መንቀሳቐሲ ናይ ቅያሳ ዓዓ ንምቁጽጻር ፣ ኣብ መገዲ ስገር ጸርግያን ከነጽሑን ዘሎዎ ርከብ መብታት፡
3. ናብ ውሽጢ ዘዕጠቕ ሓይሊ እቲ መኸታብ፡
4. ኣብ ከተማታት ዘሎ ውዕባት ፍመሰረት ናይቲ ተነዒፉ ዘሎ ኣብ ሬርዓ መህናጽ፣
5. ናይ ዝና ጨንፈር ኣቕመከ ናይ ፕሮፓጋንዳ ስራሕ ምፍጻም፡ ንህዝቢ ምንቕቓሕ፣
6. ንህዝቢ ገጠር ምንቕቓሕን፡ ኣብ ጉዱኒ ሰልፍና ከምዝጠውን ገርካ ብመሰረት ናይቲ ተነዒፉ ዘሎ ኣሰራርዓ ምውዓብ፣
7. ናይ ኤርትራ ባሕሪት ኣብ ሃገራዊ ተጋድሎና ዘገብርዎ ተሳታፍነት ብሓፈሻ፣ ብፍላይ ድማ ኣብ ሰልፍና ንምዕጣኖ፡ መስ ቢሄራት ባህጊ ደንከልን ኣብ ሰውራዊ መትከላት ዝቖርከሰ ርከባት ምግባር፣
8. ካብ ህዝቢ ዝጸንሕ ናይ ህዝቢ ቀለታ ምሕታት፣
9. ብጉዳይ ገንዘብ ርእስና ክንክእል ስለዘነበረና፣ ናና መንጪ ናይ ገንዘብ ጅጋ ኣብቲ ብጾትና ዘለዉ /ቀደሒት/ ካብ ሃብታማትን ናይ ጸላኢ ሃብትታትን ስለዘርከብ፡ ብሰሩዕ መደብ ገንዘብ ምእካብ፣
10. ናይ ጸላኢ ፖለቲካውን ዕትሃደራውን ኣከናውናን ኩነታት ኣጸቢቕካ ንምጽናዕ ዕረታት /ኢንፎርመሽን/ ምእካብ።

ነዚ ኣብ ላዕሊ ዝተዘርዘረ ነጥብታት ንምፍጻም እቲ ኣብ ቀጸ-ዒት ዝጥም ጉሬላዊ ሓይሊ ንጊዜኡ 180 ይኾውን።

ኣያየዓዓኡ፣

70 — ሓደ ኣይሊ ካብ ምሬራ ከባብ ሸዕብ፣ 50 — ኣብ ጉሳ ጉለ ካብ ጸርጊያ ንጸዶ፡ 50 — ኣብ ጭበር ካብ ጸርጊያ ንነጸው። ኣብ ውሽጢ እዚን 50 — 50 ዝኾና ክልተ ሓይላታት ካብ 5ን 5ን ኣብ ውሽጢ እተን ሓይላታት ይሀሉ። ዝኾነ ናይ መሃንደስት ጉጅለ ኣብ ውሽጢ እተን ሓይላታት ይሀሉ።

ብዘይካ እዚ ቁጽሪ'ዚ እቲ ዝተረፈ 10 ካብቲ ኣብቲ ቦታ'ቲ

ዝርከቡ መራሕትን ናይ ከተማታት ዑደባት ኣከየዶትን ይኾኑ፡፡

5/ ኣብ ምንጎ፡

ኣብ ምንጎ ክልቲኡ ሓይልታትና ዝርከብ መራኸቢ ሕንጻጽ ኣብ ትሕቲ ምሉእ ምቅጽባርና ምንባር ኣዚን ሰለስተ ነገራት እዚኣተን ይፍለጣ፡-

1. ካብ ክልተ ነናይ 15 ተጋደልቲ ዝቖመ ጋንታታት ኣብ ምንጎ ክልቲኡ ቦታታት ዝመላለስ ሓይሊ ምንባር፡
2. ኣብ ምንጎ ክልቲኡ ቦታታት ዝመላለሱ ልኡኻት / 2 ብ 2 / ደብዳቤታት ዘማላልሱ ሰባት ምንባር፡
3. ኣብ ምንጎ ክልቲኡ ቦታታት ንዘሎ ርክብ ንምቅላል ናይ ስልኻልቦ ርክብ ምፍታን፡፡

6/ ናይ ኣጽዋር ምቕራብ፡

1. ካብ ደገ ዝመጽእ ኣጽዋር ብዘይካ'ቲ ኣብዚ ዘድሊ ንቅድሚት ከምዚ ሓልፉ ምንባር፡
2. ኣብዚ ምስና ዘሎ ኣጽዋር ምስ'ቲ ኣብዚ እንገብሮ ጋዋናት ክም ዘሰማምዕ ጌርካ ምምሕዳሩ፡
3. ካብ ደገ ንዝመጽእ ምቕባል ኩሉ ጊዜ ቅሩባት ምዃን፡
4. ካብ'ቲ ኣብዚ ዘሎ፡ ነቲ ኣብ ቅድሚት ዘሎ ሓይልታትና ዘድሊ ኣጽዋር ምሕላፍ፡
5. ብዛዕባ ኣደራፍና ብረት ዘሎ ኣገባባት ምምሕያሽ፡፡

7/ ናይ ስንቂ ምቕራብ፡

1. ዋና ምንጪ ናይ ስንቅና ከምዚ ዝነበር ካብ ሰዓን'ኳ ኣንተኾነ፡ ምስ ህዝቢ ምትሕግጋዝ ምጽዓር፡
2. ዝኣክል ስንቂ ኣቐሪብካ ምኽዛን፡
3. ናይ ዓሕረስ ነገር ምፍታን፡፡

8/ ናይ ሓይልታትና ውሽጣዊ ኩነታት ምምሕያሽ፡

1. ኣብ ሓይልታትና ዘሎ ናይ ሓለፍቲ ጉድለትን፡ ናይ ወተሃደራት ክእለት ጉድለትን ምዝናዕ፡

2. ዕትሃደራዊ ደረጃ ቁጽሰታትና ካብ ነውቡል ዕትሃደራዊ ቃዕሎ ምዕባል፡
3. ንቁጽስቲ ፍሉይ ናይ ዕትሃደራዊ ቃዕሎ መደብ ምንባር፡
4. ናይ ንዩቁት ደረጃ ናይ ሰለፍትን ዕትሃደራትን ካብ ምብል፡ ናይ ቁጽሰታትና ምዕባለ ንተጋደልቲ ምንባጽ፡
5. ዘሎና ከቢድ ኣጸጋር ምፍላጥን ምዝውታሩን፡
6. ምሉኡ ትምህርቲ ናብ ዓረብኛ ምትርጓምን ምርባሑን፡፡

9/ ሕክምና፡

ኣሰይቲ ሕመማት ምምሃርን ዘጋለ ናይ ቀዓሚ ረዲኤት መድሃኒታትን መስርሒን ምቕራብ፡፡

10/ ንህዝቢ ምውዓብን ምንቃሕን፡

ኣብ ኣከባቢና ዘሎ ህዝቢ፡ 'ለጃናታት' እናገበርካ ምውዓብን፡ ምንቃሑን፡ ንዑኡ ምፍላጡን፡ ምስና ዘጠቓልል ሕጋጋት ጌርካ፡ ምስና ከምዘተቓጋገዝን፡ ካብና ዘድልዮ ኣገልግሎትን፡ ካብና ንዕኡ ናይ ሕክምና ኣገልግሎትን፡ ትምህርትን፡ ካልእን/ ምሃብ፡፡ ነዚ ዘገብሩ ፍሉያት ሰባት ደቂ ምውሳንን፡፡

11/ ኣብ ሰዓን ዘሎ ጣንፈራት፡

1. ናይ ህዝብን ናትናን ዝምድና ምርግጋጽ፡
2. ቁለፍቲ /ጋኪሳት/ ዝትደልዮን ጠንፈራት ዕኪላት ምንባር፡
3. ናይ ጠቓራ-በታታት ነገር ከም ፍቑዶሽ ምጽናዕ፡
4. ምስና ዘተቓጋገዙ ሰዓናውያን ዝምድና ምፍጣር፡፡

12/ ዜና፡

1. ምሉኡ ሕንባጽና ንህዝቢ ምትርጓም፡ ፕሮፓጋንዳ ምንባር፡
2. ኣብ ከተማታት ዘሎ ናይ ተማሃሮ ምንቅስቓስ ምርግጋጽ፡
3. ከፍሊ ዜና ንጡፍ ኣገልግሎት ምኽንቲ ካብ ከምብቑዶሽ ምውዓብ፡፡

13/ ልሙጽ ዕጻኢ ጉዳይ፡- ቀጸሊ ሕቒ ተገይሩ ዘሎ ይኣኽል፡፡

14-/ ጓብል፡- ምስ መሪሕነት ጋብል ተራኺብካ ናትናን ናታቶምን ዝምድና ከምብቑዶሽ ምዃን፡፡

ኣብ ሕብረተሰብና፡ ግሕበረ-ቁጠባዊ ስርዓት ዘመበቆሎም ማሕለያ ዘየብሎም ድሑረት ስምዒታትን ዝንባሌታትን ኣለዉ። እቲ ቀንዲ ክብዚ፡ ኣብ መስፍናዊ ናይ ምምዕባል ስርዓት ዝርከብ፡ ናይ ቀቢላ፡ ኣውራጃ፡ ሃይማኖት...ስምዒታት እዮ። መዝመዝቲ ደርቢታት ረብሓኦም ንምርካብን፡ ናይ ስርዓቶም ዕድመ ንምንዋሕን፡ ንኡሳት ደርቢታት ረብሓኦም ፈሊጦም ምእንቲ ከይሓብሩ፡ ነቲ ዘሎ መስፍናዊ ናይ ምምዕባል ሕማማትን ናይ'ቲ ሓፋሽ ድሑረት ንቃሕን ታሪኻዊ መጽርሽን ይጥቀሙ። ኣብ ነገበይ ምዕባለታት ታሪኻዊ ኩነታት ድማ ነገበይ ስለቲታት የዘውትሩ።

እቶም ዘይተሪኞች መስፍንቲ፡ ብገሆዶ፡ ናይቲ ዘውሰቅሉ ዐገናት ናይቲ ሕብረተሰብ ዐከላትን ናይ "ረብሓኹ" ቁሰውትን እናመሰሉ ብምምጋት፡ ነቲ ጥሑር ሕብረተሰብ እናመኝኞሉን ኣብ ንቅድሕቱ እናቐኞሉን፡ ክምዝምዞ ይነብሩ። ከምዚኦም ዓይነት መስፍንቲ መሰርሒ ዝገብርያ፡ እቲ ድሑር ክፍሊ ናይቲ ቁረስታይ ደርቢ እዩ። እቶም ካልኦት ዓይነት ድማ፡ ብሳዕሊ ላዕሊ "ሃገራውያን" እናመሰሉ፡ ብታሕቲ ታሕቲ መስፍናዊ ናይ ቀቢላ፡ ኣውራጃ ሃይማኖት፡ ዝምድናታት እናላባበሩ፡ ኣጸምዋ፡ "ኣጆኻ ድኻ...ኣይንሕመቕ" ዝብሉን፡ ካልእ ዘተሪኞ ስለቲታት ዘዘውትሩን መስፍንቲ እዮም። እዞም ክምዚኦም ዓይነት ረቂቓን መስፍንቲ መሰርሒ ዝገብሩዎ ክፍሊ ናይቲ ሕብረተሰብ፡ እቲ ድሑር ናይ ደርቢ ቁረስታይ ክፍልን ድሑር ንኡስ ቡርጁዋን እዩ። ሃገራዊ ናይ ናጽነት ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣብ መጀመርያ ይኹን ኣብ ናይ ብረታዊ ተጋድሎ ጊዜ፡ ከምዚኦም ዝኣመሰሉ ኣድሓርሓርቲ ብዘስዓቡዎን ዘሰዐቡዎን ናይ ዓንዛ ተመክሮ መሊኡ እዩ።

ካልእ ቀደገይና ዝኾነ ሕማም ድማ ናይ ንኡስ ቡርጁዋ ዝምባሌታትን ስምዒታትን እዩ። እዚ ደርቢ'ዚ ግሕበራዊ ቦታኡ ወንገ ወንገ ስለ ዝኾነ፡ ብእንግሩ፡ ነቶም ታሕተዎት ናይ ሰራሕተኛታትን ሓረስቶትን ደርቢታት እናረገጸ፡ ኢቶ ናብቶም ላዕለዎት ናይ ቡርጁዋ ደርቢ የማጥር። ብሰሪ ናይቲ ዘሎዎ ዘይርጉእ ኢኮኖሚያዊ ቦታ ድማ፡ ሕማቕን ሕሰርን፡ ናይ ስስዐ፡ ትዕቢት፡ ምንልባጥ፡ ክድዓት፡ ዓቕሊ ጸበት፡ ፍርሒ፡ ቅንኢ፡ ውዲት፡ ምስልባጥ፡ ሓቦት....ወዘተ. ጠባያት ኣለዎ። ኣብ ልዕሊ ሰራሕተኛታትን ሓረስቶትን ዘሎዎ ጽልእ፡ ባህጊ ንናይ ቡርጁዋ ደርቢን ግዕረ እዩ። ዝድይብ ደይቡ ዘይዶኞ ዐዲቕ ቦታኡ ክባብ ዝፈላለ ድማ፡ መርገጺኡ ምሕዋን ደፍአ እዩ። ምስቲ ዘለዎ ብዝሕን ጠባዩን፡ ተራኡ ንናይ ሓፋሽ ረብሓ

ካጠቓሎ እንተዘይተኻይዱ ኣዚዩ ደንገፃሪ ኢዩ፡፡ ምልዓል ናይዚ ደርቢ እዚ ብዘይ ሃገራውያንን ዘይሰውራውያንን ምሁራትን ነኣሽቱ ቡርጅዋታትን፣ በይኑን እናተኸለ፣ ናብ ደለዩ ንምብጻሕ መሰፍንቲ ይኹን ደሞክራሲያዊ መሰል ስለቲታት ኩነ ምዝዕታር እይዩቀብን'ዩ፡፡ ኣድማርጫሪ ሕልዊታት ኣብ ቁጻር እንተ ኪፍብመሉ ስለዘይደሊ ደግ፡ ኣብ ቁጸር ገዛ ዘፈጥር ዕንጋት ደረት የብሉን፡፡ ናይ ከምዚኣቶም ዝኣመሰሉ ተበለጽቲ ተረ ብዙ ተፈላለዩ ደረጃታት ካብ ኣርባዓታት ጀሚሩ ክባብ ሕጂ ምስ ናይ ደገ ይኹን ናይ ውሽጢ ኣድማርጫርቲ እናተሓሓዙ ዘሰዕቦ ዕንቅፋታት ቀሊል ኣይኮነን፡፡

ብዘይካ'ዚ ብዕላዊ ሕግታትን፡ መኻኻሊን ኣዕናዊን ክፍሊታት ናይ ሕብረተሰብና ዘሰዕብዎ ዕንቅፋታት፣ ብሃጸይነትን ብዕዓዊ ገዝኣትን፡ ከለኦት ኮሬኮራን፡ ናይ ቁሩሽ ዲሞክራስያዊ ምንቅስቓስ ንምህዋን ዝገበር ፈተነታት ውሑድ ኣይኮነን፡፡ ብመሰፍናዊ ስልቲታት ቁሩሽ ንምምኻያል፣ ናይ ብርጁዋን ንኡስ ብርጁዋን ቀለዋታት እናዘርጋሕካ ስውራታት ንምዕናው፣ ዲሞክራስያዊ እናመሰልካ ቁሩሽ ንምትላል፣ ኣብ ናይ ቁርነት ምንቅስቓስ እናበሉኸካ ዝፍጸሞ ናይ ሃጸይነትን ኣኸባብታን ውዲት'ውን ኣሎ፡፡ ናይ ቁርነት ተጋደልቲ ህዝቢ ኤርትራ ብከምዚ ዝኣመሰለ ናይ ውዲት ተመክሮታት ዝሓለፈ ኢዩ፡፡

ህ.ግ.፡ ነቲ ዝሓንኰለ ኣረጊትን ደቂርን ዝምድናታት ናይቲ ሕብረተሰብ ብቁጽሪ ንምትካእ፣ ናይ ኩሉቶም ጭቁናት ደርቢታት ኤርትራ መሰረታዊ ቁጠነት ንምምስራትን ምሕላዋን፡ ሽያሙን ቁረሰትትን እናንቀጠ ምስ ናይ ብቁዒ ሰውራውያን ምሁራት እናዐሃሃደን ብቁጸ እናዐደለን፡ ምስ ካልኦት ሃገራውያን እናተሓጋገዘ፡ ምእንቲ ናጽነትን ቁርነትን፡ ኣንጻር ሃጸይነትን ገዝኣት ኢትዮጵያን፡ ናይ ውሽጢ ኣድማርጫርትን ዝቃለስ ሰውራዊ ፊተውራሪ ህዝቢ ኤርትራ ከምዝኾነ ኣየጠራጥርን፡፡ ብኻልእ ጥራይ ዝኾነ ብገበረ፡፡

ከምዚ እሉ ኣብ ዝገስገሰ፡ ብቑዕ ጠበንቓን መዓፋዕን ጥራይ ዝኾነ፡ ህ.ግ. ንምዕናው፡ ብዝተፈላለዩ ስልትታት ዝገበር ፈተነ ቀሊል ን፡፡ ናይ መበገሲ ይኹን፡ ዲሞክራስያውያን መሰል ተበለጽቲ ኣዕናዊ ተግባራትን፣ ናይ ሃጸይነትን ኣኸባብታን ውዲት፣ ሃብታም ተመክሮ ኣለዎ፡፡ ናብ ከምዚ ዝኣመሰለ ኣዕናዊ ተግባራትን ውዲትን ዘለዎ ኣረኣእያን፡ ንምቅዋም ዝኸተሎ ኣገባብን ደግ ብሩህ ኢዩ፡፡ ብጹጹር ስምዒታትን ካልእ ናይ ቁስት ሰብከታትን ኪታለል ዘኽእል ቁሩሽ ይሀሉ፡ ብኣኡ ኪብለጹ ዘደልዩ ካብ ቀጽሪ ኣጻብዕ ዝይበዝሑ ውሑዳት ደግ ይሀልዉ፡፡

ህ.ሓ. ነቶም ዘይነጽፉ ደሓረት ጨሩሽ፡ ኣንጻሩ፡ ረብሓኦም ኣፍሊጡ፡ ይውድቦም ይዕጥቖም፣ ነቲ ብዚፈላለየ መስፍናዊን ናይ በለጸ ስልቲታትን፡ ብዕግዲ ውጊታትን፣ ሕብረተሰብና ከመቓቕሎን ንሰውራ ኤርትራ ካብ ውሽጢ ከዕንውዎ ዘፍትኑን ንን፣ ንሶቶም ዘካይዱዎ ረቛ ቕ ኩናት፡ ካብ ገሁድ ዓረርን፡ ቦምብን፡ ሓዊን፡ ካራን ናይ ሸባኢ ሰለዘጠፍአ፡ ንመደርደሮ ዓይኑ ኣይዓሰን ኢዩ፡፡

ደሕሪ ነዚ፡ ንምንባርን ንውሽጣዊ መትከላዊ ሓድነትን፡ ንናይ ካ ልኦት ዘፈላለዩ ዉዓታት ምዕባለ፡ ዘተግብረ ያልቢ፣ ኩሎም ካድሓ ርሓርቲ፡ መስፍንቲን ዓሚላቶም፡ መንነቶም ገና ዘይተቓልዐ ተሓባ ብርቶም፣ ህዝባዊ ሓይላታት ንምዕናው፡ ከም ቀደሞ ሰዊ ብዝያዳ ኣብ ሓደ ገንባር ሓቢሮም፡ ብነገበይ ሕብሪታት፡ ናይ ሃይማኖትን ኣውራጃን የቢላን...ስልቲታት ይኸን፡ ገስጋሲ መስለ ግርጦታት - ብምግባር ላዕላን ታሕቲን የዕለብጡ ኣለዉ፡፡ ኪኸሽፉ ኢዮም! ኪሕ ምሽሹ ድማ ኢዮም! ህ.ሓ. ድማ ዘንተ ኣለት ንኽደዊት!

ዓወት ንናይ ሓፋሽ ሕንባጽ!